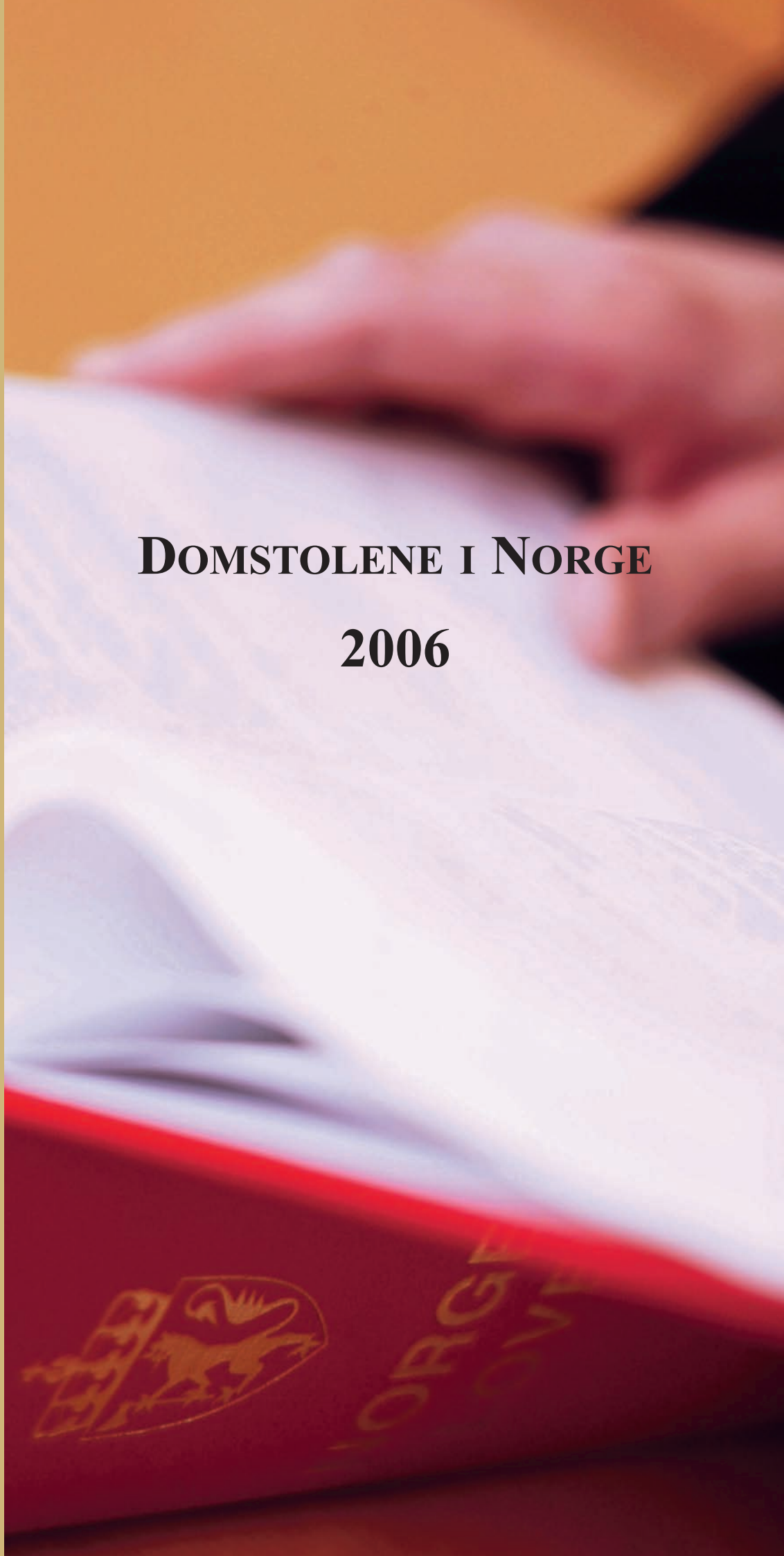

DOMSTOL
ADMINISTRASJONEN

DOMSTOLENE I NORGE
2006

Innhold

Styrelederen	2
Dette er domstolene	
Domstolenes rolle i samfunnet	3
De alminnelige domstolenes oppgaver	4
Kart over domstolene i Norge	6
Jordskifterettene sine oppgaver	8
Kart over jordskifteretten	10
Domstolenes virksomhet	
Saksavvikling og måloppnåelse 2006 -	
De alminnelige domstolene	12
Innkommene og behandlede saker	13
Jordskifterettene si saksavvikling	14
Tiltroen til domstolene	17
Tilbakeblikk på 2006	19
Domstolenes ressursbruk	
Økonomiske nøkkeltall	20
Arbeidsmiljø i domstolene	21
Likestilling	21
IKT for domstolene	22
Domstolenes lokaler	23
Utviklingen i domstolene	
Ny tvistelov senker domstolterskler	24
Prosjekt ny tvistelov	25
Kompetansearbeidet	26
Strukturendringer	28
Tinglysing ut av domstolene	29
LOVISA	29
Videokonferanser i justissektoren	29
Offentlige oppnevnte råd og utvalg	
Tilsynsutvalget for dommere	30
Innstillingsrådet for dommere	30
Domstoladministrasjonen	
Domstoladministrasjonens styre	31
Direktør Knut Sæther: Effektive og gode domstoler	32
DAs rolle og arbeidsoppgaver	33
Finnmarkskommisjonen og utmarksdomstolen	34
Ressursdommere	34
Servicetiltak	34
Vitnestøtte	35
Sidegjøremålsregisteret for dommere	35
Visjonprosjektet	36
LOK (Prosjekt for ledelse, organisering, kompetanse)	36
Internasjonalt samarbeid	37
Utviklingstiltak	38
Vedlegg	
Årsstatistikk 2006	39

Karl Arne Utgård, styreleiar for Domstoladministrasjonen

Statistikken for år 2006 viser at saksbehandlingstida for straffesaker for tingrettane var 2,9 månader for meddomsrettsaker og 0,6 månader for einedommarsaker. Viktigare enn snittet, er det kanskje likevel at det er svært få saker som i dag tek meir enn seks månader. Sjølv om ulike rettsordningar og varierende statistikkføring gjer ei internasjonal samanlikning vanskeleg, er det ingen tvil om at vår saksbehandlingstid er svært gunstig samanlikna med forholda i dei landa vi til vanleg samanliknar oss med.

Situasjonen er ikkje fullt så god i lagmannsrettane. For straffesaker med lagrette var snittet i 2006 på 6,2 månader, med meddomsrett 5,2 månader og for andre straffesaker 4,6 månader. Her er – som for sivile saker – det prioritert å få kontroll med saksbehandlingstida for Borgarting lagmannsrett.

Det er grunn til å gi honnør til alle tilsette i domstolane for ein svært stor innsats for å få kontroll med ei vanskeleg utvikling; ein innsats som har gått over mange år. I dag kan det etter mitt syn ikkje seiast at domstolane er ein flaskehals i straffesaksavviklinga, men det er likevel viktig og nødvendig at vi også framover har både ressursar og fokus på dette feltet.

Samtidig står vi overfor store utfordringar når det gjeld tvistelova. Stortinget har i dag sett opp eit krav til saksbehandlingstid på seks månader i gjennomsnitt; eit krav som verken blir oppfylt i tingrettane eller lagmannsrettane. Det er grunn til uro over at domstolane då ikkje er tilført nødvendige ressursar i tilknytning til den nye tvistelova, som har krav om lengste saksbehandlingstid til vanleg ikkje skal vere over tre månader i småkravssaker og over seks månader i andre sivile saker.

Det har skjedd ei vesentleg nedarbeiding av restansane i jordskifterettane i seinare tid; likevel er det store utfordringar framover. Ei snitt-tid på 1,2 år før vedtak om fremjing – start på arbeid med sakene – er ikkje akseptabelt. Dette er likevel i stor grad eit spørsmål om større tilføring av ressursar til jordskifterettane, noko som i stor grad er eit politisk prioriterings-spørsmål.

Domstolane må ”levere” ved å kome med avgjerder innanfor akseptable tidsrammer. Vi må likevel ikkje gløyme at vi også må oppfylle strenge krav til kvalitet i arbeidet. Domstolane har stort sett ”monopol” innanfor strafferetten, medan vi i stor grad er utsett for konkurranse i sivile saker og skjønn! Det er ikkje så mykje Domstoladministrasjonen (DA) kan gjere når det gjeld kostnadsnivået ved tvisteløysing for domstolane. I det spørsmålet er det domstolane som har verkemidla. Derimot er det ei viktig oppgåve for DA i å leggje til rette for at domstolane også framover skal vere det sentrale tvisteløysingsorganet i sivile tvistar.

LOK-prosjektet har vore eit prosjekt som har teke opp viktige og grunnleggjande spørsmål som gjeld leiing, organisering og kompetanse i domstolane. Det er grunnleggjande og heilt nødvendig for DA å ta grep på desse felta. Samtidig er tida no komen til at det – både for dei ordinære domstolane og for jordskifterettane – blir lagt meir vekt på å utvikle kompetansen hos alle tilsette og å leggje til rette for endå betre kvalitet når det gjeld innhaldet i avgjerdene. Når alt kjem til alt er det dette som er avgjerande for vårt publikum og med det også for domstolane sin posisjon i samfunnet.

Vi skal i tida framover føre ein diskusjon om korleis vi frå DA si side skal kunne medverke til dette kvalitetsfokusset. Inn under det må vi også sjå på korleis den enkelte medarbeidaren kan få høve til utvikling av faglege kvalitetar. Dels er det då tale om heving av den grunnleggjande kompetansen. Men det er også slik at om ein tilsett utviklar spesialkompetanse på eitt område, vil dette kunne få verknader generelt. Vi må også sjå på i kva grad vi i samband med dette kan få til nytteforskning for domstolane.

Dette er domstolene

DOMSTOLENES ROLLE I SAMFUNNET

Statsmakten deles opp i en lovgivende, (Stortinget), en utøvende (Regjeringen) og en dømmende (domstolene).

Hovedoppgaven for domstolene er å løse rettslige tvister. Dette skjer gjennom behandling av de straffesaker og sivile tvister som bringes inn for retten. Enhver borger kan benytte seg av domstolen for å løse en sivilrettslig konflikt. Innenfor strafferett er det kun domstolene som kan ilegge straff. I tillegg utfører domstolene flere forvaltningsoppgaver. Domstolene har også en rettsutviklende funksjon gjennom sin tolking av lovene.

De alminnelige domstolene i Norge er Høyesterett, lagmannsrettene og tingrettene, som alle bedømmer både sivile saker og straffesaker. I tillegg kommer forliksrådene, som er organisert i hver kommune. Forliksrådenes virksomhet omfattes ikke av denne årsmeldingen.

Hver lagmannsrett arbeider innenfor et geografisk lagdømme og hver tingrett innenfor et domssogn. Innenfor Oslo domssogn finnes foruten Oslo tingrett også Oslo byfogdembete. I Stavanger domssogn finnes foruten tingretten også et byfogdembete fram til 1. juli 2007. Ved utgangen av 2006 var det til sammen 74 domstoler i første instans, 1. januar 2007 var det 73, og ved utgangen av 2007 vil det være 70.

Oversikt over domstolene framgår av kart på sidene 6-7.

I tillegg finnes enkelte domstoler med spesielt avgrenset kompetanse, kalt særdomstoler, som jordskifterettene og Arbeidsretten.

Det finnes flere internasjonale domstoler som behandler retts- tvister. De viktigste for borgerne i Norge er den europeiske menneskerettighetsdomstolen og EFTA-domstolen. Menneske-

De tre statsmaktene

Regjeringen

Stortinget

Domstolene

rettighetsdomstolens oppgave er å sikre at de stater som har ratifisert Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen også oppfyller sine forpliktelser.

Saksgangen i rettssystemet

De fleste sivile tvister starter i forliksrådet med obligatorisk mekling. Hvis ikke meklingen fører frem, har forliksrådet en relativt omfattende mulighet til å avsi dom i saken. En slik dom kan ankes til tingretten. Forliksrådet kan også hen- vise saken til tingretten. Partene kan da bringe saken inn for tingretten ved å ta ut stevning. Andre sivile saker starter i tingretten, med unntak av saker som har vært avgjort av Trykderetten. Disse starter direkte i lagmannsretten.

Alle straffesaker starter i tingretten. De fleste dommer fra tingretten kan ankes inn for lagmannsretten. Lagmannsrettens avgjørelser kan bringes videre til Høyesterett som dømmer i siste instans. Høyesteretts kjæremålsutvalg har vid kompetanse til å nekte en sak å slippe inn for Høyesterett.

Uavhengighet

Domstolene og dommerne er uavhengig i sin dømmende virksomhet. Stortinget gir lover, mens domstolene løser tvister innenfor disse lovene. Domstolene kan overprøve en lov dersom den er i strid med Grunnloven. Ingen kan gi domstolene instruks om hvordan de skal behandle en sak. En høyere instans kan som hovedregel heller ikke gi instruks til en

lavere instans om behandlingen av en konkret sak.

Den sentrale administrasjonen av domstolene er lagt til Domstoladministrasjonen (DA). DA skal sørge for at samfunnets overordnede krav og forventninger til domstolene ivaretas, synliggjøre domstolenes uavhengighet og videreutvikle domstolene i rollen som samfunnets viktigste konfliktløser. I tillegg til å være samordnende og styrende i administrative funksjoner er DA et serviceorgan. Domstolenes uavhengighet markeres også ved at DA ikke kan instrueres av noe departement.

DA kan ikke påvirke hvordan en domstol skal avgjøre en konkret sak.

Domstolenes makt og åpenhet

Det skjer en betydelig maktutøvelse i domstolene, og i et demokratisk samfunn er det viktig at dette kombineres med stor grad av åpenhet og offentlighet. Det skjer ved at alle har:

- rett til å vite når rettsmøter skal holdes
- rett til å overvære rettsmøter
- rett til å gjengi offentlig det som kommer frem i rettsmøter
- rett til utskrift av rettsavgjørelser
- rett til å gjengi rettsavgjørelser

Retten kan på nærmere bestemte vilkår gjøre begrensninger i offentligheten.

Gjennom berammingslister på nett (www.domstol.no) kan alle se når en sak skal gå for retten.

Åpenheten om dommere er også større enn for andre yrkesgrupper. Gjennom Sidegjøremålsregisteret for dommere kan hvem som helst ha innsyn i dommers verv og investeringer. Det finnes også en klageordning gjennom Tilsynsutvalget for dommere.

DE ALMINNELIGE DOMSTOLENES OPPGAVER

Domstolene har rett og plikt til å avgjøre konkrete rettsvister som blir lagt frem for retten. Domstolene tar ikke opp saker på eget initiativ. En sak som skal behandles, må legges fram for domstolen av den som vil ha saken prøvd. De fleste domstolene i Norge er fullfaglige og behandler alle typer saker som kan bringes inn for retten.

Straffesaker

Domstolenes oppgaver i straffesaker er først og fremst å avgjøre skyldspørsmålet og fastsette straff. Alle ordinære straffesaker begynner i tingretten, som er første instans. Dersom tiltalte blir funnet skyldig, utmåles straff. Vi har fire hovedgrupper straff; fengselsstraff (som kan være betinget eller ubetinget), samfunnsstraff, forvaring og bøter. Straffeartene kan også brukes i kombinasjon. Domstolene kan videre idømme tap av visse rettigheter, inndragning og tvungen psykisk helsevern eller tvungen omsorg.

Behandlingen av straffesaker i tingretten faller i to kategorier; meddomsrettssaker og enedommersaker (tilståelsesdom). I meddomsrettssaker settes retten med to leddommere i tillegg til fagdommeren, og det avholdes en hovedforhandling. Ved tilståelsesdom settes rett bare med én juridisk dommer.

Tilståelsesdom er en sterkt forenklet fremgangsmåte som bare kan brukes når bestemte vilkår er oppfylt, blant annet må siktede gi en uforbeholden tilståelse og samtykke i behandlingsmåten.

I lagmannsrettene blir de alvorligste sakene behandlet med lagrette (jury). I øvrige saker settes retten med tre fagdommere og fire meddommere dersom retten skal prøve skyldspørsmålet, og der anken gjelder straffutmåling i de alvorligste sakene. I saker som kun gjelder lovanvendelsen, saksbehandlingen eller straffutmåling der strafferammen er under seks år deltar tre fagdommere i avgjørelsen.

Saker som bringes inn for Høyesterett blir i noen tilfeller avgjort av Høyesteretts kjæremålsutvalg som består av tre dommere. Rett settes ellers med fem dommere. I noen prinsipielle saker avsier Høyesterett dom i plenum.

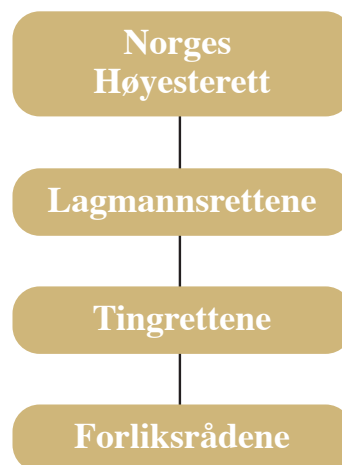
I tillegg til å avgjøre skyldspørsmålet og fastsette straff, er domstolene også tillagt oppgaver på etterforskningsstadiet ved at politiets bruk av tvangsmidler etter nærmere regler skal forelegges for tingretten. Varetektsfengsling, som er det mest inngripende tiltak under etterforskningen, skal alltid avgjøres av domstolene. Domstolene har også andre oppgaver på strafferektens område, for eksempel beslutninger om besøksforbud.

Sivile saker

I sivile saker er domstolenes oppgave å løse en aktuell rettsvist mellom to eller flere parter. Det kan både være tale om saker mellom private parter og mellom private parter og det offentlige. I tingrettene avgjøres som regel sivile saker av en fagdommer alene, mens de i lagmannsretten avgjøres av tre fagdommere. Både i tingretten og lagmannsretten kan en part kreve å få retten satt med leddommere fra de alminnelige utvalgene for meddommere. I enkelte saker deltar fagkyndige meddommere. Saker som bringes inn for Høyesterett blir i noen tilfeller avgjort av Høyesteretts kjæremålsutvalg som består av tre dommere. Ellers settes rett med fem dommere. I noen prinsipielle saker avsier Høyesterett dom i plenum.

Alle domstoler i første- og andre instans tilbyr rettsmekling. Målet med rettsmekling er å oppnå enighet mellom partene

De alminnelige domstolene

slik at de inngår forlik. Saken blir da hevet, og man unngår hovedforhandling og dom.

Skjønn er en spesiell form for rettergang. Hovedformålet med skjønn er som regel å fastslå verdi av fast eiendom eller rettigheter i fast eiendom.

Andre oppgaver

Domstolene har også andre typer oppgaver som offentlig skifte (dødsbo, felleseie og konkurs), namssaker, notarialforretninger, vielser og registrering av partnerskap.

Stortinget har vedtatt at tinglysing av rettigheter og plikter knyttet til fast eiendom, for eksempel hjemmelsforhold, pant, forkjøpsretter og veiretter skal overføres til Statens kartverk. Det skjer suksessivt i en periode ut 2007. 1. januar 2007 hadde 27 tingretter fortsatt tinglysingsoppgaver.

Tingretten har en rekke oppgaver i skiftesaker. De viktigste er behandling av konkursbo, offentlig skifte av dødsbo og offentlig skifte av ekteskapelig felleseie. I Oslo og Stavanger er skiftesakene lagt til byfogdembetene. Konkursbo bestyres av advokater. Også de fleste dødsbo og felleseiebo bestyres av advokater oppnevnt av retten. Selv om det oppnevnes bostyrer, skal retten overvåke behandlingen og ta stilling til rettsspørsmål underveis.

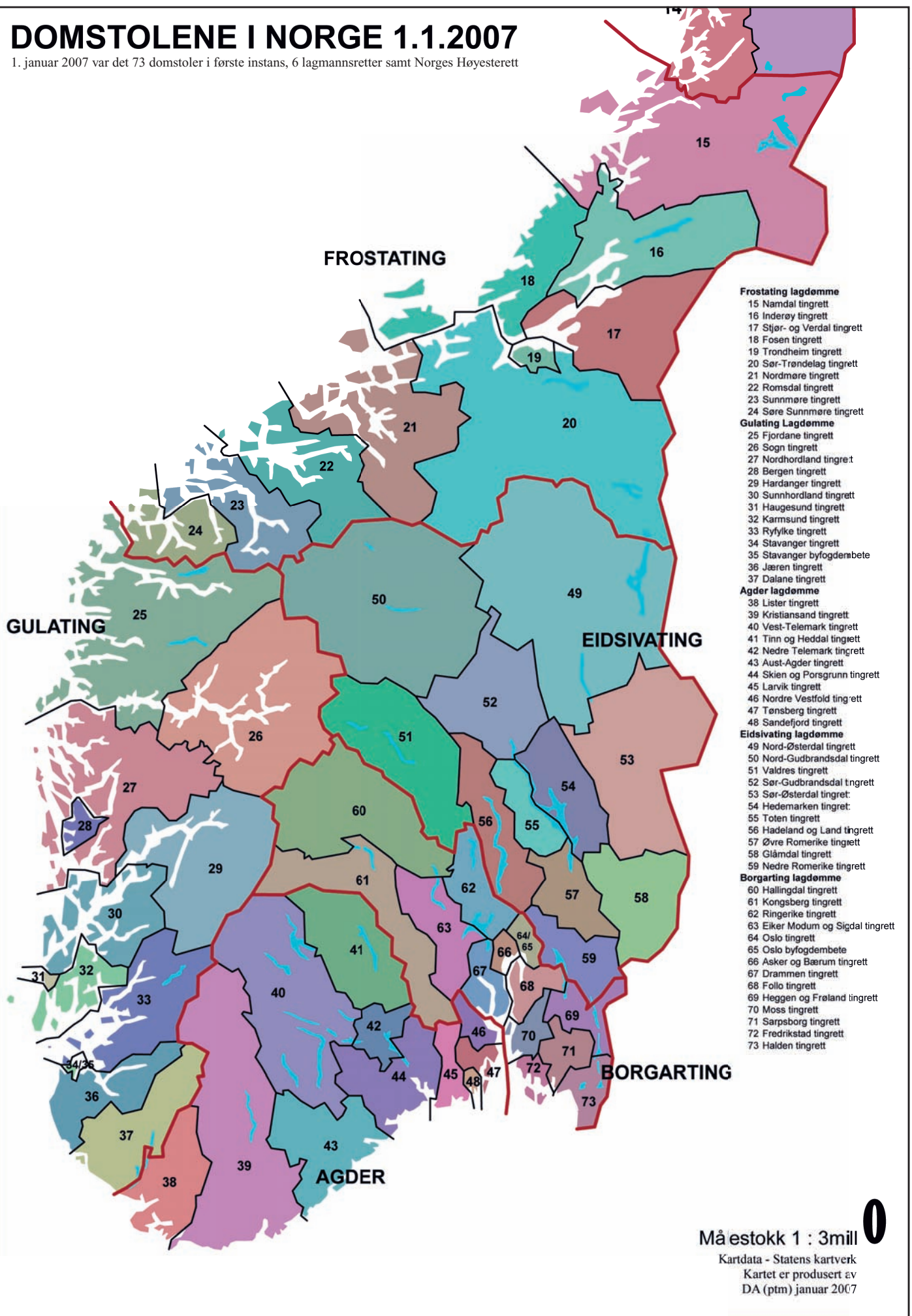
I tvangssaker medvirker tingretten til å få fullbyrdet krav som ikke blir oppfylt frivillig. I Oslo og Stavanger er disse oppgavene lagt til byfogdembetene. For å kunne kreve tvangsfullbyrding hos namsmyndighetene, må man ha et tvangsbrev som inneholder vedtak om inndrivelse. Det er videre en oppgave for de fullfaglige tingrettene og byfogdembetene å ta stilling til begjæringer om tvangssalg av fast eiendom, samt å behandle gjeldsordningssaker.

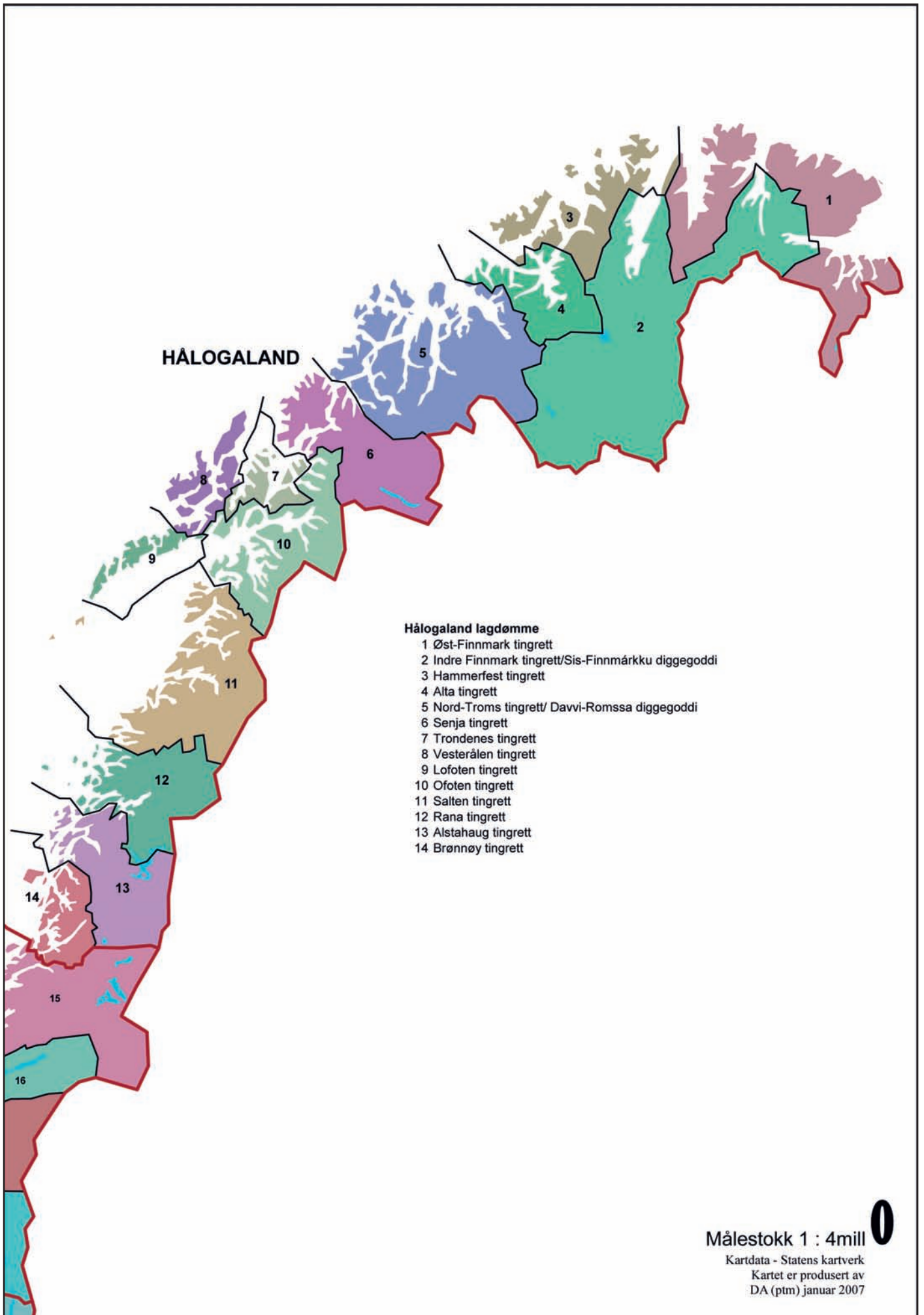
Tingrettene har videre oppgaven som notarius publicus. I Oslo og Stavanger er også disse oppgavene lagt til byfogdembetene. Notarialforretninger går ofte ut på å bekrefte at en underskrift eller en fotostatkopi er ekte, eller bekrefte opplysninger fra foretaksregisteret. Notarius publicus utfører også borgerlig vielse og registrering av partnerskap.

DOMSTOLENE I NORGE 1.1.2007

1. januar 2007 var det 73 domstoler i første instans, 6 lagmannsretter samt Norges Høyesterett

JORDSKIFTERETTANE SINE OPPGÅVER

Jordskifteretten er ein særdomstol som arbeider med saker heimla i jordskiftelova. Oppgåvene er i hovudsak omforming av eigedomar, tilrettelegging for samarbeid på tvers av eigedomsgrensar, klarlegging av rettsforhold til fast eigedom, fastlegging av eigedomsgrensar og ulike skjøn.

Jordskiftelova er i utvikling i samsvar med dei behova samfunnet har. Oppgåvene har gradvis endra seg frå å berre omfatte oppløysing av realsameiger og teigblanding for landbrukseigedomar, til å kunne løyse problem for alle som disponerer eigedom i Noreg. Lova har blitt endra slik at alle verkemidla i jordskiftelova nå også kan nyttast i byar og tettstadar. Her kan dette vere aktuelt i samband med fortetting av bustadområde, samarbeid over eigedomsgrensene ved utbygging m.m. Lova gir nå også jordskifterettane heimel til å fordele arealverdiar og kostnader med fellestiltak i byggeområde.

Jordskifte – omarrondering og bruksordning/ felles tiltak

Utgangspunktet for jordskifte er at eigedomane er vanskeleg å utnytte, og at problema kan løysast, eller i alle fall redusert ved ei jordskiftesak. Før jordskifteretten fremmar jordskifte, må retten også vurdere nytten sett i høve til kostnadene med saka for kvar einskild av partane. Dersom kostnadene blir større enn nytten for nokon av eigedomane som er involverte, må saka avvistast.

Ulike typar jordskifte:

Oppløysing av sameige

Jordskifte kan gå ut på å løyse opp sameigetilstanden når grunn eller rettar ligg i sameige mellom bruk. Det tradisjonelle ved deling av sameige er at kvar sameigar overtar sin del av sameiga til full eigedom. Men det er ikkje uvanleg i slike tilfelle at grunn og skog blir delt, medan beiterett blir liggande igjen i sameige.

Ombyting av grunn

Mange eigedomar er samansett av fleire teigar og ligg i teigblanding med andre eigedomar. I andre høve er teigane urasjonelt utforma, til dømes lange og smale. Jordskifteretten kan endre utforminga av eigedomar og rettar ved å byte areal og endre grensar slik at kvar eigedom får færre, større og meir rasjonelt utforma teigar.

Sal av tilleggsjord

Ved sal av landbrukseigedom som tilleggsjord til nabobruk, kan jordskifteretten dele frå tunområdet på eigedommen og fordele resten av eigedommen på nabobruka. I slike saker er det ofte også aktuelt å byte areal, og jordskifteretten ordnar også dei ulike rettane som rett til veg, brønn m.m.

Eigedomsdeling

Dersom ein eigedom skal delast etter eit bestemt verdiforhold, kan jordskifteretten gjennomføre delinga som jordskiftesak. Dette gir m.a. heimel til å dele personlege sameige når det er gitt delingsløyve i medhald av jordlov eller plan- og bygningslov.

Omforme eigedomar i byggeområde

Dersom godkjent regulerings- eller byggeplan medfører at eigedomstilhøva blir utenlege, kan jordskifteretten omforme eigedomar og rettar for å betre tilhøva.

Bruksordning

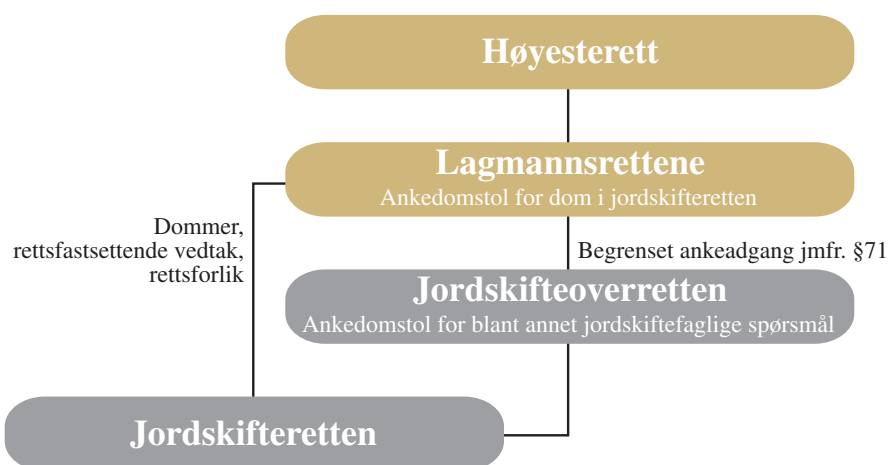
Jordskifteretten kan gi reglar om bruken av eigedomar og bruksrettar på tvers av eigedomsgrensene. Beite, jakt, fiske og grus er utnyttingsformer der bruksordning er særleg aktuelt. For å kunne utnytte til dømes storviltjakt, trengst eit visst minsteareal for å få fellingsløyve. Dei fleste eigedomane i Noreg er for små til å få fellingsløyve utan å samarbeide på tvers av eigedomsgrensene. Om ikkje grunneigarane sjølve klarer å bli samde, kan jordskifteretten i slike høve organisere utnyttinga av ressursane med bindande vedtekter og andelsfordeling.

Sams tiltak

Dersom det er nødvendig med felles investeringar for å utnytte eigedomane optimalt, kan jordskifteretten organisere dei nødvendige tiltaka. Dette kan vere til dømes vegar, gjerder eller tørreleggingstiltak. Privat veg er eit typisk eksempel på slikt tiltak, både på landsbygda og i byane. I slike saker gir jordskifteretten reglar om gjennomføringa av tiltaket, andelsfordeling og framtidig organisering og vedlikehald.

Avløyse bruksrettar

Varige bruksrettar på ein eigedom som til dømes rett til uthogst, veg, beite og brønn, kan på visse vilkår avløysast i areal, pengar eller andre verdiar.

Fordeling av arealverdiar

Jordskifteretten kan fordele arealverdiar og kostnader med sams tiltak i område som er regulert til byggeområde etter plan- og bygningslova. I slike høve har kvar part krav på å få andel i verdiauken utbygginga medfører.

Kombinerte saker (jordskifte og samtidig skjøn)

Jordskifteretten kan fremme jordskifte og halde ekspropriasjons-/erstatningsskjøn samtidig for dei same eigedomane som ein integrert del av same saka. Dette er aktuelt i samband med offentleg ekspropriasjon ved veg- og jernbaneutbygging, og ved offentleg regulering av eigarrådvelde, som til dømes naturvern. Gjennom verkemidla i jordskiftelova avbøter jordskifteretten skader og ulemper som utbyggings- eller verne-tiltaket medfører. Deretter held jordskifteretten skjøn, basert på alminnelege ekspropriasjonsrettslege reglar, og fastset erstatning for det økonomiske tapet som ikkje blir erstatta fullt ut gjennom jordskiftedelen av saka.

Skjøn

Jordskifteretten har heimel til å halde skjøn som eiga sak etter ulike lover. Heimelen er avgrensa til areal som er sett av til landbruks-, natur- eller friluftsområde (LNF).

Jordskiftelova gir jordskifteretten heimel til å halde ekspropriasjons-/erstatningsskjøn som eiga sak når partane har avtalt dette.

Gjerdelova gir jordskifteretten heimel til å halde gjerdeskjøn,

til dømes i samband med fordeling av kostnader ved oppsetting og vedlikehald av gjerde.

Veglova gir jordskifteretten heimel til å halde vegskjøn for private vegar som eiga sak, til dømes for å etablere vegrett ved tvang.

Servituttlova gir jordskifteretten heimel til å halde servitutt-skjøn som eiga sak, til dømes for å flytte eller avvikle bruksrettar.

Reindriftslova gir jordskifteretten heimel til å halde skjøn som eiga sak i samband med tiltak ein reindriftsutøvar eller grunn-eigar har gjennomført i reinbeiteområde, erstatningsskjøn i samband med at rein har gjort skade på innmark m.m.

Rettsfastsettande saker – grensegang og rettsutgreiing

Grensegang

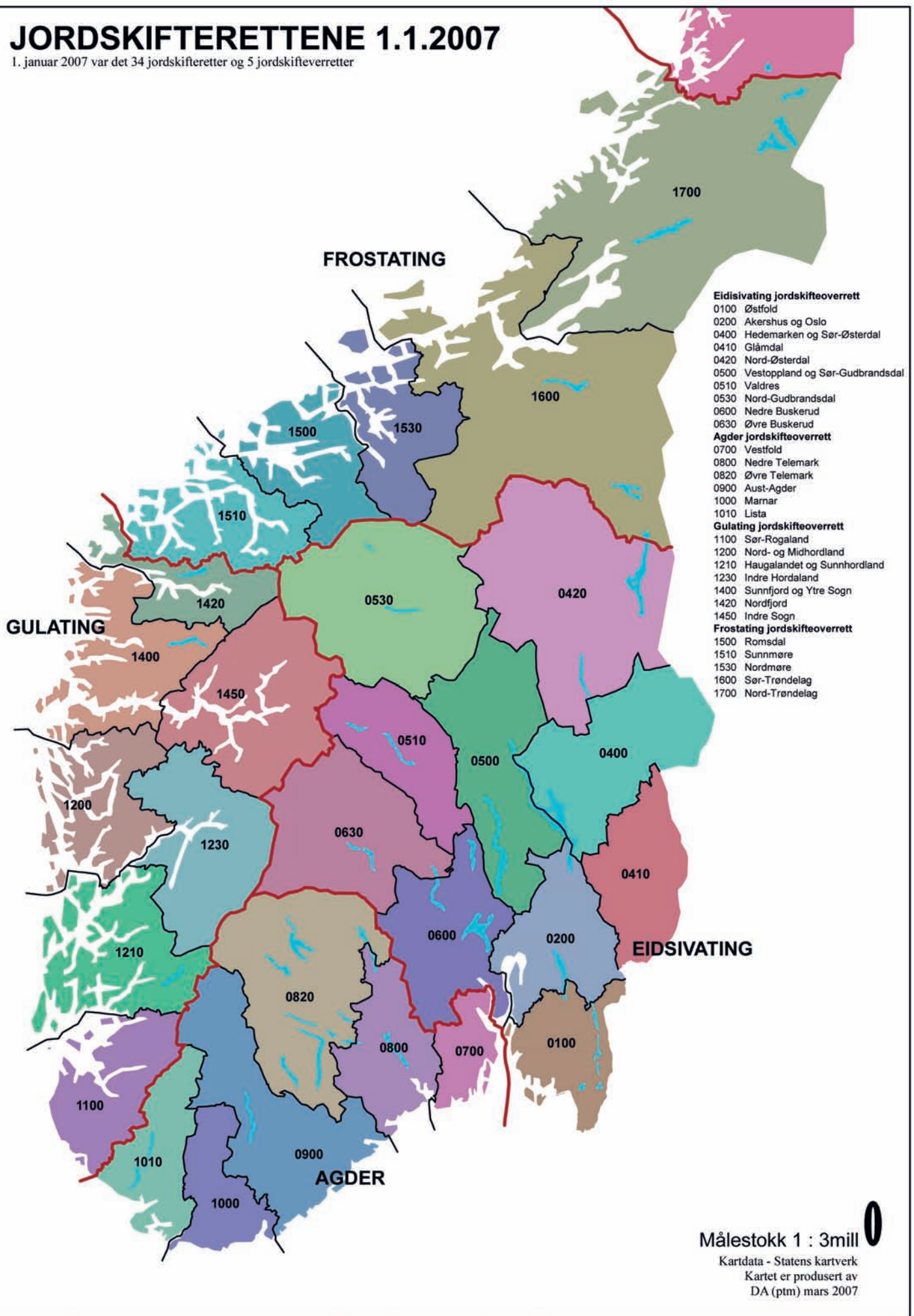
Når det er uklare grenser mellom eigedomar, kan jordskifteretten klarlegge, fastlegge, merke av og måle inn grensene i eiga sak. Slik sak kan reisast for jordskifteretten sjølv om det ikkje er tvist om kvar grensa går. Jordskifteretten kan også fastlegge grenser for varige bruksrettar.

Rettsutgreiing

Jordskifteretten kan klarlegge og fastsette eigedoms- og bruksrettstilhøva i sameige og i andre område der det er sambruk mellom eigedomar når dette er nødvendig for å kunne utnytte areala rasjonelt. Dette er m.a. aktuelt i samband med bruk av utmarksområde til hytteutbygging, jakt og fiske. I slike tilfelle fastlegg jordskifteretten kven som er medeigarar og andelsfordelinga mellom dei.

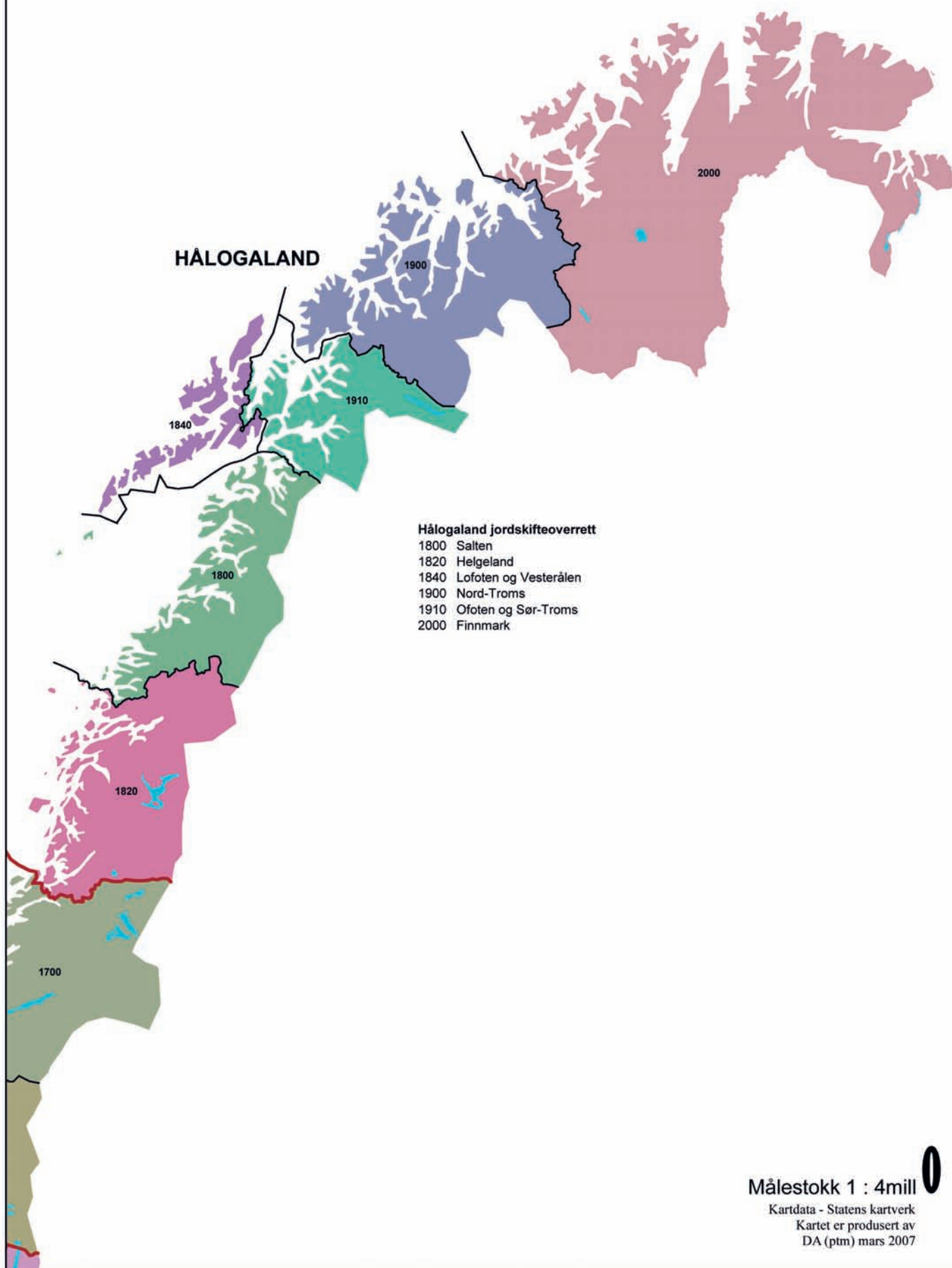
JORDSKIFTERETTENE 1.1.2007

1. januar 2007 var det 34 jordskifteretter og 5 jordskifteverreter

JORDSKIFTERETTENE 1.1.2007

1. januar 2007 var det 34 jordskifteretter og 5 jordskifteverreter

Domstolenes virksomhet

SAKSAVVIKLING OG MÅLOPPNÅELSE 2006 DE ALMINNELIGE DOMSTOLENE

For domstolenes saksbehandling i første instans er det fastsatt følgende gjennomsnittlige mål for saksbehandlingstid, dvs. fra saken kommer inn til domstolene og til avgjørelse foreligger.

Meddomsrettsaker (MED-saker)	3 måneder
Enedommersaker (ENE-saker)	1 måned
Sivile saker (TVI-saker)	6 måneder

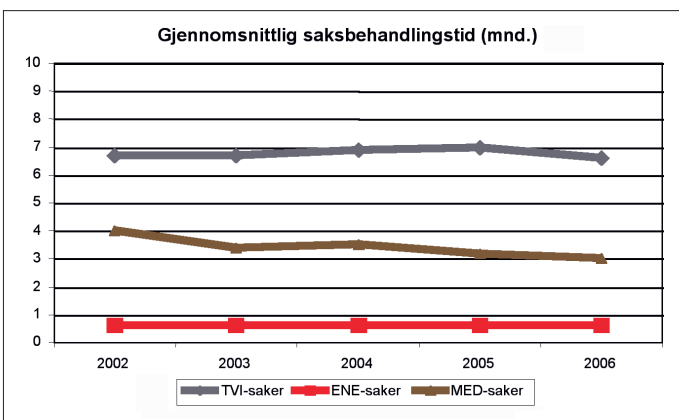
Resultater første instans:

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for TVI-sakene har vært relativt stabil og er nå på det laveste siden 1999. Det er betydelig variasjon i saksbehandlingstiden mellom domstolene, og denne varierer fra 3,3 – 12,2 mnd. i 2006.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (mnd.)

	2002	2003	2004	2005	2006
TVI-saker	6,7	6,7	6,9	7,0	6,6
ENE-saker	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
MED-saker	4,0	3,4	3,5	3,2	2,9

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for MED-sakene er for første gang siden 1998 innenfor fastsatte mål for gjennomsnittlige saksbehandlingstider. Restansenedarbeidingen i Oslo og Bergen har gitt resultater. Samtidig er variasjoner i saksbehandlingstid mellom domstolene redusert i 2006.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for ENE-sakene er 0,6 mnd., stabil i forhold til foregående år.

For domstolenes saksbehandling i andre instans er det fastsatt følgende gjennomsnittlige mål for saksbehandlingstid, dvs. fra saken kommer inn til lagmannsrettene til avgjørelse foreligger:

Straffesaker	3 måneder
Sivile saker	6 måneder

Resultater andre instans:

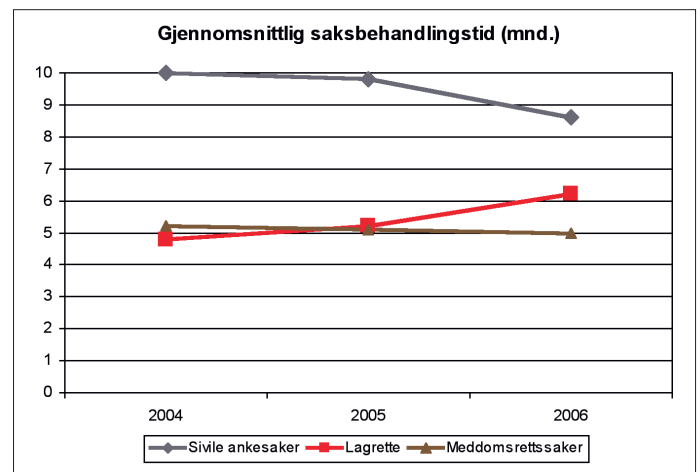
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (mnd.)

	2002	2003	2004	2005	2006
Sivile ankesaker	9,4		10,0	9,8	8,6
Lagrette	6,5		4,8	5,2	6,2
Meddomsrettssaker	5,4		5,2	5,1	5,2

Det foreligger dessverre ikke saksbehandlingstider for 2003.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for sivile ankesaker er på 8,6 måneder i 2006. Den høye saksbehandlingstid skyldes dels at lagmannsrettene har redusert restansene og derved behandlet flere gamle saker som øker den totale saksbehandlingstiden, dels problemer med store restanser. En økende andel av de sivile sakene er innenfor målet og tallene for 2006 viser en positiv utvikling. Det er betydelig variasjon i saksbehandlingstiden mellom domstolene, fra 4,9 til 11,7 mnd.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for meddomsretts-sakene er relativt stabil i 2005 og 2006. Lagrette har en negativ utvikling. Dette kan skyldes stort fokus på de sivile sakene for de domstolene som har satt i gang restansenedarbeidingsprosjekt. Det er fremdeles variasjoner mellom domstolene. Saksbehandlingstiden for lagrette varierer fra 3,7 til 6,6 mnd. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for meddomsrettssakene varierer fra 4,0 til 5,5 mnd. i 2006.

Måloppnåelse

Måloppnåelse kan måles på to måter. Dels gjennom andel tingretter som er innenfor fastsatte mål om saksbehandlingstid. Dels gjennom andel saker som er innenfor fastsatte mål. For første gang i måleperioden er tingrettene samlet sett innenfor målet om gjennomsnittlig saksbehandlingstid for straffesakene. Dette kan forklares med at de største domstolene nå er innenfor målet, noe som har ført til at antall behandlede saker som er innenfor målet har økt. Samtidig har antallet domstoler som er innenfor målet også økt. For de sivile sakene er det også en økende tendens til at domstolene kommer innenfor målet. Det er fortsatt en for stor andel av sakene og for mange dom-

Første instans

Det har vært en reduksjon i innkommede saker og beholdningen for meddoms- og sivile saker i 2006.

For å vurdere den totale belastningen på domstolene opereres det med såkalte vektete saker, en MED-sak er lik 0,5 TVI-saker, en ENE-sak er lik 0,15 A-saker. Dette gir en indikasjon på domstolens belastning. I perioden 2002 - 2006 har saksinngangen samlet sett vært som følger:

Vektete saker	2002	2003	2004	2005	2006
Innkommet	26 355	27 001	27 427	26 795	26 962
Behandlet	26 255	26 996	26 405	27 153	27 273
Beholdning	10 324	10 192	11 929	9 678	8 177

Domstolene har samlet sett klart å behandle flere saker i 2006 enn tidligere. MED-sakene og TVI-sakene har prosentvis den beste progresjonen, dette medført at beholdningen i 2006 samlet sett er betydelig redusert.

Andre instans

Det har i andre instans vært en reduksjon i beholdningen for alle nevnte saks kategorier i 2006. Dette kan til dels forklares ved at antall behandlede saker er økt i forhold til 2005. Beholdningen er redusert for sivile saker og straffesakene for samtlige domstoler i 2006 sammenlignet med 2005, men beholdningen er fremdeles for stor til at domstolene samlet sett har en reell mulighet til å nå målene for saksbehandlingstidene for straffesakene og de sivile sakene. En økende andel av de sivile sakene er innenfor målene.

For å vurdere belastningen på domstolene opereres det også i andre instans med såkalte vektete saker. I perioden 2002 - 2006 var saksinngangen samlet sett som følger:

Vektete saker	2002	2003	2004	2005	2006
Innkommet	2 181	2 341	2 113	2 309	2 354
Behandlet	2 181	2 248	2 174	2 317	2 492
Beholdning	1 181	1 181	1 091	1 079	1 009

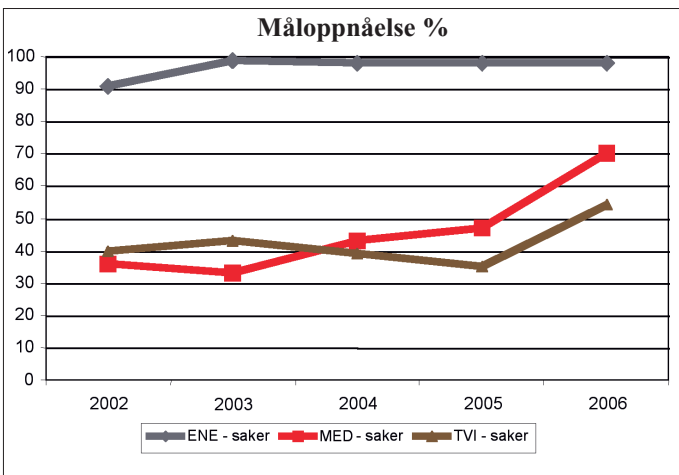
Lagmannsrettene har totalt sett behandlet flere saker i 2006 enn hva som har kommet inn, og har derved redusert restansene noe. Samlet sett var antall innkomne og behandlede saker i 2006 høyere enn i 2005.

stoler som ikke når målet. Oslo tingrett og Bergen tingrett, som har egne restansenedarbeidingsprosjektet, viser en svært god utvikling.

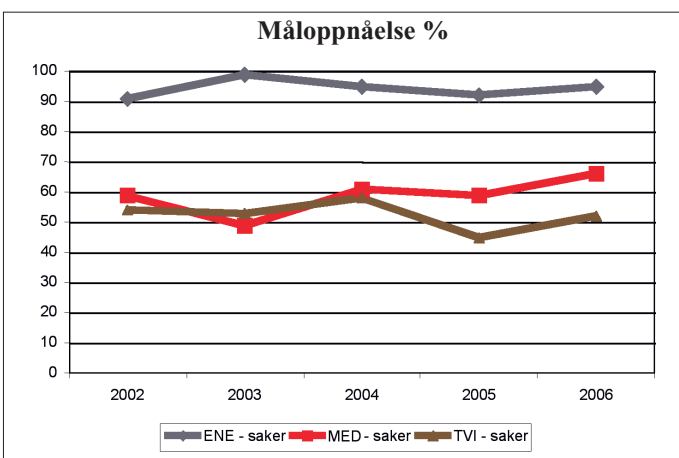
Andelen tingretter som nådde målene for TVI- og MED-saker var fallende i perioden 2001-2003. Tendensen er snudd og i 2006 var nesten 70 prosent innenfor fastsatte mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Ved utgangen av 2006 var også en økende andel av tingrettene innenfor fastsatte mål for de sivile sakene.

Andelen MED-saker innenfor fastsatte mål for saksavviklingstid har vært synkende, og var nede i 33 prosent av sakene i 2003. Tendensen er snudd og i 2006 var 70 av meddomsrettssaker innenfor de fastsatte mål for saksavviklingstid.

Andel saker i tingrettene innenfor fastsatte mål for saksavviklingstider:

Andel tingretter innenfor fastsatte mål for saksavviklingstider:

Som figuren viser har andelen tingretter som overholder målene for saksavviklingstider vært fallende i perioden 2001 - 2003 for TVI-sakene og MED-sakene. Dette har dels sammenheng med restansene som flere domstoler sliter med og dels med ressursmangel i domstolene. Tendensen er snudd, og i 2006 var 70 prosent av sakene innenfor fastsatte mål for gjennomsnittlig saksavviklingstid. Ved utgangen av 2006 er også en økende andel av de sivile saker innenfor fastsatte mål.

Første instans	Enedommersaker			Meddomsrett saker			Sivile saker		
	Inn	Behandlet	Beholdning	Inn	Behandlet	Beholdning	Inn	Behandlet	Beholdning
2002	36 663	36 853	1 678	15 984	16 854	4 730	12 864	12 300	7 707
2003	36 070	35 407	2 236	16 499	16 627	4 560	13 341	13 371	7 577
2004	36 434	36 032	2 410	16 896	16 343	5 264	13 450	13 944	7 751
2005	35 049	34 808	1 888	17 494	17 417	4 528	12 788	13 219	7 131
2006	38 489	38 279	2 127	16 959	17 690	3 726	12 709	13 020	6 794
Endring 05-06	5,6 %	10,0 %	12,7 %	-3,1 %	1,6 %	-17,7 %	-0,6 %	-1,5 %	-4,7 %

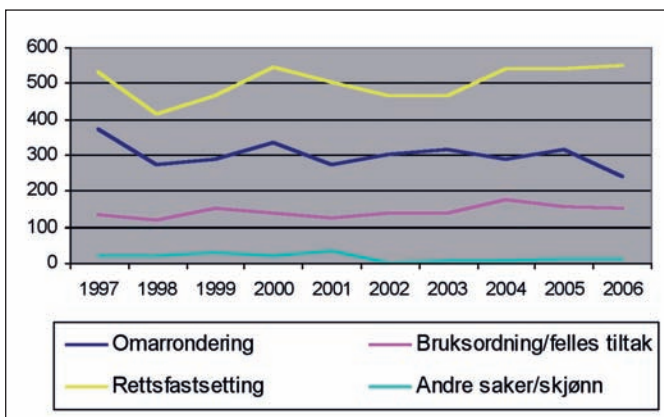
Andre instans	Sivile saker			Meddomsrett			Lagrette		
	Inn	Behandlet	Beholdning	Inn	Behandlet	Beholdning	Inn	Behandlet	Beholdning
2002	1 835	1 809	1 482	448	482	183	292	287	158
2003	1 853	1 746	1 544	523	495	199	375	376	148
2004	1 684	1 800	1 362	451	471	178	321	295	161
2005	1 754	1 836	1 253	503	458	215	342	325	169
2006	1 786	1 930	1 103	537	556	212	288	333	126
Endring 05-06	1,8%	5,1%	-12,0%	6,8%	21,4%	-1,4%	-15,8%	2,5%	-25,4%

JORDSKIFTERETTANE SIN SAKSAVVIKLING

Stortinget har førebels ikkje fastsett mål for saksavviklingstid for jordskifterettane. Det er likevel slik at restansane har vore, og framleis er så store, at den gjennomsnittlege saksavviklingstida er monaleg større enn den burde vere. Men utviklinga går i rett retning, og særleg siste året har utviklinga vore positiv sjølv om talet på slutta saker var mindre enn i 2005.

Restansane har aldri vore mindre, og saksbehandlingstida har heller aldri vore kortare enn i 2006.

Slutta saker

Jordskifterettane avslutta 949 saker i 2006 (1 019 i 2005). Det blei avgjort 1 102 (1 105 i 2005) tvistar i sakene som er av-

slutta. Etter at ordninga med rettsfastsettande vedtak blei innført for nokre år sidan, ser det også ut til at stadig fleire uklare rettstilhøve blir avklara gjennom denne typen rettsavgjerd. I 2006 blei det fatta 3891 rettsfastsettande vedtak.

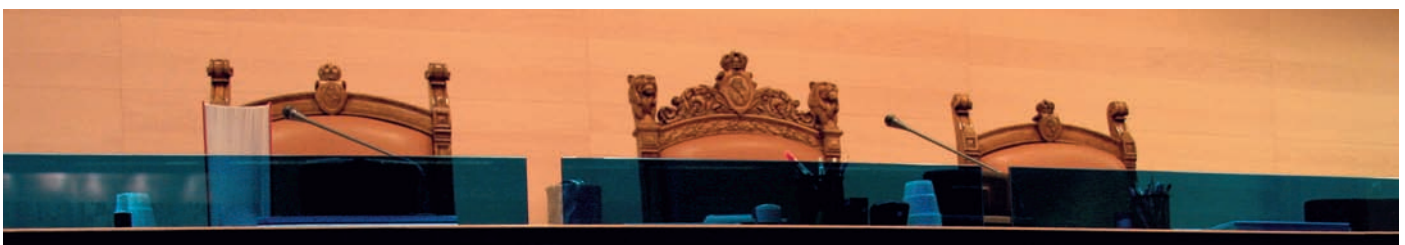
Areal i skiftefelt var 195 849 daa i 2006 (309 206 i 2005). Denne målefaktoren kan variere mykje frå år til år. Vi må likevel konstatere at skifta areal er mindre enn på mange år.

Det er registrert bruksordning for 677 km² i dei avslutta sakene i 2006. Dette er berre tredje parten så mykje som i 2005, men likevel omlag som i eit gjennomsnittsar.

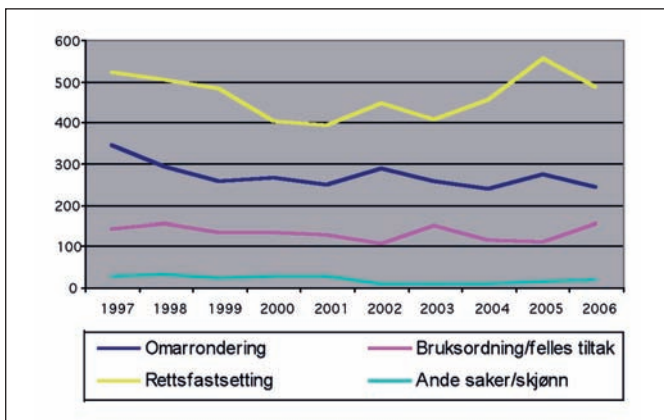
Elles merkar ein seg at talet på partar i slutta saker held seg nokså stabilt mellom 8 000-10 000. I 2006 var det 8 014, eller mellom 8 og 9 partar i gjennomsnitt per sak.

Det er fastlagt, avmerka og innmålt 1 749 km grenser i 2006, ein reduksjon på knapt 200 km frå 2005. Talet på innmålte grensepunkt var 19 912, eller ca. 2 000 færre enn i 2005. I alt har jordskifterettane behandla 529 km private vegar i 2006, noko som er om lag dobbelt så mykje som i eit normalår. Gebyrintektene er auka frå ca. 10,9 mill kr. i 2005 til ca. 11,2 mill. kr. i 2006.

Alt i alt er resultatane noko svakare enn i 2005, men i 2005 var resultatane svært bra. Det er ikkje uvanleg med slike variasjonar. Bortsett frå areal i skiftefelt og km behandla vegar, er resultatane om lag på gjennomsnittet for dei siste 10 åra.

Nye saker

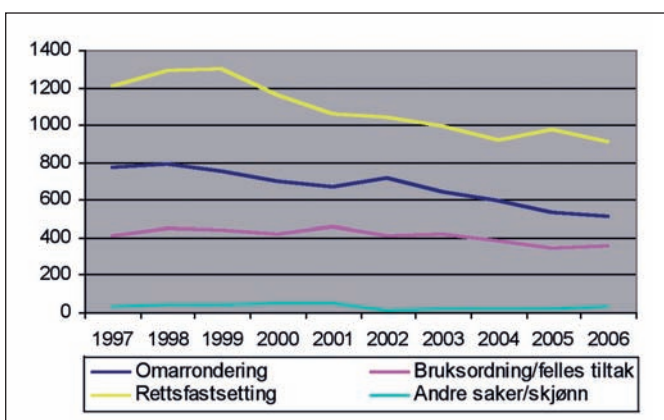
Medan sakstilgangen auka monaleg i 2005, har den gått litt ned i 2006. Det kom inn 897 nye saker i 2006 mot 956 i 2005. Dette er likevel litt over gjennomsnittet for dei siste 10 åra.

Tilgangen på omarrondingssaker blei redusert med vel 10 prosent medan tilgangen på bruksordning og sams tiltak auka med 35 prosent. Rettsutgreiing og grensegang (rettsfastsetting) har gått ned med ca 13 prosent frå 2005. Sjølv om desse variasjonane kan verke store, er det innafor normale variasjonar frå år til år. Ein kan ikkje lese ut noko spesielt ny trend i sakstilgangen av dette.

Over dei siste 3-4 åra fordeler tilgangen på nye saker seg med om lag 30 prosent omarronding, 15 prosent bruksordning/sams tiltak, 54 prosent rettsutgreiing og grensegang og 1 prosent skjøn.

For 25 år sidan utgjorde grensegang/rettsutgreiing bortimot 70 prosent av nye saker; ved århundredskiftet utgjorde den om lag 40 prosent. Dette viser at det er nokså store svingingar i tilgangen på saker over tid. Men hovudtrenden dei siste åra har vore auka tilgang på rettsutgreiing og grensegang, redusert tilgang på saker som gjeld omarronding. Auken i rettsutgreiing og grensegang viser at behovet er stort. Auka tilgang på slike saker kjem trass i at gebyrkostnaden for grensegangssaker har auka monaleg, og meir enn for andre typar saker dei siste 10 åra.

Restansar

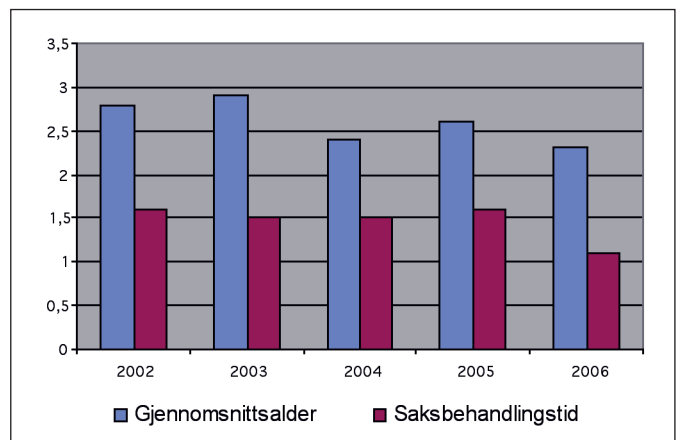
Jordskifterettane har redusert restansane sterkt dei siste åra, frå 3 919 føreliggjande saker pr. 1.1.1983 til 2 558 i 1998/99 og vidare til 1 803 ved siste årsskiftet. Restansane er altså meir enn halvert i løpet av dei siste 24 åra. Reduksjonen siste året var ca. 3 prosent. Restansane har truleg aldri vore mindre. Den føreliggjande

saksmengde ved årsskiftet tilsvare truleg ca. 450 årsverk, eller knapt to års arbeid for dei tilsette ved jordskifterettane.

Når vi ser på utviklinga for dei ulike sakstypene dei siste 10 åra, er det ein jamn nedgang i restansane for saker som gjeld rettsfastsetting og omarronding, medan saker som gjeld bruksordning og felles tiltak har halde seg stabilt. Grunnen til denne utviklinga er ikkje utan vidare gitt. Men for bruksordning/felles tiltak har det vore ein stabil tilgang på nye saker, medan det for omarronding har vore ein viss nedgang i sakstilgangen.

Delforklaringar på den sterke reduksjonen i rettsfastsettingsaker kan nok både vere at ein stadig drar større nytte av den teknologiske utviklinga, og at kvar einiskild sak gjennomgåande er av mindre omfang.

Saksbehandlingstid og ventetid

Gjennomsnittsalderen på slutta saker har gått ned frå 2,6 år i 2005 til 2,3 år i 2006. Saksbehandlingstida ligg på 1,1 år, mot 1,6 år i 2005. Dette betyr at gjennomsnittleg ventetid frå sak blir kravd til den blir tatt opp til behandling nå er 1,2 år. Ventetida er framleis altfor lang. Men den sterke reduksjonen i restansane over dei siste åra har nå byrja å gjere seg betydeleg utslag i gjennomsnittsalder og saksbehandlingstid. Dette er ei utvikling som vil halde fram om ikkje sakstilgangen skulle kome til å auke monaleg igjen.

Jordskifteoverrettane

Jordskifteoverrettane slutta 36 saker i 2006, ei mindre enn året før. Det kom inn 23 nye saker, og talet på føreliggjande saker ved årsskiftet var 22. Sakstilgangen til jordskifteoverrettane har minka dramatisk dei siste åra og ligg nå på under det halve av kva som var vanleg for 5-6 år sidan. Dette har truleg samanheng med endring i ankeordninga på slutten av 1990-talet. Gjennomsnittsalderen på slutta saker var 17 månader (16 mnd. i 2005) medan gjennomsnittleg saksbehandlingstid var 5,6 månader (2,4 mnd. i 2005).

Jordskifterettane: Årsstatistikk 1997 - 2006

Resultatindikator	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Areal i skiftefeltet (da)	848461	465194	682973	724263	665364	488705	647406	315036	309206	195688
Km skogsveg	207	186	224	185	192	253	193	235	287	529
Tal løste tvister	909	670	787	841	777	1003	800	763	1105	1102
Km grenser merket	1692	1302	1436	1889	1497	1916	2017	1619	1939	1747
Tal parter	7892	6490	8177	8317	8389	8173	10142	8207	9875	8014

Slutta saker

Sakstype	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Omarrondering	370	270	286	331	273	299	313	287	312	239
Bruksordning/sams tiltak	131	117	150	138	123	134	138	174	156	148
Rettsfastsetting	528	411	465	544	502	463	465	540	541	550
Andre saker/skjønn	20	19	27	19	32	2	5	6	10	11
Sum jordskifterettane	1049	817	928	1032	930	898	921	1007	1019	948
Jordskifteoverrettane	53	67	48	52	57	52	49	58	37	36
Totalt	1102	817	976	1084	987	950	970	1065	1056	984

Foreliggende saker

Sakstype	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Omarrondering	774	787	755	691	667	718	644	592	528	506
Bruksordning/felles tiltak	408	441	435	421	453	408	418	382	343	354
Rettsfastsetting	1205	1289	1299	1159	1055	1043	994	922	976	913
Andre saker/skjønn	32	41	36	46	48	11	15	16	21	31
Sum jordskifterettane	2419	2558	2525	2317	2223	2180	2071	1912	1868	1804
Jordskifteoverrettane	43	34	40	47	44	42	40	31	37	22
Totalt	2462	2558	2565	2363	2267	2222	2111	1943	1905	1826

Nye krav

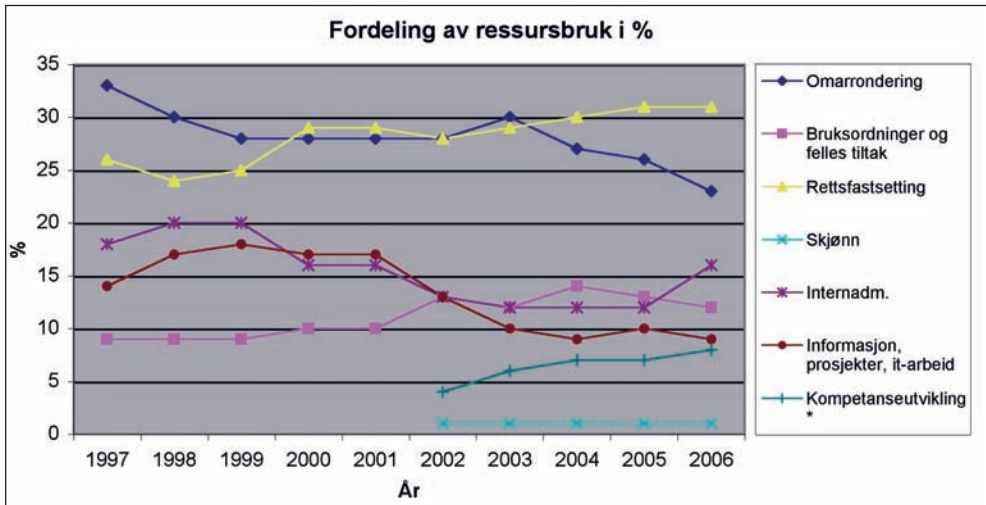
Sakstype	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Omarrondering	342	293	254	264	245	286	254	240	273	242
Bruksordning/felles tiltak	140	154	131	131	126	105	149	116	112	153
Rettsfastsetting	520	503	479	402	391	444	408	456	556	485
Andre saker/skjønn	27	29	24	26	28	10	10	8	15	17
Sum jordskifterettane	1029	979	888	823	790	845	821	820	956	897
Jordskifteoverrettane	55	57	50	60	53	47	48	50	39	23
Totalt	1084	979	938	883	843	892	869	870	995	920

Ressursbruk i %

Aktivitet	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Omarrondering	33	30	28	28	28	28	30	27	26	23
Bruksordninger og felles tiltak	9	9	9	10	10	13	12	14	13	12
Rettsfastsetting	26	24	25	29	29	28	29	30	31	31
Skjønn						1	1	1	1	1
Internadm.	18	20	20	16	16	13	12	12	12	16
Informasjon, prosjekter, it-arbeid	14	17	18	17	17	13	10	9	10	9
Kompetanseutvikling*						4	6	7	7	8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

*Kompetanseutvikling skilt ut som egen registrering fra 2002; låg tidlegare under samleposten informasjon m.v.

FAKTA

Nokre sentrale tal frå statistikken for slutta saker i jordskifterettane

	2006	2005
Tal slutta saker	949	1019
Tal partar i sakene	8031	9875
Tal rettstvistar avgjort	1102	1105
Tal rettsfastsettande vedtak	3891	-
Tal innmålte grensepunkt	19912	21784
Skifta areal	195 849 daa	309 206 daa
Merka grenser	1749 km	1939 km
Gjennomsnittsalder	2,3 år	2,6 år
Saksbehandlingstid	1,1 år	1,6 år
Behandla private vegar	529 km	287 km

TILTROEN TIL DOMSTOLENE

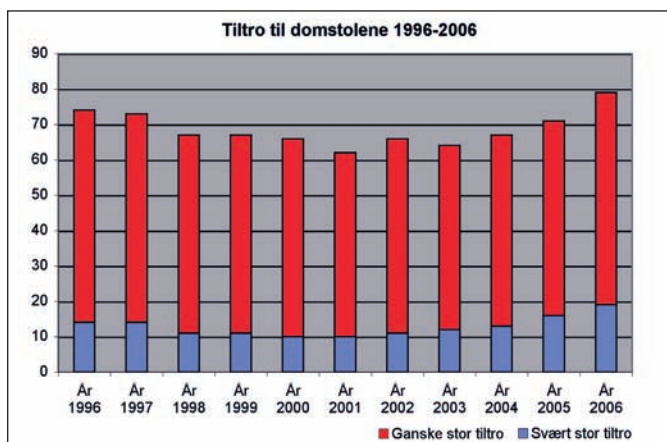
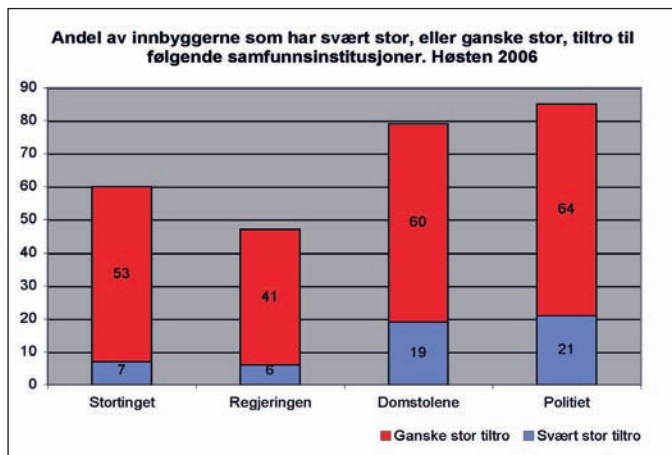
Tiltroen til norske domstoler er økende og ser ut til å være den høyeste siden målingene startet for 11 år siden. 79 prosent av befolkningen sier at de har svært stor eller ganske stor tiltro til domstolene. 19 prosent har svært stor tiltro til domstolene. Dette viser en undersøkelse om tiltro til norske samfunnsinstitusjoner som MMI gjennomførte høsten 2006.

Første og andre statsmakt

Den første og andre statsmakt har betydelig lavere tiltro i befolkningen enn domstolene. Ifølge undersøkelsen er det 60 prosent av befolkningen som har svært stor/ganske stor tiltro til Stortinget, mens tilsvarende tall for Regjeringen er 47 prosent.

Tiltroen til domstolene øker med stigende inntekt og utdanningsnivå. Undersøkelsen viser at 88 prosent av de spurte med universitetsutdanning har svært stor/ganske stor tiltro til domstolene. På samme nivå ligger de med en husstandsinnkomst på over 500 000.

Det er ikke store variasjoner i tiltroen til domstolene på bakgrunn av politisk preferanse. Unntaket er de som oppgir Fremskrittspartiet som preferanse. Av disse har 9 prosent ingen tiltro til domstolene, mens 21 prosent har liten tiltro. Menn svarer i større grad enn kvinner "ja" på spørsmålet om de har svært stor tiltro til domstolene.

Omdømme blant brukere

I forbindelse med arbeidet for en felles visjon for domstolene ble det i 2006 også gjennomført en omdømmeundersøkelse blant domstolenes brukere og ansatte. Den viste at 91 prosent av disse har stor tillit til domstolene.

Formålet med undersøkelsen var å kartlegge domstolenes omdømme blant parter, vitner, brukere av tinglysing, journalister, publikum, sakkyndige, advokater, påtalemyndigheten og domstolenes egne ansatte. I alt 2512 personer svarte på undersøkelsen.

Domstolene scorer i denne undersøkelsen høyt på redelighet, troverdighet, forsvarlig og kvalitativt god saksbehandling. Lavest score får domstolene på å utmåle straff som er i samsvar med folks rettfølelse samt på åpenhet / tilgjengelighet.

Metode

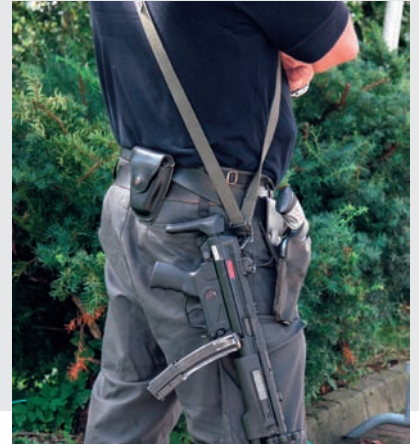
I over ti år har et utvalg av befolkningen svart på samme spørsmål om hvilken tiltro de har til forskjellige samfunnsinstitusjoner. MMI avsluttet disse undersøkelsene. Undersøkelsen fra høsten 2006 omfattet kun Storting, regjering, domstolene og politi. Undersøkelsen ble gjennomført av Synovate MMI i perioden 26.-29. september 2006 på oppdrag fra Rett på sak. 1003 personer over 15 år ble telefonintervjuet. Totaltall fra undersøkelsen er beheftet med feilmarginer på +/- 1,4 – 3,2 prosentpoeng. Feilmarginer for resultater brutt ned på undergrupper er noe større.

Tilbakeblikk på 2006

NOKAS-ranet

Stavanger tingrett avsa dom i denne rekordstore straffesaken i februar. I en tv-sendt domsavsigelse gjorde sorenskriver Bjørnestad det klart hva straffen ble for de tiltalte. Foruten mediernes brede dekning av bevisene i saken, vakte også diskusjonen om advokatenes rett til innsyn i politiets avlyttingsmateriale stor debatt.

I september 2006 startet Gulating lagmannsrett ved lagdommer Daniel Lunde ankesaken. Retten ble igjen satt på Forus utenfor Stavanger, med samme omfattende sikkerhetsopplegg. I forbindelse med ankesaken kom flere tilståelser. Saken medførte også en bred debatt om strafferabatt og bruk av forvaring.

Kristina-saken

Fire år gamle Kristina Hjartåker overlevde et jordras i 2005. Med store hjerneskader ble hun lagt i respirator. Da sykehuset i 2006 ville koble av respiratoren, brakte hennes far avgjørelsen inn for rettsvesenet. Han bad Bergen tingrett gi Helse Vest et midlertidig forbud mot å avslutte behandlingen, men retten bestemte at den ikke kan gi et slikt forbud. Like før Gulating lagmannsrett skulle behandle saken, kom partene til enighet om å finne en løsning utenfor domstolene. Dette var første gang rettsvesenet ble trukket inn i en sak der pårørende og leger er uenige om når behandlingen skal avsluttes. Dette medførte en debatt om domstolenes rolle rundt overprøving av et medisinsk behandlingsspørsmål og legenes faglige vurderinger.

Fritz Moen-saken

Etter sin død ble det klart at Fritz Moen ble frikjent også for det andre av de to drapene han ble dømt for på slutten av 1970-tallet. Saken førte til debatt om det norske rettsvesenet. Privatetterforsker Tore Sandberg fikk på sin side svært mye ros for sitt årelange arbeid. Justisminister Knut Storberget beklaget den uretten som ble begått mot Moen og varslet flere tiltak for å hindre at det skjer igjen. Både granskning og anmeldelser fulgte i kjølvannet av Borgartings frifinnelse.

Debatt om straffenivå

Det vakte oppsikt da meddommerne i en sak for Oslo tingrett doblet straffen i forhold til aktors påstand. Saken gjaldt to tilfeller av blind vold som ble fanget opp av et overvåkingskamera i Oslo sentrum. Ugjerningen ble sagt å være en reaksjon på en dom for et tidligere forhold for en av de tiltalte. Også fra politisk hold ble det signalisert at straffene i visse typer saker er for lave og at dette vil bli endret i den nye straffeloven som kommer i 2008. Verdens Gang fulgte senere opp med en spørreundersøkelse til landets dommere. 68 norske dommere mente da straffenivået i grove voldssaker er for lavt, ifølge avisen.

Ny debatt om juryordningen

Våren 2006 ble det kjent at Justisdepartementet ville innskrenke bruken av juryordningen. Dette førte til en debatt om kostnadene ved jursaker, men ikke minst også om styrker og svakheter ved ordningen samt hva alternativet skulle være. Ut over høsten ble saken stadig holdt varm gjennom koblingen til den pågående ankesaken i NOKAS. Samtidig kom en studie fra doktorgradskandidat og lagdommer Lars-Jonas Nygard som konkluderte med store mangler i juryens metodiske bevisvurdering.

Styrkede rettigheter for fornærmede?

Fornærmedeutvalget foreslo overfor Justisdepartementet en serie tiltak for å støtte ofrene og pårørende i straffesaker. Både i tiden etter forbrytelsen, gjennom etterforskningen og i rettsapparatet skal blant annet politi og domstoler bedre sin informasjon mot denne gruppen. Forslaget ble sendt på høring høsten 2006.

Skutt i politiets varetekt

En tiltalt i en rettssak i tinghuset på Mysen skulle fraktes tilbake til varetektsfengsling. På vei ut av tinghuset på ble han skutt og drept. Både den drepte og drapsmannen tilhørte kriminelle miljøer og hadde i lengre tid vært i konflikt med hverandre. Mordet sjokkerte og førte til en debatt om politiets trusselvurderinger og de kriminelles selvtekt i samfunnet.

Domstolenes og jordskifterettens ressursbruk

ØKONOMISKE NØKKELTALL FOR DOMSTOLENE

KAP. 61 HØYESTERETT (JF. KAP. 3061)

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	60 756 282
Regnskap 2006	58 068 642
Mindreutgift	2 687 640

Når det tas hensyn til refusjoner viser endelig regnskap et mindreforbruk på om lag 2,7 mill kr. Dette utgjør 4,4 pst av disponibel bevilgning. Mindreforbruket har sammenheng med at Høyesterett i lengre perioder har hatt ubesatte stillinger.

KAP. 410 TINGRETTENE OG LAGMANNSRETTENE (JF. KAP. 3410)

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	1 401 217 597
Regnskap 2006	1 333 306 905
Mindreutgift	67 910 692

Tabellen viser et mindreforbruk på 67,9 mill kr, tilsvarende 4,8 pst av disponibel bevilgning. De ubrukte budsjettmidlene kan i hovedsak relateres til utsettelse i sentrale prosjekters framdrift. Det ble igangsatt en rekke prosjekter samtidig som nye oppgaver ble tillagt DA i 2006. Dette gjelder også enkelte mindre utvidelser av lokaler hvor situasjonen i byggebransjen er en medvirkende årsak til forsinkelser.

I tillegg kan det nevnes at et større beløp skyldes drift av lokaler for NOKAS-saken. Dette er ikke en innsparing, men skyldes at betalingstidspunktet vil være i 2007.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sum bevilgning	33 598 000
Regnskap 2006	41 640 264
Merutgift	-8 042 264

Posten dekker utgifter som etter rettsgebyrloven er inkludert i rettsgebyret, blant annet kunngjøringsutgifter, forkynnelser som er nødvendig etter loven og utgifter til rettsvitner. Det konstateres at bevilgningen ikke var tilstrekkelig.

KAP. 3410 RETTSGEBYR (JF. KAP. 410)

Post 01 Rettsgebyr

Sum bevilgning	1 169 288 000
Regnskap 2006	1 190 445 839
Merinntekt	21 157 839

Inntektene på posten er regelstyrt. På posten føres inntekter fra gebyrpliktige oppgaver i domstolene i forbindelse med sivile saker, tinglysing, skjønn, tvangsforretninger, skifte, konkurs m.m. Inntektene ble imidlertid høyere enn de anslag som ble lagt til grunn.

Post 03 Diverse refusjoner

Regnskap 2006	1 909 173
Merinntekt	1 909 173

Posten dekker diverse refusjoner som skal brutto inntektsføres ved alle domstolene i første og andre instans. Det gjelder blant annet energiavregninger og refusjoner i forbindelse med oppdrag som DA utfører for andre virksomheter.

KAP. 411 DOMSTOLADMINISTRASJONEN (JF. KAP. 3411)

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	61 257 065
Regnskap 2005	59 145 657
Mindreutgift	2 111 408

Regnskapet for DA viser et mindreforbruk på 2,1 mill kr, tilsvarende 3,4 pst av disponibel bevilgning. Mindreforbruket skyldes i hovedsak flere ubesatte stillinger. Dette gjelder spesielt tilknyttet oppbemanning av nye funksjoner, herav etablering av jordskifterettene og flytting av IKT-enheten til Trondheim, som skjedde i 2005/2006.

KAP. 413 JORDSKIFTERETTENE

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	152 087 259
Regnskap 2006	148 555 480
Merutgift	3 531 779

Tabellen viser et mindreforbruk for jordskifterettene på 3,5 mill kr. Dette utgjør 2,3 pst av disponibel bevilgning, og kan karakteriseres som mindre vesentlig. Også her kan mindreforbruket i hovedsak relateres til vakanser.

Post 21 Driftsutgifter

Sum bevilgning	6 594 093
Regnskap 2006	7 060 093
Merutgift	-466 000

Jordskifterettene har hjemmel til å kreve inn sideutgifter i visse saker. Sideutgiftene skal dekke det tekniske arbeidet i disse sakene. Utgiftene føres i egne saksregnskap, og utgifter og inntekter skal balansere når saken er avsluttet. De totale merutgifter i 2006 på 0,5 mill kr skyldes at enkelte saker går

over flere år, noe som gjør at det blir vanskelig å få de totale utgifter og inntekter til å balansere ved regnskapsårets slutt.

KAP. 414 DOMSUTGIFTER

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	96 195 000
Regnskap 2006	102 331 911
Merutgift	-6 136 911

Utgiftene er regelstyrt og knyttet til antall behandlede straffesaker og omfanget av disse. For året samlet sett fremkommer en merutgift på om lag 6,1 mill. kr.

ARBEIDSMILJØ I DOMSTOLENE

HAMU (Hovedarbeidsmiljøutvalget for domstolene) ønsker å synliggjøre viktigheten av systematisk HMS-arbeid i domstolene. Sentrale mål for dette arbeidet er å forebygge sykefravær samt å etablere systemer for oppfølging av de som er sykemeldte. Innføring av et nytt lønns- og personalsystem i domstolene (SAP) vil føre til enkel tilgang til sykefraværstatistikker og dermed kunne bidra til en styrking av det systematiske HMS-arbeidet.

HAMU har arbeidet med å tilrettelegge for en god integrering av jordskifterettene. Fra 01.01.2007 ble det etablert et felles HAMU for de alminnelige domstolene og jordskifterettene.

Det har i 2006 blitt utarbeidet en handlingsplan for håndtering av personkonflikter i domstolene.

I 2007 planlegges det å gjennomføre en arbeidsmiljøkartlegging i samtlige domstoler og jordskifteretter. Kartleggingen er ment som et verktøy som skal synliggjøre hvilket område den enkelte domstol har behov for en styrking av HMS-arbeidet.

Sikkerhet og beredskap

Samfunnsutviklingen, med en generell økning i antall trusler, gjør det nødvendig å gjennomgå alle forhold som berører domstolenes risikoforhold. I 2006 ble det igangsatt et målrettet arbeid

for å styrke sikkerhet- og beredskapsarbeidet i domstolene. Den overordnede målsettingen her er å styrke den generelle sikkerheten og evnen til å håndtere uforutsette hendelser og krisesituasjoner. Arbeidet fortsetter i 2007 og skal resultere i et sett overordnede retningslinjer for sikkerhet og beredskap i domstolene.

LIKESTILLING

I domstolene er det stor overvekt av kvinner i saksbehandlerstillinger, og overvekt av menn i dømmende stillinger og blant jordskifteingeniørene. I tyngre saksbehandlerstillinger og stillinger for administrative ledere, er det overvekt av kvinner.

Det er lav turnover i administrative stillinger, noe som gjør at en endring i kjønnsfordelingen vil ta noe tid.

Per i dag er fordelingen for sekretær og saksbehandlerstillinger opp til og med seniorkonsulent ca. 90 prosent kvinner og 10 prosent menn. For rådgivere og tyngre administrative fagstillinger er fordelingen ca. 75 prosent kvinner og 25 prosent menn.

DA er sekretariat for Tilsettingsrådet for jordskifterettene (ikke dømmende stillinger). Tilsetninger i saksbehandler/tekniske stillinger i jordskifterettene i 2006 fordelte seg på 63 prosent menn og 37 prosent kvinner.

Når det gjelder administrative lederstillinger, er det per i dag en liten overvekt av kvinner.

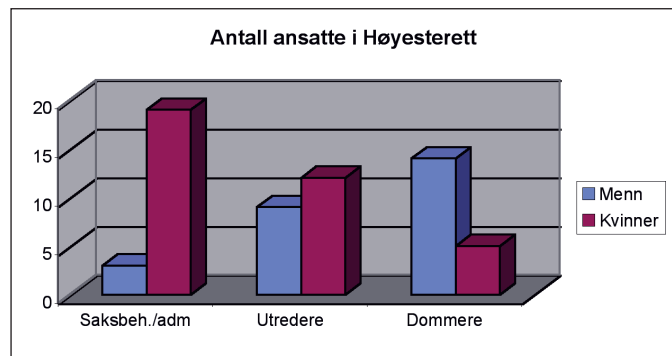
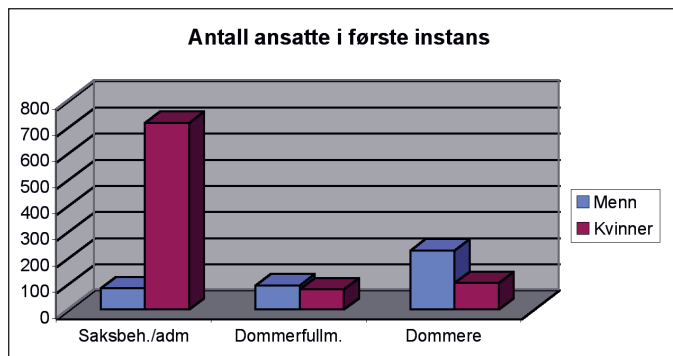
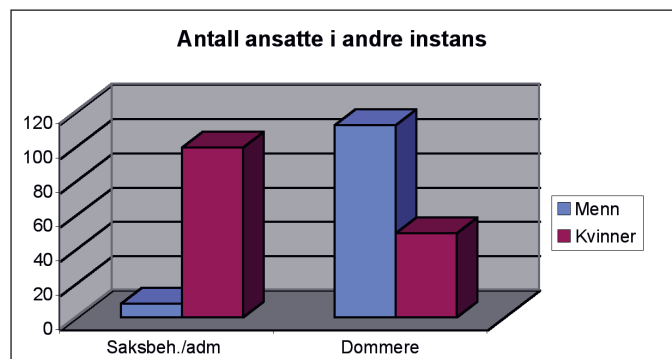
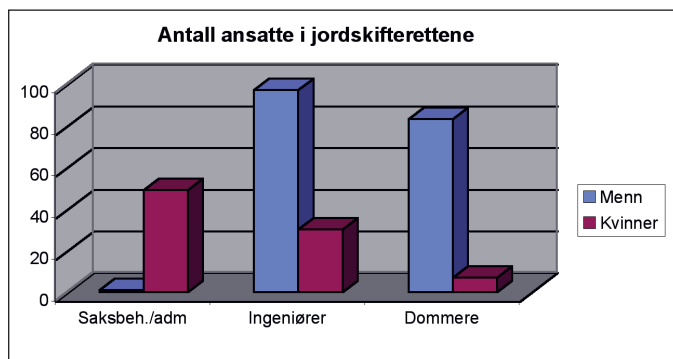
I faste dømmende stillinger ble det i 2006 utnevnt 46 prosent kvinner og 54 prosent menn i domstolene. I jordskifterettene ble det kun utnevnt menn.

I stillinger for dommerfullmektiger er kjønnsfordelingen tilnærmet lik. DA ser svært positivt på dette, og håper det kan bidra til en mer balansert kjønnsfordeling på sikt i dømmende stillinger.

Innstillingsrådet for dommere har opprettholdt sitt fokus på en økning av antall kvinner i dømmende stillinger og i lederstillinger. Gjennom LOK-prosjektet vil tema som kan knyttes til forslag om endret fordeling av arbeidsoppgaver i domstolene

Sted	Stilling	Tilsatte tot.	Årsv. tot.	MENN			KVINNER				
				Ant menn	Heltid	Deltid	Årsv. menn	Ant kvinner	Heltid	Deltid	Årsv. kv.
Jordskifterett	Saksbeh./adm jsr	50	44,80	1	1,0	0,0	1,00	49	29	14,8	43,80
	Ingeniører jsr	127	123,95	97	88,00	7,05	95,05	30	25,0	3,90	28,90
	Dommere jsr	90	88,00	83	79,0	2,4	81,40	7	5,0	1,6	6,60
Sum jordskifterett		267	256,75	181	168,0	9,5	177,45	86	59,0	20,3	79,30
Jordskifteoverrett	Saksbeh./adm jso	3	2,60	0	0,0	0,0	0,00	3	1,0	1,6	2,60
	Ingeniører jso	5	5,00	3	3,0	0,0	3,00	2	2,0	0,0	2,00
	Dommere jso	4	4,00	3	3,0	0,0	3,00	1	1,0	0,0	1,00
Sum jordsk.Overrett		12	11,6	6,0	6,0	0	6,0	6,0	4,0	1,6	5,6
Førsteinstans	Saksbeh./adm 1.ins	795	735,80	81	82,0	3,60	85,60	714	548,0	102,2	650,20
	Dommerfullm. 1.ins	169	168,50	92	92,0	0,00	92,00	77	76,0	0,5	76,50
	Dommere 1.ins	327	328,30	226	225,0	0,80	225,80	101	100,0	2,5	102,50
Sum førsteinstans		1291	1232,60	399	399,0	4,40	403,40	892	724,0	105,2	829,20
Andreinstans	Saksbeh./adm 2.ins	107	102,40	8	8,00		8,00	99	87,0	7,4	94,40
	Dommere 2.ins	161	159,30	112	111,0	0,6	111,60	49	44,0	3,7	47,70
Sum andreinstans		268	261,70	120	119,0	0,6	119,60	148	131,0	11,1	142,10
Høyesterett	Saksbeh./adm HR	22	21,50	3	3,0	0,0	3,00	19	18,0	0,5	18,50
	Utredere HR	21	21,00	9	9,0		9,00	12	12,0	0,0	12,00
	Dommere HR	19	19,00	14	14,0	0,0	14,00	5	5,0	0,0	5,00
Sum Høyesterett		62	61,5	26	26	0	26	36	35	0,5	35,5

bli berørt. Dette kan medføre delegering av flere oppgaver fra dommere til saksbehandlere, noe som på sikt kan bidra til å gjøre saksbehandlerstillingene mer interessante og kompetansekrevene. Dette vil igjen kunne føre til oppnormering av stillinger, og en mer kjønnsmessig balansert søkermasse.

Innen en del stillingskategorier er det per idag svært få søkere. Noen dømmende stillinger er utlyst på ny, bl.a. for å få flere kvinnelige kandidater. DA vil iverksette arbeid for å kartlegge årsaker til liten søkermasse, spesielt knyttet til lederstillinger. Herunder vil også likestilling og hvordan få flere kvinnelige søkere være et tema.

Arbeidet med innføring av nytt lønns- og personalsystem (SAP) i domstolene fortsetter. Når innføringen er fullført, vil dette bl.a. gi nyttige rapporteringsmuligheter. Dette kan danne grunnlag for statistikker og videre arbeid innenfor stillingsstruktur og lønnsutvikling. Det vil bli foretatt gjennomgang av gjeldende lønnspolitikk, der likestilling også vil være tema.

IKT FOR ALLE DOMSTOLENE

Domstoladministrasjonen har ansvar for domstolenes løsninger på IKT-området, og skal være pådriver i å utvikle virksomheten gjennom effektiv anvendelse av IKT. Hovedløsningene er domstolsnettet og saksbehandlingssystemene for de alminnelige domstolene (LOVISA), Høyesterett (HØYRETT) og jordskifterettene. Foruten forvaltning av dagens løsninger med teknisk drift og service overfor brukerne, arbeider enheten kontinuerlig med utvikling av morgendagens løsninger. I utviklingsarbeidet inngår også samarbeid innenfor justissektoren for øvrig for å ivareta IKT-strategiske spørsmål av felles interesse. Hensikten er å legge til rette for elektronisk informasjonsutveksling mellom domstolene, politiet, påtalemyndigheten, kriminalomsorgen og andre aktører på justisområdet, slik at IKT-ressurser kan utnyttes effektivt i sektor. Dette arbeidet er et viktig grunnlag for arbeidet med IKT i de alminnelige domstolene.

Oppbyggingen av IKT-enheten i Trondheim medførte flere

nyansettelser i 2006. Året har derfor vært preget av kompetanseoppbygging og å få på plass en ny organisasjon. Det er utarbeidet IKT-strategi for domstolene med handlingsplan som danner rammeverket for arbeidet med IKT i 2007 og 2008. Sentrale arbeidsområder vil være profesjonalisering av organisasjonen og -tjenestene, økt kompetanse i bruk av IKT-verktøy i domstolene, informasjonssikkerhet, og videreutvikling med basis i brukernes behov og gevinster for virksomheten.

Fagråd IKT ble opprettet i 2006. Rådet består av representanter fra de ulike domstolene og skal sikre forankring av planer og prioriteringer av IKT for domstolene.

DA har deltatt aktivt i utviklingsarbeidet innenfor IKT på justisområdet, og dette engasjementet vil fortsette. Et av prosjektene vedrører bruk av videokonferanse i domstolene, som DA har prosjektledelsen for. Bruken av videokonferanser er økende og tas stadig mer i bruk.

Hovedprosjektet for ny tvistelov ble startet høsten 2006. Tilpasninger av LOVISA vil kreve mye ressurser i 2007, mens tilpasninger av HØYRETT og jordskifterettens saksbehandlingssystem gjøres innenfor ordinære driftsrammer.

IP-telefoni er innført i de største domstolene. Dette er en teknologi som har kommet for å bli og som skal implementeres i alle domstoler. Før videre implementering gjøres, skal det etableres plan og tiltak for hvordan domstolene og DA skal utnytte teknologien best mulig og få ut gevinster.

Internett blir en stadig viktigere tjenestebærer. I 2006 ble en ny felles portal for domstolene implementert, og i løpet av 2007 skal alle domstoler få egen hjemmeside.

DOMSTOLENES LOKALER

Domstolene eier ingen lokaler, men leier fra Statsbygg eller private utleiere. Tilbud på leie av nye lokaler innhentes gjennom offentlige tilbudskonkurranser når utleierne er private.

Lokalsituasjonen for lagmannsrettene

Lokalsituasjonen for lagmannsrettene i Hålogaland, Frostating og Eidsivating anses i hovedsak som tilfredsstillende. Eidsivating fikk i 2006 egne rettslokaler også på Eidsvoll. For enkelte lagmannsretter vil det imidlertid være nødvendig å ta hensyn til behov utenfor de faste rettsstedene.

Det ble i 2006 arbeidet videre med nye lokaler for Gulating lagmannsrett. Detaljprosjekteringen er slutført, men videre fremdrift er avhengig av Stortingets samtykke til finansiering av merutgiftene.

Lokalsituasjonen for tingrettene

Lokalsituasjonen for tingrettene er svært varierende. En rekke domstoler har tilfredsstillende lokaler. Flere domstoler vil som et ledd i strukturendringene få nye lokaler, men det vil uavhengig av dette være mange domstoler med behov for nye eller utbedrede lokaler. Manglene ved eksisterende lokaler er i første rekke knyttet til standarden og kapasitet på rettsaler og kontorer. Sikkerheten for ansatte og brukere av domstolene er i denne sammenhengen et viktig forhold.

Follo tingrett, Glåmdal tingrett og Jæren tingrett flyttet inn i nye lokaler i 2006. Halden tingrett fikk i løpet av 2006 utvidet og renovert sine lokaler.

Lokalene til Hønefoss tingrett blir ferdigstilt i 2007 og lokalene for Gjøvik tingrett og Haugaland tingrett vil bli ferdigstilt i løpet av 2008.

Ombygging av Oslo tinghus er ferdigstilt og begge førsteinstansdomstolene ble samlokalisert i 2006. I forbindelse med etableringen av de nye førsteinstansdomstolene i Bergen, som er et ledd i strukturendringene, ble det gjennomført mindre endringer i Bergen tinghus. Ombyggingen av tinghuset vil imidlertid først skje etter at Gulating lagmannsrett har flyttet inn i nye lokaler. Tilsvarende endringer vil bli gjennomført i Stavanger tinghus som følge av sammenslåingen av domstolene per 01.07.2007.

Utviklingen i domstolene

Ny tvistelov senker domstolterskelen

Lagmann Dag Bugge Nordén beskriver en av de viktigste endringene domstolene står overfor

Det er snart 100 år siden tvistemålsloven ble vedtatt i 1915. Selv om loven ikke har vært gjenstand for noen gjennomgripende reform, er det bred enighet blant rettslivets innsidere - dommere og advokater - om at loven har vært et tjenlig redskap. Sivilprosessen hører ikke til de områder hvor paradigmene skifter for ofte. Ikke desto mindre er det en begivenhet at loven nå er gått inn i sitt siste år. Tvisteloven - eller lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister, som er dens offisielle navn, vil bli satt i kraft 1. januar 2008 etter at et omfattende filigransarbeid med tilpasning til den øvrige lovgivning nå er fullført.

Hvilke virkninger kan det forventes at sivilprosessreformen vil få ?

Tid og kostnader er sivilprosessens svøper i alle land. Selv om det som sagt har vært alminnelig tilfredshet med

tvistemålsloven blant rettslivets profesjonelle aktører, kan det fortone seg annerledes for det rettsøkende publikum - brukerne av domstolenes tjenester. Hos oss trykker nok skoen mest på kostnadssiden. Sakskostnadene blir ofte høye og i mange saker uforholdsmessig høye i forhold til verdien av stridens eple. I mange typer tvister av betydning for folk flest, blir domstolsbehandling ikke noe reelt alternativ. Domstolene møter derfor sterkere konkurranse fra alternative konfliktløsningsformer som klagenemnder på forbrukersektoren og voldgift mellom næringsdrivende. Det er bred politisk enighet om at domstolene skal være samfunnets viktigste konfliktløser. Et hovedsiktemål med reformen er å senke domstolterskelen ved å sørge for at behandlingen av saken og kostnadene ved den i større grad blir tilpasset den betydning tvisten har for partene og andre. Loven har fått en formålsparagraf (§1 1) hvor forholdsmessighet fremheves som ett virkemiddel for at loven skal kunne ivareta den enkelte behov for å få håndhevet sine rettigheter og løst sine tvister.

Det viktigste konkrete uttrykk for forholdsmessighetsprinsippet er nye prosessregler for tvister om begrensede formuesverdier - såkalt småkravsprosess. Småkravsprosessen i kapittel 10 er den ordinære behandlingsmåten for saker om formuesverdier under kr 125 000. Det er lagt opp til at prosessen skal være enklere og mindre formalistisk enn i vanlige rettsaker, slik at også partene selv skal kunne føre sin sak under veiledning fra dommeren. Etter utveksling av skriftlig stevning og tilsvær, innkalles partene til et rettsmøte for sluttbehandling av saken. Dommeren kan avsi dommen muntlig ved rettsmøtets avslutning, hvis hun finner grunnlag for det. Den sterke vektlegging av muntlighet skiller småkravsprosessen fra dagens ordning med såkalt forenklet rettergang, som ikke har vært noen suksess. En annen viktig faktor er begrensningen av partenes ansvar for sakskostnader i forhold til motparten. Ansvar for motpartens advokatutgifter og utgifter til eventuelle fagkyndige meddommere er begrenset til 20 % av sakens tvistesum. Adgangen til anke vil normalt være begrenset. I saker om formuesverdier under kr 125 000 vil anke til lagmannsretten bare kunne fremmes med

samtykke fra retten. Småkravsprosessen bygger på den erkjennelse at det beste kan være det godes fiende, og at hensynet til å få saken mest fullstendig belyst i saker om begrensede verdier må veies mot behovet for tilgang til en konfliktløsning som folk flest har råd til.

Et mer radikalt innslag i tvisteloven er innføringen av gruppesøksmål. Saken føres da på vegne av en gruppe rettssubjekter med vesentlig likeartede krav, slik at de aktive prosessuelle rettighetene utøves av grupperepresentanten og gruppens prosessfullmektig, mens dommen blir bindende for alle som er gruppe-medlemmer når saken avgjøres. Som hovedregel vil dommen være bindende for de som aktivt melder seg som parter ved å la seg registrere i gruppe-registeret (påmeldingsprinsippet). I saker som gjelder et stort antall enkeltkrav som hver for seg er av for beskjedne verdi til å bli fremmet i individuelle søksmål, er det åpnet for å bestemme at dommen i gruppesøksmålet skal være bindende for alle som ikke har erklært at de ikke vil delta (utmeldingsprinsippet). Gruppesøksmål etter påmeldingsprinsippet er i bruk i Sverige og England. Gruppesøksmål etter utmeldingsprinsippet ("class actions") er først og fremst kjent fra USA. Langt på vei kan også gruppesøksmål anses begrunnet i synspunkter om forholdsmessighet og ønske om styrket mulighet for domstolsbehandling av viktige konflikter. Prosessformen åpner blant annet for massebehandling av krav på forbrukersektoren som for den enkelte forbruker er av begrenset betydning, men som akkumulert har stor verdi.

Tvisteloven innfører også nye alminnelige behandlingsregler for sivile saker i det som kalles allmennprosessen. Stikkord for allmennprosessen er fleksibilitet, konsentrasjon og aktiv saksstyring. Dommeren pålegges et overordnet ansvar for å styre sakens behandling med sikte på at behandlingen i større grad enn i dag skal konsentreres om de spørsmål som reelt er omtvistet mellom partene. Erfaringen tilsier at det er atskillig rom for forbedring. Ikke minst i lagmannsretten er det mulig å dra større nytte av den avklaring som har skjedd i tingretten. Et virkemiddel er planlegging av saken i samråd mellom dommeren og advokatene etter at tilsværet er kommet inn. Som regel skal den videre saksbehandlingen da drøftes i et møte - i praksis et telefonmøte - mellom dommeren og advokatene.

Dommerens utvidede ansvar for saksstyringen er kombinert med nye redskaper for dette. Tvistemålslovens strenge muntlighetsprinsipp er myket opp ved at det åpnes adgang til kombinasjon av skriftlige og muntlige elementer i avgjørelsesgrunnlaget. Adgangen til dette er utvidet for hver instans, slik at den er videst for Høyesterett. Adgangen til avskjæring av bevis blir også utvidet blant annet med en bestemmelse (§ 21 8) om bevisbegrensning ut fra proporsjonalitet. Det skal være et rimelig forhold mellom den betydning tvisten har og omfanget av bevisføringen, og retten kan begrense bevisføring som går utover dette.

Loven medfører også en del endringer av mer teknisk natur. Et iøynefallende eksempel er at rettsmidlet kjæremål blir avskaffet og erstattet av et sett behandlingsregler for "anke over kjennelser og beslutninger". En parallell endring gjennomføres i straffeprosessen. Høyesteretts kjæremålsutvalg endrer navn til Høyesteretts ankeutvalg.

Stortinget har vedtatt at tvisteloven skal evalueres innen tre år. Justisdepartementet har blant annet vedtatt den målsetning at partenes sakskostnader i saker etter allmennprosess skal bli redusert med 30 % i gjennomsnitt. Suksesskriteriet vil være at rettskulturen endres i samsvar med lovens forutsetninger.

Dag Bugge Nordén

PROSJEKT NY TVISTELOV

Lov av 17. juni 2005 lov nr. 90 "om mekling og rettergang i sivile tvister" (tvisteloven) skal tre i kraft 1. januar 2008. De betydelige endringene i domstolenes behandling av sivile saker som tvisteloven vil medføre, gjør det nødvendig med forberedelser i domstolene. Stortinget har bevilget totalt 28,3 millioner kroner til tiltak for å forberede domstolene på den kommende loven. Domstoladministrasjonen (DA) har valgt å organisere planleggingen og gjennomføringen av nødvendige tiltak i forbindelse med ikrafttredelsen av tvisteloven i et hovedprosjekt med en styringsgruppe med to underliggende delprosjekter; delprosjekt opplæring og delprosjekt LOVISA.

Organiseringen bygger delvis på forslagene fra en forprosjektgruppe som ble ledet av lagdommer Arild Kjerschow.

Styringsgruppen

Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for prosjektet. Styringsgruppen ledes av sorenskriver Yngve Svendsen. DA og organisasjonene er representert i styringsgruppene.

Det følger av prosjektbeskrivelsen, inntatt i prosjekthåndboken for prosjektet, at styringsgruppen skal:

- Godkjenne prosjektbeskrivelser
- Beslutte eventuelle endringer i rammebetingelser, ressurser og fremdrift
- Fremsette rapporteringsrutiner
- Være en støtte for prosjektet for øvrig

Lederen av styringsgruppen skal:

- velge ut prosjektdeltakere sammen med øvrig ledelse/styringsgruppe
- lede styringsgruppens arbeid og påse at ressursene i perioden er tilgjengelige når de trengs
- holde seg orientert om fremdriften
- skape god struktur i prosjektet og å motivere deltakerne
- legge til rette for at informasjonen flyter godt internt i prosjektet og til nødvendige eksterne aktører

Prosjektkoordinatoren for prosjektet, rådgiver Christofer Eriksen i DA, skal:

- ha en støttefunksjon for styringsgruppen og lederne av de to delprosjektene
- bidra til at de tiltakene som blir besluttet av styringsgruppen blir gjennomført
- hjelpe lederen av styringsgruppen med å skape god struktur og fremdrift i prosjektet
- bidra til at informasjonen flyter godt i prosjektet
- ha ansvar for økonomistyringen i prosjektet
- Møte i de viktigste møtene i delprosjektene

Delprosjekt opplæring

Delprosjekt opplæring har ansvaret for planlegging og gjennomføring av opplæringen knyttet til tvisteloven. Reformen krever omfattende opplæringstiltak, ettersom loven til dels legger opp til betydelige endringer i domstolenes kultur og arbeidsmåter. Særlig vil kravene om aktiv dommerstyring og fristene for saksbehandlingen kreve forberedelser.

Delprosjektet ledes av sorenskriver Anne Austbø. Hun arbeider

sammen med en kjernegruppe som består av førstelagmann Rune Fjeld, tingrettsdommer Liv Synnøve Taraldsrud, jordskifterettsleder Ivar Øygard, dommerfullmektig Hanne Sofie Bjelland, seniorrådgiver Øystein Brevik, og seniorrådgiver Stein Mjøen. DA ivaretar sekretariatsfunksjonen.

Opplæringen skal omfatte dommere og saksbehandlere i de alminnelige domstolene, og dommere, saksbehandlere og teknisk personell jordskifterettene. De viktigste opplæringsarrangementene før lovens ikrafttredelse blir en egen dag om tvisteloven for domstollederne 9. mai 2007 i tilknytning til domstolledermøtet, og to dagers samlinger for dommere, saksbehandlere og teknisk personell høsten 2007. I tillegg blir det jevnlig lagt ut informasjon om tvisteloven på domstolenes intranett, og domstolene kan søke om økonomisk tilskudd til lokale arrangementer om tvisteloven.

Delprosjekt opplæring planlegger også felles regionale dommer- og advokatdager våren 2008, og en studiedag for dommere høsten 2008.

Delprosjekt Lovisa

Delprosjekt Lovisa har ansvaret for planlegging og gjennomføring av tilpasning av Lovisa som følge av tvisteloven.

Delprosjektet ledes av rådgiver Anne Lene Ulven Kvamsøy i DA. Deltakere er sorenskriver Jan Sommersten, lagdommer Jon Kapelrud, tingrettsdommer Øyvind Hoel og tingrettsdommer Siri Vigmostad, samt følgende saksbehandlere del-

takere i delprosjektet; Ingvill Brinchmann, Liv Damvall, Linda Johannessen, Ellinor Wilson, Ida Grinnen og Anne-Kari Gotvasli.

Arbeidet i delprosjekt Lovisa omfatter gjennomgang av elektronisk saksflyt i Lovisa for første og andre instans. Med saksflyt i denne sammenheng menes både oppgaver og aktiviteter på de ulike trinn av prosessen og tilpasning til den terminologien som er benyttet i saksflyten. Arbeidet i delprosjektet omfatter videre endringer i maler i Lovisa hvor det henvises til eller tas utgangspunkt i nåværende tvistemålslov. Arbeidet omfatter også opprettelse av nye maler i forbindelse med nye aktiviteter og oppgaver i Lovisa etter den nye loven.

Det datatekniske arbeidet utføres av dataleverandøren Computas. Det skal skje delleveranse 22. mai 2007 og hovedleveranse 28. september 2007. DAs godkjenningstest skal skje høsten 2007.

KOMPETANSEARBEIDET

Domstoladministrasjonen (DA) har det overordnede ansvaret for kompetansearbeidet i domstolene. Deler av kompetansearbeidet er lagt til Kompetanseutvalget for dommere, Kompetanseutvalget for saksbehandlere, Kompetanseutvalget for jordskifterettene og Kompetanseutvalget for dommerfullmektiger. Utvalgene har ansvaret og beslutningsmyndigheten når det gjelder de faglige kompetansetiltakene. Tiltakene utformes, slik det fremgår av mandatene, på bakgrunn av de strategier og prioriteringer DA presenterer i forbindelse med tildeling av midler. DA har det fulle ansvaret for kompetansetiltak innen administrasjon, ledelse og IKT. Her har Kompetanseutvalget for dommere og Kompetanseutvalget for saksbehandlere en rådgivende funksjon. Studiepermisjonsutvalget for dommere er også en del av det samlede kompetanseutviklingsarbeidet.

Utvalgsarbeidet – Kompetanseutvalgene og Studiepermisjonsutvalget

Kompetanseutvalget for dommere (KFD) har i 2006 bestått av:

Sorenskriver Geir Engebretsen (leder)	Oslo tingrett
Førstelagmann Rune Fjeld	Gulating lagmannsrett
Lagdommer Vegard Sunde	Eidsivating lagmannsrett
Lagdommer Inger Lyng	Hålogaland lagmannsrett
Sorenskriver Jon Høyland	Jæren tingrett
Tingrettsdommer Mette Hertzberg	Oslo tingrett

DAs representanter i KFD:

Seniorrådgiver Stein Mjøen	Domstoladministrasjonen
Rådgiver Ingvild Skaar / seniorrådgiver Merethe B. Ranum	Domstoladministrasjonen
Førstekonsulent Anita L. Singsaas	Domstoladministrasjonen

KFD har i 2006 arbeidet med videreutvikling av kompetansetilbudet til dommerne. De nye Startkursene er videreutviklet og finpusset. Utvalget har nå implementert de forslagene til utvidelse og endring av kurstilbudet til nye dommere som er beskrevet i LOK-rapporten om dette temaet. Fra og med 2006 har vi utvidet Startkurstilbudet til dommerne fra 15 til 20 kursdager. Det er en utfordring for Kompetanseutvalget å nå ut til alle dommere med opplæringstilbud.

Domstolene og dommerne stilles overfor nye arbeidsoppgaver, nye sakstyper og nye saksbehandlingsregler. Alternative tvisteløsningsformer er på full fart inn i domstolene, og stiller dommerne overfor krav om nye arbeidsmetoder. Internasjonale normer og regler får stadig større betydning for domstolarbeidet i Norge. KFD vektlegger arbeidet med å sette dommerne best mulig i stand til å møte slike nye dommerutfordringer. Eksempler på slike opplæringstiltak i 2006 har vært:

- Fire kurs i rettsmeklingsteknikker
- Ett seminarer i barnerett
- To studieturer til Haag, Strasbourg og Luxembourg, med fokus på overnasjonale og menneskerettslige utfordringer i rettspleien.
- Strafferetts- og straffeprosesskurs for tingrettene og lagmannsrettene
- Kurs i nye kriminalitetsformer
- Etikksseminar for dommere, advokater og påtalejurister
- Seminar i praktisk straffesaksarbeid for dommere, advokater og påtalejurister

Den aller største opplæringsutfordringen KFD nå står overfor er iverksettelsen av ny tvistelov i januar 2008.

Kompetanseutvalget for saksbehandlere (KFS) har i 2006 bestått av:

Berit Opedal Windheim (leder) til 31.08.06	Hardanger tingrett
Øystein Brevik (leder fra 01.09.06)	Oslo tinghus, Fellesadministrasjonen
Tove Nilsen	Aust-Agder tingrett
Ove E. Engen	Eidsivating lagmannsrett
Randi Haukebø	Øvre Romerike tingrett
Anne-Carine Skarstad Hagen (fra 01.09.06)	Eidsivating lagmannsrett

DAs representanter har vært Anne Mari Borgersen, Torkel B. Nødtvedt og May Kristin Lorvik.

KFS anser ju\$tin@satsingen som en svært viktig investering i tid og økonomi for å øke kvaliteten på saksbehandlingen i dom-

stolene. Saksbehandlerne arbeid med den enkelte sak vil kunne bety en kvalitetssikring av arbeidet med sakene, og bidra til å øke kompetansen i domstolene til nytte for den enkelte saksbehandler og domstolen. Samtidig er det utvalgets oppfatning at den nye kunnskapen vil gjøre arbeidet mer selvstendig og interessant.

Det ble i 2006 arbeidet videre ut fra en langsiktig plan, hvor målet er å kunne tilby saksbehandlerne ulike moduler som til sammen kan utgjøre en årsenhet, dvs. 60 studiepoeng. Den voksende saksbehandlergruppen som har gjennomført ju\$tin@-studier vil etter hvert kunne bli viktige støttespillere i faglige, regionale nettverk.

Kompetanseutvalget for jordskifterettene (KFJ) har i 2006 bestått av:

Harald Haraldstad (leder)	Oslo og Akershus jordskifterett
Tore Bjørnbeth	Sør-Trøndelag jordskifterett
Bjørgulf Ruud	Øvre Telemark jordskifterett
Karl Skålbones	Salten jordskifterett
Anne Lise Ikdal	Sør-Rogaland jordskifterett
Ivar Øygard	Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett

Ingeniørene i jordskifterettene har gjennom mange år hatt tilbud om kompetansegivende kurs i tingsrett. I 2006 deltok i alt 16 ingeniører i denne kurssorten. Det ble i 2006 arrangert kurs i jordskiftefaget for jordskiftedommere og – kandidater. Videre ble det gjennomført et kompetansegivende kurs for saksbehandlere innen tingsrett, prosessregler og andre områder som kan tjene til å kvalifisere saksbehandlerne til utvidete oppgaver i jordskifterettene. Det ble i 2006 igangsatt kurs i urbant jordskifte. Dette kurset inneholder også opplæring innen rettsmekling.

KFJ har gitt økonomisk støtte til 13 ansatte i forbindelse med hospitering ved andre jordskifteretter i 2006.

Kompetanseutvalget for dommerfullmektiger (KDF) har i 2006 bestått av:

Irene Utgaard Aasen (leder)	Oslo tingrett
Hanne Sofie Bjelland (leder)	
Bjørn Åge Hamre/	Bergen tingrett/
Ingeborg Fogt Bergby	Tinn og Heddal tingrett
Geir Engebretsen (KFD-representant)	Oslo tingrett

DA-representanter:

Torkel B. Nødtvedt / Stein Mjøen	DA
Anita Singsaas / Lise Taklo	DA

KDF har ansvaret både for utvikling og avvikling av faglige kompetansetiltak rettet mot dommerfullmektiger. Det ble avholdt to grunnkurs for dommerfullmektiger i 2006. Tilbakemeldingene etter kurset var generelt meget positive, men flere ytret ønske om en noe mer omfattende grunnopplæring.

Det er også gjennomført et regionalt kurs i Oslo, med tema vitnepsykologi og vitneavhør.

Studiepermisjonsutvalget for dommere (SFD) har disse medlemmene:

Sorenskriver Inger Myhr, Follo tingrett, leder
Lagdommer Ole Johan Lund, Frostating lagmannsrett
Sorenskriver Kari Johanne Bjørnøy, Aust-Agder tingrett
Utvalget har i 2006 i hovedsak arbeidet med å behandle søknader om permisjon for 2007. Utvalget mottok 23 søknader, og inn-

vilget 12 permisjoner innenfor den økonomiske rammen på 4,0 mill. som er tildelt utvalget for 2007.

Domstoladministrasjonens kurs for domstolene

Lederutvikling i domstolene

Å bidra til god ledelse i domstolene er en prioritert oppgave for DA.

Ledelse i domstolene har tradisjonelt vært orientert mot dommerrollen, dvs. det å produsere riktige avgjørelser. I mindre grad har fokus vært satt på aktivt lederskap og betydningen av domstolleders rolle som leder. Skal domstolene kunne utvikles som profesjonelle, rasjonelle og effektive organisasjoner, må det i fremtiden fokuseres mer på betydningen av god og riktig ledelse på alle nivåer i domstolene.

For å bidra til utvikling og bevisstgjøring av lederrollen har det i de senere årene vært satt inn betydelige ressurser på lederutviklingsprogram i domstolene.

I 2006 ble programmet avsluttet for den tredje gruppen domstolledere. Innen utgangen av 2007 vil alle domstolledere i de alminnelige domstolene ha fått anledning til å gjennomføre programmet, og i løpet av 2008 vil alle ledere i jordskifterettene få det samme tilbudet.

IKT-kurs

Det ble i 2006 tilbudt følgende Lovisa-kurs: Lovisa dødsfall/skifte/konkurs (64 søkere), Lovisa tvang og gjeld (47 søkere) samt Lovisa videregående for første instans (92 søkere). I tillegg ga DA støtte til kursinstruktør som holdt to interne kurs i Lovisa videregående for Oslo tingrett. Det ble også avholdt ett grunnkurs i Outlook og ett grunnkurs i Powerpoint. I tillegg ble det tilbudt kurs i Excel, Word samt videregående kurs i Powerpoint og Outlook. På grunn av få søkere ble disse avlyst til fordel for å benytte midler og ressurser til lokale oppfølgingsdager i Lovisa.

Pedagogiske virkemidler

Intranettet er primærkilden for informasjon om kompetansearbeidet. Kompetanseutvalgene har sine egne områder på nettet, som benyttes til informasjon om aktiviteter og nyheter.

Det er også i 2006 gjennomført betydelig opplæringsaktivitet i form av IKT-støttet læring. Saksbehandlerstudiet ”ju\$tin@” har pågått siden tidlig i 2004. Nye kull er igangsatt i 2006, og den nye modulen ju\$tin@ anke ble igangsatt i desember 2006.

DA har et særlig ansvar for å bidra med innspill rettet mot kompetanseutvalgenes kompetansetiltak. De ulike kurstilbudene i KFD og KDF har blitt evaluert ut i fra pedagogiske vurderingskriterier samtidig som evalueringsskjemaene for alle kursene i 2005 og 2006 er blitt gjennomgått og resultatene er blitt systematisert. Dette vil bli lagt frem for kompetanseutvalgene i begynnelsen av 2007 for vurdering av hvordan disse resultatene kan være med på å påvirke det videre arbeidet.

Domstoladministrasjonens interne kompetanseutvikling

Ansatte i Domstoladministrasjonen har i 2006 deltatt i kurs og temasamlinger med blant annet følgende tema: Publisering på intranett, Outlook, DA / de alminnelige domstolene / jordskifterettene samt presentasjonsteknikk. I tillegg har det vært avholdt en temasamling om en egen prosjekthåndbok for Domstoladministrasjonen. Utviklingen av denne er videre-

ført gjennom året av en egen arbeidsgruppe. Ferdigstillelse er forventet på vårvinteren 2007.
I tillegg er det gjennomført hospitering i domstoler for ansatte i DA.

Tildelte midler til kompetansearbeidet i 2006:

KFD: 6,1 mill.

KFS: 3,2 mill.

KDF: 0,4 mill.

SFD: 4,0 mill.

KUL: 1,78 mill.

STRUKTURENDRINGER

Førsteinstansdomstolene i fremtiden. Stortinget vedtok i 2001 at antall førsteinstansdomstoler skulle reduseres fra 92 til 66. Det ble senere besluttet at også Oslo skifterett og byskriverembete og Oslo byfogdembete skulle slås sammen. Domstoladministrasjonen har ansvaret for gjennomføringen av den nye domstolsstrukturen.

Det er gjennomført strukturendringer i flere fylker. Noen tingretter er helt og fullt slått sammen med andre domstoler, mens noen har fått domssognet delt opp ved at de har avgitt kommuner til andre tingretter. Pr. 1.1.2007 var antallet førsteinstansdomstoler blitt redusert med 19 siden prosessen startet.

Strukturendringene er ressurskrevende. Blant annet medfører strukturendringene at det må bygges nye tinghus, eller foretas ombygginger i eksisterende bygg. I enkelte tilfeller har forsinkelser i byggeprosessene ført til at også strukturendringene er blitt utsatt.

Planlagte strukturendringer

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2006 ga Stortinget sitt samtykke til at Domstoladministrasjonen i 2006 kunne inngå bindende leieavtaler for Gjøvik tingrett og Haugaland tingrett for 20 år med samlede årlige leieutgifter på 9,3 mill. kr.

Nye tinghus ventes å stå ferdig i 2008.

I 2007 blir Stavanger tingrett slått sammen med Stavanger byfogdembete og deler av Ryfylke tingrett. Ved sammenslåingen får den nye tingretten tilført Sola kommune fra Jæren tingrett og avgir samtidig Suldal kommune og Sauda kommune til Karmsund tingrett. I tillegg blir Forsand kommune overført til Jæren tingrett. Bygging av nytt tinghus er under planlegging. Inntil bygget er ferdig vil den nye tingretten virke i midlertidige lokaler i dagens tinghus.

I Telemark blir Skien og Porsgrunn tingrett slått sammen med Kragerø tingrett. Domstolen beholder navnet Skien og Porsgrunn tingrett frem til 1.7.2007, da domstolen får overført en kommune fra daværende Nedre Telemark tingrett. Domstolen i Skien får navnet Nedre Telemark tingrett. Nedre Telemark tingrett avgir også en kommune til Vest-Telemark tingrett, mens resten av tidligere Nedre Telemark tingrett blir slått sammen med Tinn og Heddal tingrett. Den nye domstolen på Notodden får navnet Aust-Telemark tingrett.

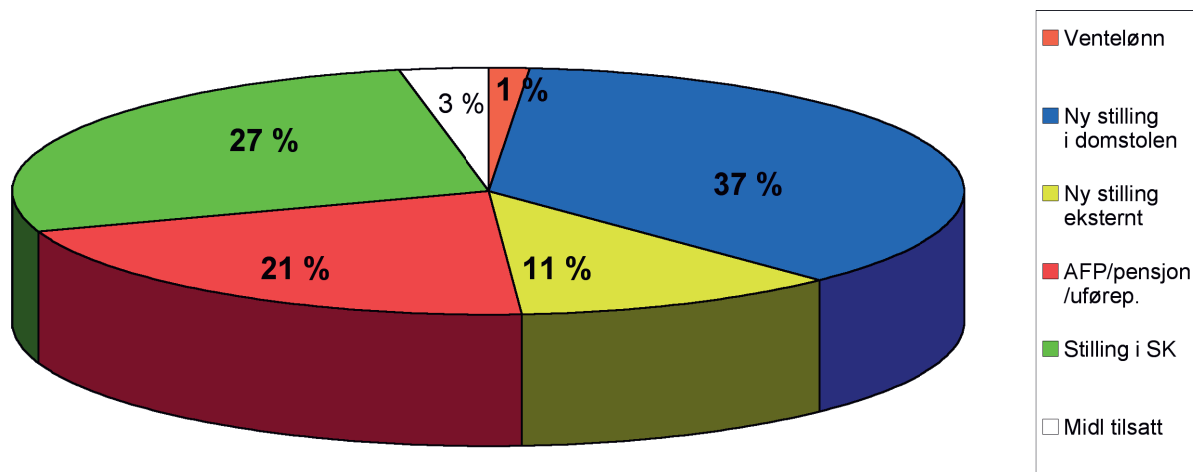
Samhandling som alternativ til struktur

Som et alternativ til strukturendringer, har DA ledet et samhandlingsprosjekt mellom domstolene på Helgeland. Dette prøveprosjektet har hatt som overordnet mål å prøve ut samhandling mellom selvstendige domstoler som et langsiktig alternativ til strukturendringer. Samtidig er det et sentralt mål å redusere sårbarheten og bedre ressursutnyttelsen i domstolene. Innenfor prosjektet er det iverksatt tiltak både når det gjelder dommerressurser, saksbehandlerressurser og lokaler, og samhandlingen vil primært omfatte ressursutveksling, samarbeid om kompetansebygging og samarbeid om rutineutvikling.

Omstilling for domstolledere og andre ansatte i domstolen

En reduksjon av antall domstoler reduserer også antall domstolledere. Domstoladministrasjonen har forhandlet frem en arbeidsavtale for sorenskriverne som er eller kan bli overtallige embetsledere etter strukturendringene. Avtalen innebærer at sorenskriverne fortsetter sitt dommerverv, enten som fast dommer i tingretten, eller i en ressursgruppe av dommere administrert av Domstoladministrasjonen. Pr. 01.01.2007 var 15 dommere tilknyttet ressursgruppen.

Hva har skjedd med tilsatte i domstolene som hadde rett og plikt til å følge med tinglysingsoppgavene til Statens kartverk 2004 - 2006?

TINGLYSING UT AV DOMSTOLENE

Stortinget har vedtatt at oppgaven med tinglysning skal overføres fra domstolene til Statens kartverk. Overføringen skjer i perioden 2004-2007.

I 2006 ble tinglysningsoppgavene overført til Statens kartverk på Hønefoss fra totalt 32 domstoler. I tillegg til Bergen byfogdembete og Oslo skifterett og byskriverembete ble tinglysningsoppgavene overført fra følgende tingretter: Moss, Heggen og Frøland, Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Midthordland, Nordhordland, Haugesund, Karmsund, Sunnhordland, Hardanger, Voss, Trondenes, Vest-Telemark, Sør-Gudbrandsdal, Rana, Sandefjord, Søre Sunnmøre, Kragerø, Skien og Porsgrunn, Nedre Telemark, Tinn og Heddal, Trondheim, Fosen, Sør-Trøndelag (tidligere Gauldal, Midt-Trøndelag, Orkdal), Alstahaug, Kristiansand (Kristiansand og tidligere Mandal). Overføringene foregikk i perioden februar – november, og ble gjennomført i henhold til oppsatt tidsplan.

Det ble til sammen overført lønnsmidler for 83 saksbehandlere årsverk fra domstolene. 15 medarbeidere fulgte med til Statens kartverk, 32 fikk ny stilling i domstolene, 14 fikk stilling eksternt, 17 gikk av med pensjon, en ble innvilget ventelønn mens fire stillinger var midlertidig besatt.

I perioden 2004 – 2006 er tinglysning i fast eiendom overført til Kartverket fra til sammen 60 domstoler. De resterende 27 domstolene overfører tinglysningsoppgavene i løpet av 2007. Statens kartverk, Tinglysningsavdelingen innførte i 2005 etterskuddsvis betaling av tinglysningsgebyr og dokumentavgift. Etterskuddsvis betaling gjelder for de kommunene som er overført/overføres til Kartverket, mens forskuddsvis betaling gjelder der tinglysingen fortsatt foregår i domstolene.

I forbindelse med overføring av den enkelte domstols tinglysningsbase til Kartverket er det nødvendig med tett samarbeid mellom Norsk Eiendomsinformasjon, Avinet (som drifter domstolenes registreringssystem LTA), Kartverkets tinglysningsavdeling og domstolene. I denne fasen gjennomfører tingrettene nødvendig rettelser i egen base innen en fastsatt frist. Dette for å kunne konvertere tinglysningsbasen ved overføring til Kartverket.

LOVISA

LOVISA er domstolenes saksbehandlingssystem. Systemet støtter alle saks- og arbeidsområder i domstolene unntatt tinglysningen.

DAs IKT-enhet ble flyttet fra Oslo til Trondheim i 2006. Det har vært arbeidet med kompetanseoverføring og -oppbygging, og det er gjort mye for å sikre en stabil drift.

Teknisk

Første driftsår har vært preget av ytelsesproblemer og hengsitasjoner som har krevd store ressurser for å avdekke årsaksammenheng og iverksette tiltak. Større videreutviklingstiltak ble utsatt for å optimalisere systemet og gjøre det stabilt. Versjon 2.13 som ble installert i desember, medførte ytterligere problemer. Det gjenstår fortsatt analyser og grundig testing knyttet til nødvendige ytelsesforbedringer.

Problemene i siste halvår av 2005 har også hatt som effekt at kompetansen på feilretting er vesentlig hevet. Systemet overvåkes nå på en bedre måte. Det vurderes en rekke tiltak for å bedre situasjonen, men det er nødvendig med grundige konsekvensvurderinger og testing før det er aktuelt med realisering. Datamengden øker meget raskt, og det må treffes tiltak for å få kontroll over dette. Antall nye versjoner pr år er besluttet redusert kraftig, og det blir vesentlig mer tid til testing, avdekking av mulige feil og retting av disse før ny versjon settes i drift.

Opplæring

I 2006 har det vært avholdt noen brukerkurs, særlig som videregående kurs. Ønskene hos brukerne om kurs er meget større enn hva som kan etterkommes. Noen kurs med plass til 12 deltagere har hatt over 60 søkere.

I løpet av 2006 er det også gjennomført oppfølgingsbesøk hos alle domstolene. Under besøkene er det gitt generell informasjon og opplæring vedrørende noen funksjoner som mange synes å ha problem med, eller som det er ekstra viktig at blir gjort riktig. Det er også under besøkene gjort en gjennomgang av den enkelte domstols bruk av Lovisa for å avdekke feil eller mangelfull bruk.

Vedlikehold

Det er gjort en del videreutviklingstiltak i løpet av 2006, men disse aktivitetene har vært dempet til fordel for andre tiltak, kanskje først og fremst stabil drift. Fra høsten 2006 har nesten all oppmerksomhet vært konsentrert på utviklingen og tilpassningen av Lovisa til den nye tvisteloven.

Der er en rekke andre forhold rundt Lovisa som det er ønskelig å komme videre med. Spesielt kan nevnes en bedre kategorisering av sakene for å kunne bedre søkemulighetene, statistikker og informasjonsmuligheter. Arbeidet med tilpassning til ny tvistelov gjør at dette foreløpig er lagt noe til side. Arbeidet med vedlikehold av nesten 2000 maler er kommet i gang høsten 2006 og vil fortsette i 2007. Også her vil den nye tvisteloven stille store krav.

VIDEOKONFERANSER I JUSTISSEKTOREN

I et pilotprosjekt ledet av Domstoladministrasjonen har utvalgte politidistrikt, domstoler og fengsler siden høsten 2005 hatt mulighet for å kommunisere seg i mellom per videokonferanse. Det er lagt opp til at utstyret brukes både til administrative møter og til å avvikle hele eller deler av rettssaker. Et nytt regelverk som utvidet adgangen til å bruke utstyret på sistnevnte område trådte i kraft 1. januar 2006. Prosjektperioden varer fram til 31.12.2007. I løpet av denne perioden skal gjeldende regelverk evalueres fortløpende. Dette skjer blant annet for å sikre at regelverket legger til rette for og sikrer en riktig type bruk.

Antall pilotenheter har blitt utvidet i løpet av perioden og det er åpnet for flere endringer om det skulle være tilstrekkelig behov for dette. Gevinster skal måles mot utgifter til anskaffelse og drift av videokonferanseutstyr. Hovedmålet er å spare ressurser i form av tid og penger. Gevinster i form av redusert sikkerhetsrisiko ved fangetransport skal også vurderes. Evalueringen av prosjektet skjer i to bolker. Domstoladministrasjonens hovedevaluering leveres Justisdepartementet tidlig på høsten 2007. Denne følges opp av supplerende konklusjoner når prosjektet avsluttes.

Offentlige oppnevnte råd og utvalg

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

Tilsynsutvalget for dommere er et uavhengig og frittstående disiplinærorgan som omfatter alle juridiske dommere i tingrettene, lagmannsrettene og Høyesterett, og dommere i jordskifterettene. Ordningen gjelder foruten de faste embetsdommerne, også midlertidige dommere og dommerfullmektiger. Utvalget består av to representanter for allmennheten, en advokat, to dommere i de alminnelige domstolene og en jordskiftedommer. Utvalgets sekretariat ligger i Domstoladministrasjonen.

Tilsynsutvalget kan etter klage eller på eget initiativ treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptre i strid med god dommerskikk. Utvalget har to former for disiplinærtiltak til rådighet; advarsel som normalt bare vil benyttes dersom dommerens forhold ligger nært opp til straffbare tjenesteforsømmelser, og kritikk som vil være den vanligste reaksjonsformen. Utvalget kan også gi generelle uttalelser i forbindelse med klagesaksbehandlingen. Tilsynsutvalgets vedtak treffes av et samlet utvalg, med unntak av enkelte typer avvisningsvedtak som kan treffes av utvalgslederen eller et annet juridisk medlem på grunnlag av delegert myndighet.

I 2006 mottok Tilsynsutvalget 123 klagesaker, 20 flere klager enn i 2005. Det ble i løpet av 2006 truffet 102 vedtak, hvorav 42 avvisningsvedtak. Av de sakene som ble realitetsbehandlet, ble det gitt kritikk i ti tilfeller. Det ble ikke rettet advarsel mot noen dommer i 2006. Tilsynsutvalget utgir en egen årsmelding med nærmere redegjørelse for utvalgets virksomhet, samt statistikk over vedtakene.

INNSTILLINGSRÅDET FOR DOMMERE

Dommere og jordskiftedommere utnevnes av Kongen i statsråd etter reglene i domstoloven på grunnlag av innstilling fra Innstillingsrådet for dommere. Innstillingsrådet er et frittstående organ oppnevnt av Kongen i statsråd. Innstillingsrådet består av syv faste medlemmer med varamedlemmer. Ved utnevning av jordskiftedommere blir to av Innstillingsrådets medlemmer erstattet av en jordskiftedommer og en jordskifte-kandidat.

Domstoladministrasjonen deltar i henhold til domstoloven i Innstillingsrådets møter og intervjuer, og har ansvaret for Innstillingsrådets sekretariatsfunksjon. Domstoladministrasjonen ivaretar arbeidsgiverfunksjonen i rekrutteringsprosessen, og er dessuten kontaktpunkt mellom Innstillingsrådet og Justisdepartementet.

I 2006 ble det utnevnt 6 domstolledere (alle i førsteinstans) og 38 dommere (derav to i Høyesterett, 10 i andreinstans, 23 i førsteinstans og tre i jordskifterettene). Av de utnevnte i 2006 er det en kvinneandel på 46 %. Kvinneandelen er 53 % blant de utnevnte som ikke rekrutteres direkte fra en annen dommerstilling. Innstillingsrådets arbeid har vært omfattende i 2006 og det antas at rekrutteringsarbeidet i 2007 vil bli minst like omfattende.

Justisdepartementet har i 2006 startet opp en evaluering av Innstillingsrådet og dets arbeid. Statskonsult gjennomfører evalueringen, som er forventet avsluttet våren 2007. Hensikten med evalueringen er å få kunnskap om hvordan Innstillingsrådet og innstillingsprosessen fungerer og eventuelt komme med forslag til forbedringer.

Domstoladministrasjonen

DOMSTOLADMINISTRASJONENS STYRE

Styret består av ni medlemmer, to av disse er valgt av Stortinget, mens de øvrige er oppnevnt av Kongen i statsråd. Styret er sammensatt av to representanter for allmennheten, tre dommere, én representant for de øvrige ansatte i domstolene, én jordskiftedommer og to advokater. Alle har personlige varamedlemmer.

Styremedlem

Styreleder Karl Arne Utgård, høyesterettsdommer
Nestleder Helge Aarseth, advokat
Jan Fougner, advokat
Kjersti Graver, lagdommer
Ole Henrik Magga, professor

Turid Moldenæs, førsteamanuensis

Anne S. Nordmo, førstekonsulent

Kirsti Ramberg, sorenskriver

Magne Reiten, jordskifteoverdommer

Personlig varamedlem

Tine Kari Nordengen, tingrettsdommer

Berit Reiss-Andersen, advokat

Svein Tømmerdal, advokat

Rune Fjeld, førstelagmann

Oluf Arntsen, tidligere administrerende direktør

Ranveig Frøiland, styreleder Helse Bergen

Ove Skomsøy, førstekonsulent

Torjus Gard, tingrettsdommer

Liv Nergaard, jordskifterettsleder

Styret har i løpet av 2006 gjennomført syv styremøter, hvorav fire ble avholdt utenfor Trondheim. Hvert år legges 2-4 styremøter til andre steder i landet. Dette gjøres blant annet for å kunne invitere og møte domstolledere, representanter fra domstolenes administrasjon og representanter fra organisasjonene. I 2006 har det vært slike møter i Haugesund og Førde. Der ble også representanter fra andre domstoler i området invitert. I tillegg var det et styremøte i Tromsø i forbindelse med Domstolledermøtet og dommermøtet 2006. Ett styremøte ble lagt til Nederland i forbindelse med en studietur.

Styret vedtar hvert år budsjett for domstolene, og en virksomhetsplan for Domstoladministrasjonen. Styret gjennomfører flere møter i året med den politiske ledelsen i Justisdepartementet og Stortingets justiskomite. Styret er engasjert i internasjonalt arbeid, og flere representanter var i 2006 på internasjonale konferanser og studieturer. Protokollene fra styrets møter blir offentliggjort på www.domstoladministrasjonen.no.

F.v.: Magne Reiten, Kjersti Graver, Turid Moldenæs, Karl Arne Utgård, Ole Henrik Magga, Kirsti Ramberg, Knut Sæther, Jan Fougner, Anne S. Nordmo og Helge Aarseth.

Direktør Knut Sæther:

Effektive og gode domstoler

Det er godt å presentere domstolenes statistikk for 2006 i denne årsmeldingen: Saksbehandlingstiden er i all hovedsak i samsvar med målene som Stortinget har satt. Det er gjennomført vellykkede prosjekter i flere domstoler for å få ned restansene, noe som viser at det er riktig å sette inn målrettede ressurser slik det ble gjort i dette tilfellet. Det er all grunn til å være stolt over effektiviteten i norske domstoler.

Jordskifterettene ble en del av Domstoladministrasjonens ansvar fra 1. januar 2006. Vi har brukt dette året til å bli kjent med hverandre, samt å tilpasse jordskifterettene til vår virksomhet for øvrig. Derfor omfatter denne årsmeldingen både de alminnelige domstolene og jordskifterettene. Jeg har reist mye i jordskifterettene dette året, og har fått inntrykk av hardt arbeidende og kompetente domstoler. Samtidig er det store utfordringer både knyttet til saksbehandlingstid og rekruttering av dommere til jordskifterettene.

I løpet av 2006 ble LOK-prosjektet avsluttet. Nå gjenstår avklaringen av hvilke tiltak som skal iverksettes, og hvordan dette skal skje i domstolene. Dette blir en viktig del av styrets arbeid i 2007.

Jeg vil takke de mange medarbeidere i domstolene som har gitt innspill i dette arbeidet, og jeg er overbevist om at vi gjennom denne prosessen har fått et enda bedre grunnlag til å videreutvikle de norske domstoler.

Visjonsprosjektet avsluttes i 2007, men det er gjort et omfattende arbeid i 2006 blant annet gjennom prosesser i mange domstoler som har gitt gode innspill til blant annet de regionale samlingene som er avviklet. En omdømmeundersøkelse som prosjektet gjennomførte viste at domstolene har meget godt omdømme blant brukere og ansatte. Prosjektet har også skapt litt debatt i offentligheten. At det er diskusjon om prosjektet i domstolene er naturlig. Nå blir det viktig at vi alle bidrar til at denne prosessen gir gode resultater for domstolene.

I denne årsmeldingen presenteres tall som viser at domstolene har stor tillit i befolkningen, og at tilliten er økende. Det

er avgjørende at de bærende institusjonene i samfunnet har tillit i befolkningen. Vi har opplevd debatter det siste året som har stilt spørsmålsteget ved domstolene, blant annet i "Fritz Moen-saken". Jeg tror at befolkningen uttrykker tillit til domstolene blant annet fordi de ser at både de små sakene og de store sakene håndteres godt.

DA har alltid hatt god kontakt med de politiske myndigheter. Jevnlige møter både med justisministeren og Stortingets justiskomite gir anledning både til diskusjon og avklaring av faglige spørsmål. Vi har blant annet hatt strukturprosjektet på dagsorden. DA har vært opptatt av å

gjennomføre dette prosjektet i samsvar med Stortingets vedtak, men det er ingen tvil om at de politiske myndigheter har vanskelig gjort dette. Jeg sikter spesielt til klarhetene som ble skapt rundt enkelte domstolsbygg i 2006. Noe av dette ble avklart i statsbudsjettet for 2007. Usikkerhet om hvor raskt reformen skal gjennomføres er uheldig for de ansatte ved domstolene.

I løpet av det kommende året forsvinner tinglysingen fra domstolene for godt. Stortingets vedtak fra 2001 overførte denne oppgaven til Statens Kartverk, med blant annet økonomi som begrunnelse.

Det er ingen tvil om at domstolene gjennomførte tinglysingen på en utmerket måte, og den bidro også til å bringe domstolene i direkte kontakt med befolkningen. I samarbeid med domstolene har DA hatt ansvaret for omstillingene i forbindelse med reformen. Det har vært utvist stor samarbeidsvilje blant de ansatte i denne prosessen, og det er funnet gode løsninger for de fleste. Vi ønsker Statens Kartverk lykke til i å videreføre domstolenes gode arbeid med tinglysing av fast eiendom.

Forberedelsen til iverksettingen av ny tvistelov fra 1. januar 2008 er en av våre viktigste oppgaver i det kommende året. Det satses stort både på kompetanseoppbygging og utvikling av Lovisa. Bevilgningene fra Stortinget kom senere enn det vi hadde forventet, men fra vår side vil vi selvsagt gjøre det som er mulig for å være a jour til loven trer i kraft. Vi ser fram til at domstolene skal innfri de forventninger som denne reformen stiller oss overfor.

Knut Sæther

Foto: Ivar Malsknes

Domstoladministrasjonen

DOMSTOLADMINISTRASJONENS ROLLE OG ARBEIDSOPPGAVER

Domstoladministrasjonen (DA) har ansvaret for den sentrale administrasjonen av de alminnelige domstolene, med unntak av forliksrådene, samt av jordskifterettene. DA er et uavhengig organ, men justisministeren er parlamentarisk ansvarlig overfor Stortinget. Gjennom budsjettbehandlingen fastsettes årlig sentrale retningslinjer for DAs arbeidsoppgaver og ansvarsområder.

NOEN SENTRALE ARBEIDSOPPGAVER I DA

Personal-, organisasjons- og kompetanseutvikling

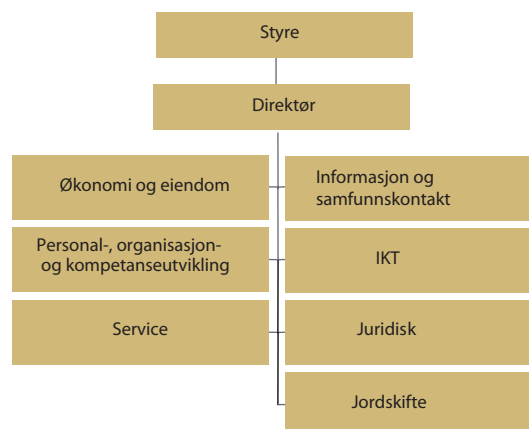
DA har det overordnede personalansvar, og ansvar for HMS-arbeid, personalforvaltning og rådgivning. DA har også ansvar for kompetanseutvikling i samarbeid med domstolene. Domstolene opplever store omstillinger, og DA jobber derfor mye med organisasjons- og lederutvikling.

Juridisk arbeid

DA tar initiativ til juridisk utviklings- og lovgivningsarbeid på domstolenes områder overfor Justisdepartementet. DA behandler også erstatningskrav fra personer som mener at domstolen har gjort erstatningsbetingede feil. Generelle henvendelser fra publikum knyttet til domstolenes arbeid blir besvart av DA.

Økonomi og eiendom

DA utformer domstolenes overordnede budsjett og legger premisser for budsjettprosessen i forhold til sentrale myndigheter. På grunnlag av Stortingets budsjettvedtak tildeler DA rammebudsjett til hver enkelt domstol. DA har en sentral regnskapsførerfunksjon og har ansvar for eiendomsforvaltningen og sentrale innkjøpsavtaler i domstolene. DA har også ansvar for økonomisk strategistyring og felles effektiviseringstiltak.

Domstoladministrasjonen er inndelt i syv enheter.

IKT

DA er ansvarlig for drift og utvikling av domstolenes IKT-løsninger, og har det operative ansvaret når det gjelder anskaffelser, installasjoner og systemutvikling. DA gir brukerstøtte til domstolene.

Informasjon og samfunnskontakt

DA har ansvar for å utvikle informasjonsvirksomheten i og mellom domstolene, samt overfor allmennheten og mediene. Virkemidler i dette arbeidet er blant annet www.domstol.no, www.jordskifte.no, www.domstoladministrasjonen.no, intranett, trykksaker og mediekontakt. DA skal også ivareta domstolenes interesser gjennom kontakt med politiske myndigheter og forvaltning. DA har overordnet ansvar for domstolenes arkivrutiner.

Jordskifte

DA har ansvar for overordnede jordskiftefaglige og kartfaglige spørsmål. Jordskiftefaget omfatter eiendomsutforming, verdisetting av eiendommer og skifteregnskap (oversikt over hvem som eier hva i et skiftefelt). Kartfaget omhandler behandling av kartfestet informasjon i saker for jordskifterettene.

Service

DA er et serviceorgan og støttespiller overfor domstolene. Administrasjonen forbereder og gjennomfører større arrangementer, herunder dommermøtene og de årlige domstolleder-møtene. I DA ligger sekretariatsfunksjonene for råd og utvalg, herunder kursvirksomheten. DA har også ansvar for å initiere utvikling av domstolenes service overfor publikum og brukere.

DA har følgende sekretariatsfunksjoner:

Instillingsrådet for dommere

Rådet avgir innstilling om dommerutnevnelser til Regjeringen. Dommerne utnevnes av Kongen i statsråd. Instillingsrådet behandler også konstitusjoner av dommere og dommerfullmektiger. DA er sekretariat for innstillingsrådet.

Tilsynsutvalget for dommere

Utvalget behandler klager på dommere og kan også ta opp saker på eget initiativ. DA er sekretariat for tilsynsutvalget.

FINNMARKSKOMMISJONEN OG UTMARKSDOMSTOLEN

Domstoladministrasjonen skal ha det administrative ansvaret for Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen. Virksomheten for disse institusjonene er regulert i Finnmarksloven.

Bakgrunnen er at staten skal trekke seg ut som grunneier i Finnmark og overlate eierskapet til Finnmarkseiendommen, der styret oppnevnes av Finnmark fylkesting og Sametinget.

Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen skal klarlegge bruksrettigheter knyttet til eiendommen.

DA får det overordnede administrative ansvaret både for kommisjonen og domstolen. DA skal fastsette den nærmere organiseringen av sekretariatet og blant annet ansvare for lokaler, rekruttering, budsjett og IKT-systemer.

RESSURSDOMMERE

En reduksjon av antall domstoler reduserer også antall domstolledere. Domstoladministrasjonen har forhandlet frem en arbeidsavtale for sorenskriverne som er eller kan bli overtallige embetsledere etter strukturendringene. Avtalen innebærer at sorenskriverne fortsetter sitt dommerverv, enten som fast dommer i tingretten, eller i en ressursgruppe av dommere administrert av Domstoladministrasjonen. Pr. 01.01.2007 var 15 dommere tilknyttet ressursgruppen.

SERVICETILTAK

Et servicestrategiprojekt omfatter domstolene i Norge og har følgende mål:

- sikre at landets domstoler yter god og profesjonell service til sine brukere

Prosjektet har anbefalt 9 tiltak for å videreutvikle servicenivået i domstolene. Arbeidet er utført i samarbeid med representanter fra domstolene og fra de profesjonelle aktørene som har tjeneste i domstolene.

DA har behandlet anbefalingen fra prosjektet og besluttet å gjennomføre de foreslåtte tiltakene, med noen justeringer.

I 2006 ble følgende tiltak iverksatt:

1. Lik åpningstid i domstolene
2. Informasjonsskjermer til et begrenset antall domstoler
3. Oppgradering av vitnerom i 20 domstoler

For 2007 er følgende tiltak besluttet:

1. Bedre og ensrettet informasjon til vitner og meddommere – elektroniske informasjonsbrosjyrer
2. Service i domstolene – bevisstgjøring av holdninger til god service

- 3. Åpen dag i domstolene – invitere publikum
- 4. Tilrettelegging for ventende vitner, herunder vitnestøtte

DA som serviceorgan

Gjennom dialog med domstolene har DA gjennom dette prosjektet satt fokus på utvikling av domstoladministrasjonens servicetjenester overfor domstolene. Flere tiltak er igangsatt, bl.a. opprettelsen av Servicedesk og tilbakemeldingssystemet Åpen dør.

VITNESTØTTE

I 2006 har vitnestøttevirksomheten vært i drift i Trondheim tingrett og Oslo tingrett. Tilbakemeldinger fra vitner, domstolene, profesjonelle aktører m.fl, gir ordningen meget gode tilbakemeldinger. Prosjektet ble avsluttet pr 31.1.2007 og driften av vitnestøttevirksomheten ble fra samme dato overført til domstolene.

DA vil i løpet av 2007 vurdere muligheter for utvidelse til andre domstoler, avhengig av interesse og ressurser.

SIDEGJØREMÅLSREGISTERET FOR DOMMERE

Bestemmelsene omfattet i utgangspunktet kun dommere ved de alminnelige domstoler, men ble fra 1. januar 2006 utvidet til også å omfatte dommere ved jordskifteoverrettene og jordskifterettene.

Sidegjøremålsregisteret for dommere inneholder opplysninger om dommerses sidegjøremål, investeringer over NOK 200.000 eller 10 prosent eierandel i selskap samt siste stilling før utnevning til dommer. Bestemmelsene omfatter dommere i Høyesterett, lagmannsrettene tingrettene, jordskifteoverrettene og jordskifterettene, herunder også dommerfullmektiger og avdelingsingeniører med allment løyve. Bestemmelsene omfatter både faste og midlertidige dommere.

Sidegjøremål er i domstoloven definert til å være medlemskap, verv eller andre engasjementer i eller for foretak, organisasjoner, foreninger eller organ for stat, fylkeskommune eller kommune.

Bestemmelsene har som utgangspunkt at alle sidegjøremål skal registreres med unntak av medlemskap i politiske partier, trossamfunn, interesseorganisasjoner og ideelle foreninger. Verv i ideelle foreninger som har mindre enn 100 medlemmer samt enkeltstående foredrag og lignende er også unntatt fra registrering. Sidegjøremål skal registreres snarest mulig og senest innen en måned etter at man påtok seg det.

Registeret er offentlig tilgjengelig. For dommere ved de alminnelige domstoler er registeret tilgjengelig på www.domstol.no, mens oversikten for jordskiftedommerne er tilgjengelig på www.jordskifte.no. Registeret inneholder følgende opplysninger;

- dommerens tittel, navn og domstoltilknytning
- hva gjøremålet består i
- hvem som eventuelt er oppdragsgiver
- tidspunktet for og varigheten av sidegjøremålet og

- om dommeren mottar godtgjøring

Det må søkes om godkjenning for sidegjøremål i tilfelle;

- som kan medføre at dommeren mer enn leilighetsvis kan bli inhabil
- som kan medføre at arbeidet i dommerstillingen hemmes eller sinkes

Det samme gjelder

- deltagelse i kollegiale forvaltningsorganer hvor det er sannsynlig at avgjørelser kan bli brakt inn for domstolene til overprøving
- deltagelse i privat eller offentlig næringsvirksomhet
- deltagelse i private tvisteløsningsnemnder
- oppnevning som medlem av voldgiftsrett

Unntatt fra godkjenning

- valg eller oppnevning som foretas av Stortinget eller av Kongen i statsråd
- valg som stortingsrepresentant, som medlem av Sametinget eller som medlem av folkevalgte organer i kommune eller fylkeskommune
- verv i registrert politisk parti

I alle tilfeller plikter den enkelte dommer selv å sende inn opplysninger for innføring i registeret.

Med unntak av deltagelse i privat og offentlig næringsvirksomhet er myndigheten til å godkjenne alle typer sidegjøremål delegert domstolleder. Høyesterettsjustitiarius er delegert myndighet til å godkjenne alle typer sidegjøremål for dommere i Høyesterett. Domstoladministrasjonens styre har vedtatt retningslinjer for godkjenning av dommerses sidegjøremål.

VISJONSPROSJEKTET

Domstolene er i dag mer enn noen gang preget av store endringer. Noen endringer er strukturelle. Andre går på innholdet i domstolenes virksomhet og arbeidsformen for dommere og saksbehandlere.

Samtidig står domstolene overfor betydelige utfordringer, og en kan se for seg følgende utviklingstrekk:

- Større krav fra brukerne
- Økt fokus fra mediene – forventninger om større åpenhet
- Nye former for konfliktløsning
- Nye aktører som tilbyr tvisteløsninger
- Effektivitet og raskere saksavvikling
- Økt sakstilfang
- Større kompleksitet
- Større grad av spesialisering
- Økt globalisering
- Arbeidsmiljøutfordringer
- Integreringen av jordskifterettene

Det ses på som viktig at domstolene selv tar føringen når det gjelder hvordan og i hvilken retning domstolene skal utvikles.

Derfor er det tatt initiativ til å utvikle en felles visjon og overordnede målsettinger for domstol-Norge.

I 2005 ble et visjonsprosjekt etablert med sikte på å utvikle en felles visjon og verdigrunnlag for domstolene og jordskifterettene. Det ble lagt opp til en bred prosess som skal bidra til å sikre en god forankring og involvering av alle domstolens medarbeidere.

Etter at det i 2005 og 2006 har vært gjennomført forberedende prosesser lokalt i den enkelte domstol, ble det i 2006 gjennom-

ført en omdømmeundersøkelse blant domstolenes brukere. Resultatene fra omdømmeundersøkelsen ble sammen med innspillene fra de lokale prosessene grunnlaget for inngående drøftinger på til sammen 8 regionale samlinger høsten/vinteren 2006-2007. Arbeidet sluttføres i 2007 ved at resultatene fra de regionale samlingene bearbeides av Visjonsprosjektet, for deretter å sendes på en siste høring blant domstolene. Etter at høringen er gjennomført vil det endelige Visjonsdokumentet som skal angi; visjon, verdier, mål og hvilke tiltak som må iverksettes for å understøtte disse, legges frem for DAs styre.

LOK-PROSJEKTET

Ledelse, organisering og kompetanse

LOK-prosjektet er et utviklingsarbeid for å sikre en god ressursutnyttelse i domstolene, et arbeid som ble startet opp med prosjektet "Domstoler i endring" i 2003.

Initiativet til oppstart av arbeidet med "Domstoler i endring" var begrunnet i en bestilling fra Stortinget knyttet til ressursbehovet i domstolene. DA var av den oppfatning at det var nødvendig å foreta en strategisk kobling mellom ressursbehovet og ressursutnyttelse. Domstolene må som alle andre sentrale organisasjoner og virksomheter ha fokus på utvikling, og effektiv ressursutnyttelse. Dette er avgjørende for å opprettholde tilliten til domstolene som er et av våre viktigste mål.

Dette arbeidet resulterte i at det ble utarbeidet en økonomiplan for domstolene, som angir ressursbehovet i en femårsperiode. Denne revideres årlig.

Det ble i tillegg lagt frem en forprosjektrapport som foreslo rundt 70 ulike tiltak som kunne iverksettes i domstolene for å sikre en god ressursutnyttelse. De ulike foreslåtte tiltakene

var primært innenfor områdene; regelverksutvikling, ledelse, organisering og kompetanse.

For å følge opp forslagene innenfor ledelse, organisering og kompetanse ble LOK-prosjektet etablert i 2004.

Forslag og anbefalinger fra LOK-prosjektet

Det er gjennom arbeidet i LOK-prosjektet utarbeidet delrapporter innenfor følgende områder:

1. Lederkriterier i norske domstoler
2. Nye lederutviklingstiltak
3. Elektronisk lederveileder
4. Grensen for domstolleders myndighet ift den enkelte dommer
5. Prosedyreregler for tilsetning og avgang i lederfunksjonen
6. Aktiv saksstyring og saksavvikling i straffesaker
7. Aktiv saksstyring i sivile saker
8. Presentasjon av resultater fra spørreundersøkelse gjennomført høsten 2004
9. Hvorfor er noen domstoler mer effektive enn andre?
10. Tilfeldighetsprinsippet
11. Spesialisering
12. Delegasjon
13. Oppfølging og videreutvikling av LOVISA – etablering av brukerutvalg mv.
14. Erfaringsutveksling
15. Revidert grunnopplæring for dommere
16. Obligatorisk etterutdanning for dommere
17. Dommerfullmektigene som domstolressurs – ny kompetanseutviklingsplan
18. Kompetansetiltak for administrative ledere i domstolene
19. Kompetanseutvikling for saksbehandlere i domstolene
20. Lokalt og regionalt kompetansearbeid
21. Læring gjennom arbeid i domstolene
22. Studiepermisjonsordningen
23. IKT-støttet læring i domstolene
24. Fremtidig organisering av kompetansearbeidet i domstolene
25. Kompetanseplan for domstolene

Det er i tillegg utarbeidet en sluttrapport fra prosjektet. Delrapportene finnes i sin helhet på intranett for domstolene og på nettsiden; www.domstoladministrasjonen.no. Ved henvendelse til Domstoladministrasjonen vil du kunne få tilsendt en trykt samling av samtlige delrapporter.

Selv om bakgrunnen for LOK-prosjektet har vært behovet for å fremme god ressursutnyttning, bygger mange av anbefalingene også på et ønske om å utvikle eller sikre de kvalitative sidene ved domstolarbeidet.

Videre oppfølging og fremdrift i behandlingen av forslagene fra LOK-prosjektet

DAs styre besluttet i april 2006 å gjennomføre en helhetlig høring knyttet til forslag og anbefalinger fra LOK-prosjektet blant domstolene og andre aktuelle høringsinstanser. Ved høringsfristens utløp var det kommet inn totalt 40 høringsuttalelser, flere av disse en samlet uttalelse fra flere høringsinstanser. DAs styre vil i løpet av våren 2007 ta stilling til de

mange forslag og anbefalinger fra LOK-prosjektet, med sikte på implementering i domstolene fra høsten 2007 og i årene fremover.

INTERNASJONALT SAMARBEID. OFFISIELLE BESØK, REISER ETC.

Europarådet

Domstoladministrasjonen har medlemskap i to kommisjoner under Europarådet; The Lisbon Network (Lisboanettverket) og European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ).

Lisboanettverket er et diskusjonsforum hvor overordnet tema er kompetanseutvikling for dommere og aktører. Det ble avholdt et plenums møte i Lisboanettverket i Strasbourg i 2006. CEPEJ har som mål å bidra til effektivitet og god funksjonalitet i medlemslandenes justisvesen. To norske domstoler, Frostating lagmannsrett og Nordhordland tingrett, er med i et nettverk av europeiske domstoler, som blant annet fokuserer på ulike tiltak for å forbedre effektiviteten i domstolene. Det ble avholdt to plenums møter i CEPEJ i 2006.

Observatør i EJTN

Norge fikk i 2006 status som observatør i den EU-støttede organisasjonen EJTN. Organisasjonen arbeider med kompetanseutvikling for dommere og påtalemyndighet. I løpet av 2007 introduserte EJTN et utvekslingsprogram hvor dommere kan hospitere i andre lands domstoler. Norske domstoler er også forpliktet til å ta imot dommere fra andre europeiske land.

Nordisk møte 2006

I 2006 ble det sjuende møtet for de nordiske domstoladministrasjonene arrangert. Møtet ble gjennomført i Helsinki. Alle landene var representert. Hovedtema var domstolene og media.

Besøk til og fra DA

DA har hatt besøk fra den svenske grundlagsutredningen og the High People's Court fra Jiangsu provinsen i Kina. Besøkene gjaldt informasjon om den norske domstoloven.

Styret i DA har vært på studietur til Haag. DA har også vært representert i den Chilenske ambassaden ved besøk fra den Chilenske høyesterett.

Årsmøte i Den Internasjonale Dommerunion (IAJ)

Årsmøtet 2006 for Den Internasjonale Dommerunion (IAJ) ble avholdt i Siofok - Ungarn. Fire dommere fra Den norske Dommerforening deltok. Norge har blitt tildelt arrangementet for 2007.

Noen andre utviklingstiltak i Domstoladministrasjonen 2006-2007

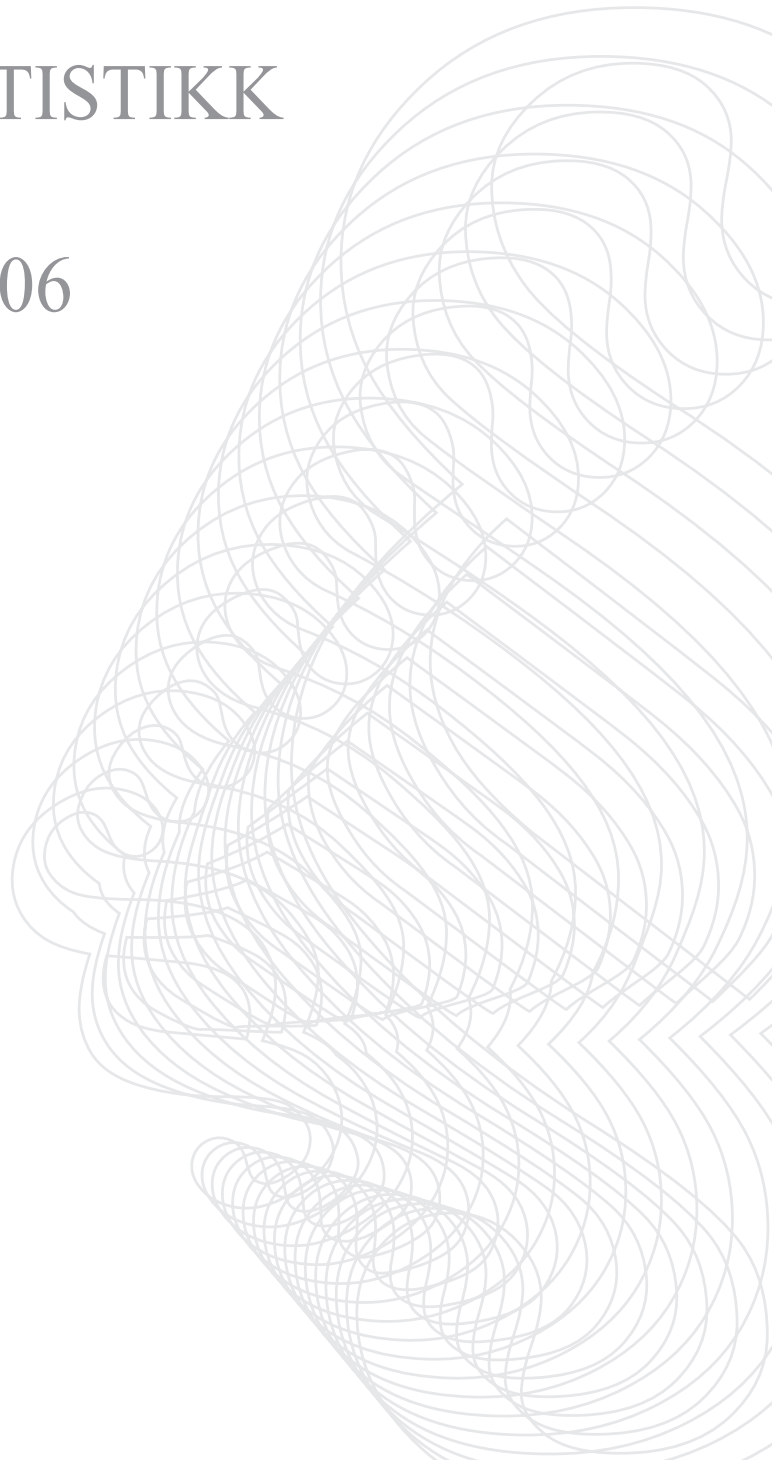
PROSJEKT
Etablere hjemmesider for alle domstoler
Tilrettelegging av informasjon, oppgaver og rollespill for skolene.
Ferdigstillelse etiske retningslinjer for DA
Utvikle en plan for nordisk og internasjonalt samarbeid
Ny fordelingsmodell 1. instans
Ny fordelingsmodell 2. instans
Oppfølging av restansenedarbeidingsprosjektene
Sikkerhetsvurdering i domstolene
Kartlegging av det totale ressursbehovet i jordskifterettene
Implementering av nytt lønns- og personalsystem i DA og domstolene
Sentralisering av regnskapsfunksjon i domstolene
Iverksette ny produksjonslinje GPS-GIS for jordskifterettene
Videokonferanse ut til pilotdomstoler via domstolnett
Analyse av domstollovens bestemmelser om DA
Gjennomgang av domstolloven, revisjonsbehov
Bestemmelsene om dommerfullmektig-ordningen, mulig revidering
Revisjon av jordskifteloven
Skanningsprosjekt for gamle jordskiftekart
Medietrening for dommere
Igangsetting av prosjekt med fokus på saksavvikling og nedarbeiding av restanser i jordskifterettene
Trådløst nettverk i domstoler med internettzone

DOMSTOL
ADMINISTRASJONEN

ÅRSSTATISTIKK

2006

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING

Definisjoner	41
Saksbehandlingstid	41
Feilkilder og usikkerhet	41

ÅRSSTATISTIKK 2005 FOR FØRSTEINSTANSEDOMSTOLENE

Landstall 02-06	
Straffesaker	43
Tvistemål	43

Landstall 1996-2006	
Innkommene saker - Første instans	44
Behandlede saker - Andre instans	44
Beholdning	44
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid	44

TVI-saker:	
TVI-saker innkommet 02-06	45
TVI-saker behandlet 02-06	46
TVI-saker restanser 02-06	47
TVI-saker saksbehandlingstid 02-06, måneder	48

ENE-saker:	
ENE-saker innkommet 02-06	49
ENE-saker behandlet 02-06	50
ENE-saker restanser 02-06	51
ENE-saker saksbehandlingstid 02-06, måneder	52

MED-saker:	
MED-saker innkommet 02-06	53
MED-saker behandlet 02-06	54
MED-saker restanser 02-06	55
MED-saker saksbehandlingstid 02-06, måneder	56

ÅRSSTATISTIKK 2006 FOR LAGMANNSRETTENE

Domstolenes saksavviklig – forklaringen til årstatistikken	57
---	----

Sivile ankesaker 06:	
Sivile ankesaker innkommet	58
Sivile ankesaker behandlet	58
Sivile ankesaker beholdning	58
Sivile ankesaker saksbehandlingstid	58

Sivile kjæremålssaker 06:	
Sivile kjæremålssaker innkommet	58
Sivile kjæremålssaker behandlet	58
Sivile kjæremålssaker beholdning	58
Sivile kjæremålssaker saksbehandlingstid	58

Straffesaker Lagrette 06:	
Straffesaker Lagrette innkommet	59
Straffesaker Lagrette behandlet	59
Straffesaker Lagrette beholdning	59
Straffesaker Lagrette saksbehandlingstid	59

Straffesaker Ankeprøving 06:	
Straffesaker Ankeprøving innkommet	59
Straffesaker Ankeprøving behandlet	59
Straffesaker Ankeprøving beholdning	59
Straffesaker Ankeprøving saksbehandlingstid	59

Straffesaker andre 05:	
Straffesaker andre innkommet	60
Straffesaker andre behandlet	60
Straffesaker andre beholdning	60
Straffesaker andre saksbehandlingstid	60

Straffesaker i meddomsrett 05:	
Straffesaker andre innkommet	60
Straffesaker andre behandlet	60
Straffesaker andre beholdning	60
Straffesaker andre saksbehandlingstid	60

Straffesaker Kjæremål 06:	
Straffesaker Kjæremål innkommet	61
Straffesaker Kjæremål behandlet	61
Straffesaker Kjæremål beholdning	61
Straffesaker Kjæremål saksbehandlingstid	61

ÅRSSTATISTIKK 2006 FOR HØYESTERETT

Forretningsstatistikk Høyesterett	63
---	----

Kjæremålsutvalgets virksomhet – sivile saker	63
Sivile ankesaker	63
Sivile kjæremål	63

Høyesterett i avdeling – sivile saker	63
Sivile ankesaker	63
Sivile kjæremål og andre saker	63
Sivile samlet	63

Behandlingstid for sivile saker – Kjæremålsutvalget og Høyesterett i avdeling	63
--	----

Kjæremålsutvalgets virksomhet – straffesaker	63
Straffeanker	63
Straffekjæremål	63

Høyesterett i avdeling – straffesaker	63
Straffeanker	63
Straffekjæremål og andre saker	63
Straffesaker samlet	63

Behandlingstid for straffesaker – Kjæremålsutvalget og Høyesterett i avdeling	63
--	----

ÅRSSTATISTIKK 2006 FOR JORDSKIFTERETTENE

Jordskifterettene 02-06	65
Innkommende saker	65
Avsluttede saker	65
Restanser	66
Gjennomsnittsalder slutta saker (år)	66

Jordskifteoverrettene 02-06	67
Innkommende saker	67
Avsluttede saker	67
Restanser	67
Gjennomsnittsalder slutta saker (år)	67

Innledning

Tabellene som presenteres er basert på rapportene fra domstolenes saksbehandlingssystem.

I tabellene for førsteinstansdomstolene er "spesialdomstolene", det vil si Bergen byfogdembete, Oslo byfogdembete, Oslo skifterett og byskriverembete og Stavanger byfogdembete, skilt ut. På grunn av saksporteføljen er ikke disse domstolene direkte sammenlignbare med de fullfaglige domstolene.

DEFINISJONER:

I rapporten benyttes følgende definisjoner:

TVI-saker: Sivile tvistemål
ENE-saker: Enedommersaker
MED-saker: Meddomsrettsaker

SAKSBEHANDLINGSTID:

Det er definert følgende mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid:

TVI-saker: 6 måneder
ENE-saker: 1 måned
MED-saker: 3 måneder

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden viser saksbehandlingstiden på avgjorte eller avsluttede saker i perioden. Særlig for de mindre domstolene kan avslutningen av en enkelt sak i en periode gi tilfeldige svingninger i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden.

FEILKILDER OG USIKKERHET:

Det hefter usikkerhet ved statistikkgrunnlaget. Alle domstolene registrerer opplysninger i saksbehandlingssystemet. Opplysningene blir deretter elektronisk overført til Domstoladministrasjonen som bruker dem til å utarbeide statistikken. Feilregistreringer og programmeringsfeil i tabellproduksjonen kan forekomme, og det kan i enkelte tilfeller være differanser mellom domstolenes egne oversikter og tallmaterialet som presenteres som domstolenes saksavvikling for 2006. Domstoladministrasjonen er likevel bl.a. av ressursmessige hensyn nødt til å legge til grunn den elektroniske innrapportering for domstolenes saksavvikling.

Rettinger som foretas i saksbehandlingssystemet for saker som er innkommet, saker som er behandlet og beholdninger gjør også at tallene ikke nødvendigvis stemmer 100 % overens.

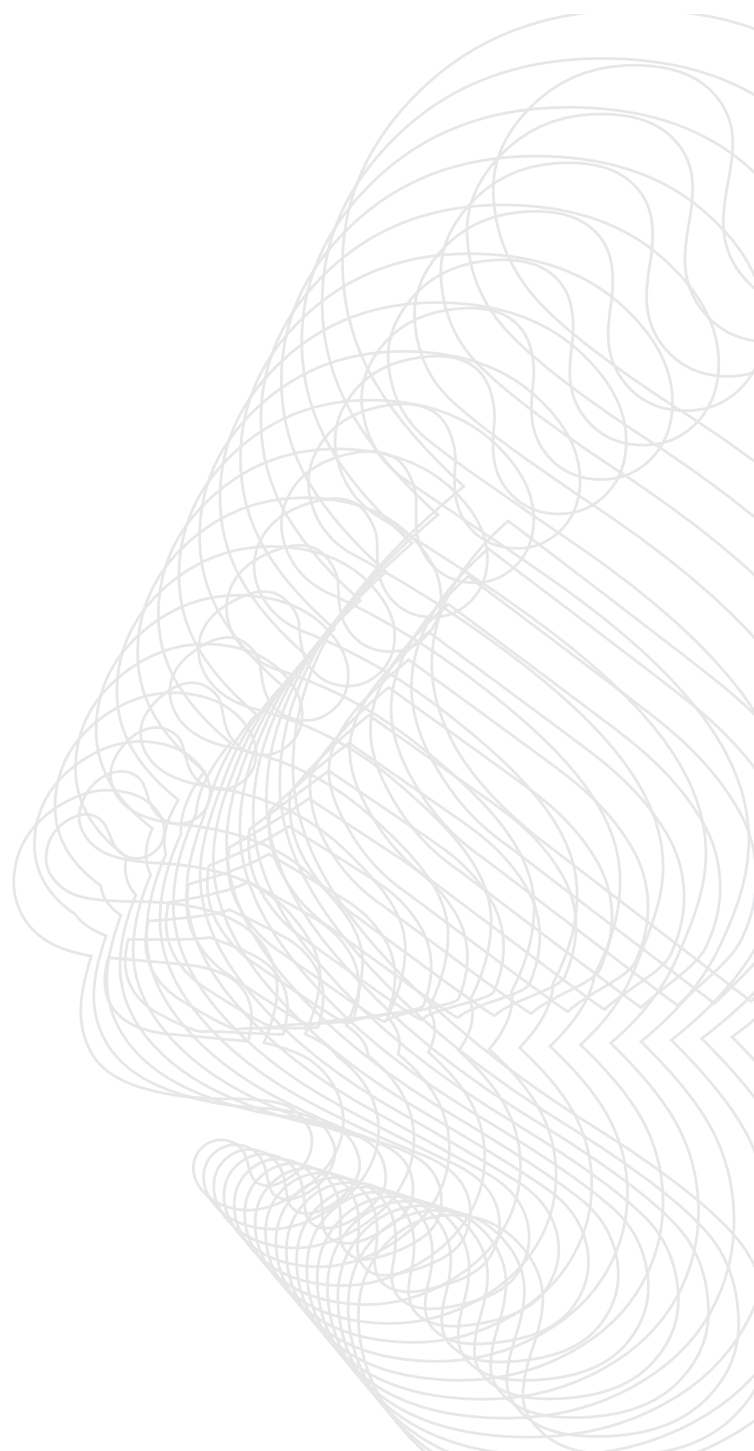
I noen få tilfeller har vi ikke fått frem domstolenes beholdning, og har da valgt å beregne den forventede beholdningsstørrelsen. I de tilfeller vi har gjort dette, er tallkolonnen markert med grått.

I årsstatistikkens trykte utgave blir det kun rapportert på sivile saker og straffesaker, mens den øvrige saksavviklingsstatistikken, herunder statistikken for konkurs og skifte og tinglysning, legges direkte ut på Domstoladministrasjonens hjemmeside.

ÅRSSTATISTIKK 2006

FOR

FØRSTEINSTANSDOMSTOLENE

STRAFESAKER

	ENE-saker innkommet	ENE-saker behandlet	ENE-saker uavsl. 31.12	ENE-saker Saksbeh.tid	MED-saker innkommet	MED-saker behandlet	MED-saker uavsl. 31.12	MED-saker Saksbeh.tid
2002	36 663	36 853	1 678	0,6	15 984	16 854	4 730	4,0
2003	36 070	35 407	2 236	0,6	16 499	16 627	4 560	3,4
2004	36 434	36 032	2 410	0,6	16 896	16 343	5 264	3,5
2005	36 434	34 808	1 888	0,6	17 494	17 417	4 528	3,2
2006	38 489	38 279	2 127	0,6	16 959	17 690	3 726	2,9
Endring 05-06	5,6%	10,0%	12,7%	0,0%	-3,1%	1,6%	-17,7%	-9,4%

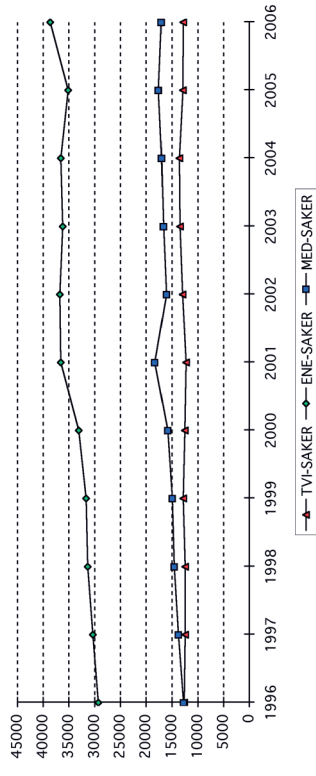
TVISTEMÅL

	TVI-saker innkommet	TVI-saker behandlet	TVI-saker Uavsl. 31.12	TVI-saker Saksbeh.tid
2002	12 864	12 300	7 707	6,7
2003	13 341	13 371	7 577	6,7
2004	13 450	13 944	7 751	6,9
2005	12 788	13 219	7 131	7,0
2006	12 709	13 020	6 794	6,6
Endring 05-06	-0,6%	-1,5%	-4,7%	-5,7%

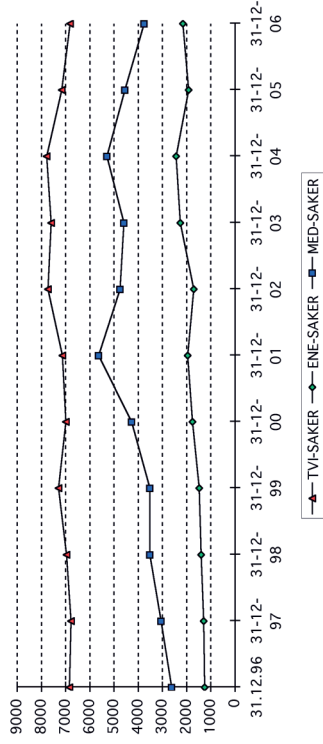
Vektete saker	2002	2003	2004	2005	2006
Innkommet	26 355	27 001	27 427	26 795	26 962
Behandlet	26 255	26 996	26 405	27 153	27 273
Beholdning	10 324	10 192	11 929	9 678	8 177

Landstall 1996-2006

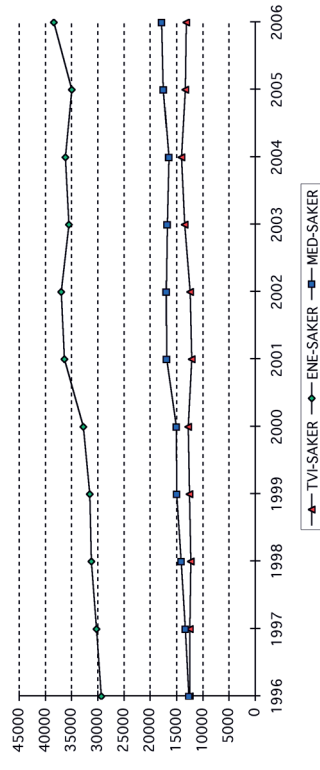
INNKOMMEDE SAKER 1996-2006 - FØRSTE INSTANS

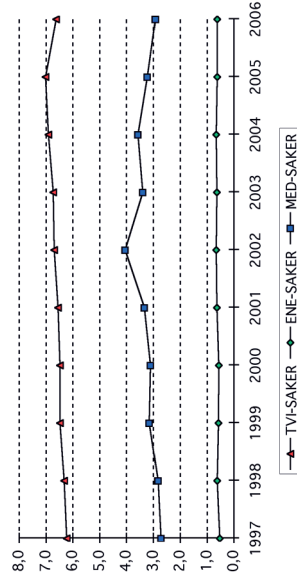
BEHOLDNING 1996-2006

BEHANDLEDE SAKER 1996-2006 - ANDRE INSTANS

GJENNOMSNIITTLIG SAKSBEHANDLINGSTID 1997-2006

TVI-saker innkommet 02-06

Embete	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Inn 05	Inn 06	Embete	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Inn 05	Inn 06
Alstahaug	49	61	71	53	40	Ofoten	98	89	110	110	88
Alta	60	61	64	51	58	Oslo	2358	2555	2436	2229	2285
Asker og Bærum	618	665	604	551	523	Rana	47	69	81	65	73
Aust-Agder tingrett			194	185	192	Ringerike	83	75	67	65	65
Bergen	642	615	661	641	712	Romsdal	112	107	106	95	98
Brønnøy	86	99	124	120	121	Ryfylke	83	81	83	68	98
Dalane	65	65	65	81	84	Salten	225	199	230	217	228
Drammen	362	344	365	342	355	Sandefjord	95	102	111	111	113
Eidsvoll	110	142	142			Sandnes	152	166	191	152	
Eiker, Modum og Sigdal	97	106	112	106	124	Sarpsborg	161	167	188	202	108
Fjordane				177	149	Senja	61	54	78	59	80
Flekkefjord	35	34	27			Skien og Porsgrunn	267	235	251	245	295
Follo				314	311	Sogn				45	53
Fosen	44	70	88	73	61	Solør	27	25	24	27	
Fredrikstad	171	186	196	208	210	Stavanger	449	478	462	399	313
Glåmdal					74	Sjør- og Verdal	87	96	100	91	109
Hadeland og Land	57	94	53	81	66	Sunnfjord	90	85	88		
Halden	48	62	69	57	55	Sunnhordland	122	109	101	89	98
Hallingdal	38	40	55	58	63	Sunnmøre	224	242	235	220	219
Hammerfest	54	69	66	64	62	Søre Sunnmøre	44	44	64	44	46
Hardanger	50	37	29	33	20	Sør-Gudbrandsdal	96	94	108	96	74
Haugesund	100	82	80	88	94	Sør-Trøndelag		160	168	158	174
Hedmarken	148	187	144	170	175	Sør-Østerdal	74	70	67	65	78
Heggen og Frøland	105	94	98	67	80	Tinn og Heddal	35	36	43	44	43
Holmestrand	65	54	54			Toten	93	86	88	84	98
Horten	62	58	66			Trondenes	97	90	107	102	80
Inderøy	76	72	87	78	58	Trondheim	420	499	490	513	448
Indre Finnmark tingrett			38	33	44	Tønsberg	243	244	245	249	230
Indre Follo	206	168	182			Valdres	37	40	42	39	43
Jæren	155	158	127	139	349	Vesterålen	67	72	81	59	68
Karmsund	111	115	94	123	109	Vest-Telemark	24	27	34	34	36
Kongsberg	87	77	84	76	79	Vinger og Odal	59	76	76	79	
Kragerø	33	45	45	38		Voss	18	20	17	22	
Kristiansand	264	360	428	413	383	Ytre Follo	115	133	109		
Larvik	116	74	99	133	106	Ytre Sogn	47	53	48		67
Lister				78	83	Øst-Finnmark tingrett			89		170
Lofoten	60	71	70	53	52	Øvre Romerike tingrett				151	
Lyngdal	47	36	33				12375	12888	12925	12435	12371
Midhordland	140	163	133	156		Bergen byfogdebete	59	86	95	84	
Moss	121	142	135	161	169	Oslo byfogdebete	2	2	5	7	302
Namdal	55	46	79	72	68	Oslo byskriver og skifterett	347	332	392	343	
Nedre Romerike	364	326	289	351	338	Stavanger byfogdebete	39	33	33	25	36
Nedre Telemark	49	35	58	46	47						
Nes	86	90	86			Totalt	12864	13341	13450	12894	12709
Nordfjord	55	42	49								
Nord-Gudbrandsdal	44	38	21	31	48						
Nordhordland	76	86	81	83	267						
Nordmøre	118	142	125	111	129						
Nordre Vestfold				105	113						
Nord-Troms	276	302	282	293	287						
Nord-Østerdal	28	34	38	48	35						

TVI-saker behandlet 02-06

Embate	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Behandlet 05	Behandlet 06
Alstahaug	39	49	54	104	67
Alta	68	65	54	80	68
Asker og Bærum	567	627	613	586	558
Aust-Agder tingrett			182	200	197
Bergen	576	590	731	691	760
Brønnøy	92	87	128	118	124
Dalane	69	53	71	88	73
Drammen	323	382	309	356	376
Eidsvoll	123	113	159		
Eiker, Moom og Sigdal	100	106	114	71	115
Fjordane				136	186
Flekkefjord	38	41	39		
Follo				293	328
Fosen	51	48	74	80	63
Fredrikstad	162	192	204	146	207
Glåmdal					91
Hadeland og Land	59	88	69	70	74
Halden	42	63	62	57	66
Hallingdal	50	45	43	82	65
Hammerfest	69	66	68	85	65
Hardanger	37	41	23	33	33
Haugesund	124	97	75	77	84
Hedmarken	157	158	175	158	158
Heggen og Frøland	83	97	86	108	85
Holmestrand	73	60	53		
Horten	53	61	37		
Indre Østfold	68	83	81	77	70
Indre Finnmark tingrett			22	36	29
Indre Follo	161	190	189		
Indre Sogn	35	25	43		
Jæren	153	147	163	119	291
Karmsund	105	95	105	85	134
Kongsberg	76	81	85	60	84
Kragerø	36	45	56	33	
Kristiansand	276	351	405	472	370
Larvik	114	101	87	138	85
Lister				89	90
Lofoten	62	69	71	69	56
Lyngdal	40	43	37		
Midthordland	127	162	153	141	
Moss	112	173	148	158	143
Namdal	54	44	64	79	81
Nedre Romerike	316	339	346	351	342
Nedre Telemark	45	30	63	49	42
Nes	83	97	73		
Nordfjord	56	39	48		
Nord-Gudbrandsdal	35	37	32	21	48
Nordhordland	76	109	102	70	260
Nordmøre	128	128	147	130	106
Nordre Vestfold				84	126
Nord-Troms	284	302	310	265	280
Nord-Østfold	23	41	26	54	36

Embate	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Behandlet 05	Behandlet 06
Ofofen	85	99	101	106	93
Oslo	2156	2577	2811	2407	2489
Rana	53	48	76	82	65
Ringerike	93	66	76	67	58
Romsdal	99	104	114	102	95
Ryfylke	79	91	76	103	88
Salten	226	211	198	241	207
Sandefjord	110	91	66	128	126
Sandnes	162	182	210	156	
Sarpsborg	146	149	202	192	133
Senja	70	64	70	83	65
Skien og Porsgrunn	244	252	238	241	284
Sogn				35	49
Solør	32	21	27	18	
Stavanger	405	477	474	366	351
Stjør- og Verdal	97	81	101	116	104
Sunnfjord	69	74	72		
Sunnhordland	135	134	108	88	99
Sunnmøre	215	236	225	212	211
Sør- Sunnmøre	53	43	53	38	46
Sør-Gudbrandsdal	86	117	90	98	90
Sør-Trøndelag		127	129	198	169
Sør-Østfold	65	69	74	65	68
Tinn og Heddal	37	37	40	42	38
Toten	97	85	104	64	90
Trondenes	94	94	89	144	100
Trondheim	403	458	500	438	438
Tønsberg	224	256	249	237	223
Valdres	30	49	42	46	35
Vesterålen	73	79	83	94	64
Vest-Telemark	19	27	37	33	34
Vinger og Odal	51	70	76	104	
Voss	14	18	28	14	
Ytre Follo	141	140	123		
Ytre Sogn	35	55	55		
Øst-Finnmark tingrett			69	79	72
Øvre Romerike tingrett				138	170
Delsum	11821	12943	13390	12848	12670
Bergen byfogdebete	49	81	93	68	
Oslo byfogdebete	2	2	4	6	322
Oslo byskriver og skifterett	368	306	425	339	
Stavanger byfogdebete	26	39	32	29	28
Totalt	12300	13371	13944	13290	13020

TVI-saker restanser 02-06

	31-12-02	31-12-03	31-12-04	31-12-05	31-12-06
Alstahaug	41	53	73	61	32
Alta	29	25	35	33	21
Asker og Bærum	324	362	348	306	270
Aust-Agder tingrett			111	96	93
Bergen	411	386	544	436	423
Brønnøy	32	44	41	50	47
Dalane	27	39	33	43	55
Drammen	251	213	261	208	186
Eidsvoll	76	107	96		
Eiker, Modum og Sigdal	38	38	36	44	53
Fjordane				159	118
Flekkefjord	18	12	16		
Follo				151	136
Fosen	16	38	54	42	37
Fredrikstad	118	112	115	137	140
Glåmdal					40
Hadeland og Land	32	38	22	39	29
Halden	25	24	40	34	23
Hallingdal	24	19	31	33	31
Hammerfest	29	32	29	29	28
Hardanger	31	27	19	27	14
Haugesund	54	39	54	47	56
Hedmarken	66	99	61	74	90
Heggen og Frøland	56	53	66	37	32
Holmestrand	27	22	35		
Horten	40	37	53		
Inderøy	32	21	27	34	22
Indre Finnmark tingrett			17	15	29
Indre Follo	147	119	120		
Indre Sogn	9	18			
Jæren	71	80	65	69	219
Karmsund	58	79	79	86	58
Kongsberg	25	20	19	35	23
Kragerø	21	21	30	26	
Kristiansand	155	71	114	166	175
Larvik	79	52	63	53	75
Lister				35	28
Lofoten	33	35	34	31	25
Lyngdal	22	15	17		
Midhordland	71	72	72	72	
Moss	87	84	80	84	108
Namdal	24	26	42	45	31
Nedre Romerike	211	199	130	150	142
Nedre Telemark	25	29	25	19	23
Nes	27	23	40		
Nordfjord	23	26	25		
Nord-Gudbrandsdal	17	18	7	18	19
Nordhordland	48	48	42	53	143
Nordmøre	57	71	49	38	60
Nordre Vestfold				94	82
Nord-Troms	151	152	131	144	154
Nord-Østerdal	16	9	21	20	18

	31-12-02	31-12-03	31-12-04	31-12-05	31-12-06
Ofoten	62	54	63	75	67
Oslo	2041	2019	1793	1559	1350
Rana	39	60	67	58	64
Ringerike	23	32	25	31	35
Romsdal	63	64	55	53	48
Ryfylke	48	38	44	33	41
Salten	87	75	107	80	101
Sandefjord	68	79	102	85	74
Sandnes	99	82	102	94	
Sarpsborg	78	96	95	75	50
Senja	34	25	33	26	40
Skien og Porsgrunn	115	96	123	99	137
Sogn				29	34
Solør	12	16	13	17	
Stavanger	291	287	302	248	195
Stjør- og Verdal	44	59	58	44	49
Sunnfjord	66	77	72		
Sunnhordland	82	59	52	51	42
Summøre	91	98	120	100	108
Sør Sunnmøre	14	15	26	24	23
Sør-Gudbrandsdal	53	20	54	52	33
Sør-Trøndelag		69	110	86	93
Sør-Østerdal	26	28	27	25	42
Tinn og Heddal	16	15	19	17	21
Toten	58	59	42	43	52
Trondenes	53	46	61	59	39
Trondheim	171	216	208	194	205
Tønsberg	140	128	123	133	140
Valdres	30	21	22	22	31
Vesterålen	55	49	49	37	41
Vest-Telemark	14	13	19	18	22
Vinger og Odal	36	41	41	44	
Voss	13	14	3	12	
Ytre Follo	47	52	51		
Ytre Sogn	25	23	30		
Øst-Finnmark tingrett			51	34	29
Øvre Romerike tingrett				91	91
Delsum	7550	7408	7584	7021	6685
Bergen byfogdebete	33	38	40	31	
Oslo byfogdebete	1	1	2	4	91
Oslo byskriver og skifterett	86	117	109	109	
Stavanger byfogdebete	21	13	16	10	18
Totalt	7707	7577	7751	7175	6794

TVI-saker saksbehandlingstid 02-06, måneder

	2002	2003	2004	2005	2006
Alstahaug	9,4	8,9	9,2	11,8	10,4
Alta	5,8	5,8	5,2	7,8	6,1
Asker og Bærum	5,9	6,0	6,7	7,3	6,2
Aust-Agder tingrett			8,0	7,0	5,2
Bergen	7,5	7,9	8,7	8,7	7,6
Brønnøy	4,7	5,0	5,0	4,6	4,2
Dalane	5,3	5,6	6,0	6,9	6,9
Drammen	7,6	8,0	6,9	7,7	6,8
Eidsvoll	8,2	7,4	7,7		
Eiker, Modum og Sigdal	4,0	4,3	3,9	4,1	4,3
Fjordane				10,1	11,6
Flekkefjord	6,1	4,2	5,6		
Follo				6,3	5,9
Fosen	5,2	4,8	6,4	7,8	7,1
Fredrikstad	6,7	6,7	6,3	7,1	7,3
Glåmdal					6,7
Hadeland og Land	5,3	4,8	5,2	4,7	5,8
Halden	4,0	4,1	4,1	6,0	5,5
Hallingdal	6,5	6,8	7,0	7,6	5,8
Hammerfest	7,2	5,1	6,2	7,4	6,0
Hardanger	7,2	7,7	8,4	6,6	9,1
Haugesund	4,2	6,8	5,0	6,6	6,4
Hedmarken	5,0	5,6	4,8	4,9	5,5
Heggen og Frøland	5,1	6,3	7,3	7,4	5,8
Holmestrand	4,2	4,8	6,1		
Horten	5,4	7,5	6,7		
Inderøy	3,5	4,3	3,5	4,5	5,1
Indre Finnmark tingrett			3,0	5,8	6,3
Indre Follo	7,5	7,2	8,8		
Indre Sogn	5,4	4,4	5,3		
Jæren	5,5	4,5	4,3	4,9	6,4
Karmsund	5,8	5,8	7,2	6,8	9,0
Kongsberg	3,0	3,1	3,3	3,5	3,3
Kragerø	6,8	6,3	5,7	7,5	
Kristiansand	7,0	5,9	6,2	5,8	5,4
Larvik	8,0	9,2	7,7	5,8	5,4
Lister				6,0	5,7
Lofoten	8,0	6,6	5,6	6,0	5,8
Lyngdal	4,7	5,7	6,6		
Midthordland	6,8	5,3	5,2	6,8	
Moss	10,9	7,1	7,5	7,1	7,2
Namdal	5,4	6,6	4,7	6,5	5,8
Nedre Romerike	6,6	5,8	6,5	5,4	5,4
Nedre Telemark	4,7	6,2	5,5	6,5	5,7
Nes	3,2	3,7	3,2	4,0	
Nordfjord	6,5	7,1	6,8		
Nord-Gudbrandsdal	4,3	5,3	4,5	5,2	5,7
Nordhordland	6,2	6,0	7,6	5,7	6,3
Nordmøre	5,2	5,6	5,3	4,2	4,2
Nordre Vestfold				9,0	9,2
Nord-Troms	6,7	6,5	6,0	6,1	6,1
Nord-Østerdal	4,3	4,2	4,4	4,5	5,8

	2002	2003	2004	2005	2006
Oftoten	6,3	6,8	5,9	7,2	7,9
Oslo	9,8	9,3	9,3	8,9	8,1
Rana	7,7	7,5	11,0	10,7	12,2
Ringerike	4,6	4,2	5,2	4,4	5,8
Romsdal	5,1	5,3	6,1	6,7	5,8
Ryfylke	6,7	7,1	4,9	11,3	5,3
Salten	4,9	5,0	4,8	4,3	5,1
Sandefjord	8,2	8,9	9,9	8,1	9,3
Sandnes	7,8	6,4	5,2	7,8	
Sarpsborg	4,9	5,7	5,6	5,9	6,3
Senja	9,2	7,6	4,9	4,7	5,6
Skien og Porsgrunn	4,9	5,2	4,4	4,8	5,4
Sogn			6,0	6,0	7,2
Solør	6,1	4,6	5,9	8,4	
Stavanger	7,0	6,6	6,9	7,5	8,1
Stjør- og Verdal	6,0	6,2	6,7	6,7	5,4
Sunnfjord	8,1	8,4	8,3		
Sunnhordland	8,8	8,1	5,9	7,4	6,6
Summøre	4,7	5,1	5,0	5,7	5,3
Sør-Sunnmøre	4,8	4,3	4,5	4,6	4,6
Sør-Gudbrandsdal	6,1	5,9	5,0	5,4	5,6
Sør-Trøndelag		6,5	7,3	7,8	6,3
Sør-Østerdal	3,2	3,6	3,6	3,8	4,8
Tinn og Heddal	4,0	4,2	4,1	4,0	4,7
Toten	6,6	7,4	5,8	7,1	7,2
Trondenes	5,3	6,1	5,6	7,0	6,1
Trondheim	4,6	5,4	5,0	5,0	5,2
Tønsberg	6,3	5,8	5,7	5,6	6,3
Valdres	7,5	9,8	5,4	8,1	7,9
Vesterålen	6,9	8,9	9,1	6,5	6,7
Vest-Telemark	5,4	8,3	7,2	6,4	5,1
Vinger og Odal	5,1	5,7	4,7	8,5	
Voss	7,5	7,3	6,3	3,6	
Ytre Follo	5,5	5,0	5,6		
Ytre Sogn	4,2	3,8	5,8		
Øst-Finnmark tingrett			5,4	5,5	4,8
Øvre Romerike tingrett				8,2	6,9
Gj.sn. saksbeh.tid pr. domstol	6,0	6,2	6,0	6,5	6,3
Veid gj.sn. saksbeh.tid	6,8	6,8	6,9	7,1	6,6
Bergen b.f.	5,0	3,9	4,2	3,8	
Oslo b.f.	4,0	3,6	6,4	7,8	3,3
Oslo sk.r og b.skr.	3,4	3,4	3,7	3,5	
Stavanger b.f.	3,0	3,8	3,3	4,8	3,7
Gj.sn. saksbeh.tid pr. domstol	5,9	6,1	6,1	6,5	6,2
Veid gj.sn. saksbeh.tid	6,7	6,7	6,9	7,0	6,6

ENE-saker innkommet 02-06

	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Inn 05	Inn 06
Alstahaug	202	212	247	171	238
Alta	201	221	213	133	205
Asker og Bærum	945	865	962	979	898
Aust-Agder tingrett			698	825	896
Bergen	2208	2219	2347	2340	2473
Brønnøy	78	95	70	70	95
Dalane	100	114	113	132	128
Drammen	849	770	803	794	909
Eidsvoll	286	294	369		
Eiker, Modum og Sigdal	372	485	422	316	427
Fiordane				471	448
Flekkefjord	119	67	102		
Follo				655	757
Fosen	103	145	161	151	142
Fredrikstad	555	529	569	524	738
Glåmdal					396
Hadeland og Land	220	194	152	200	237
Halden	435	537	826	813	646
Hallingdal	68	82	68	72	117
Hammerfest	177	210	190	82	137
Hardanger	117	104	123	111	138
Haugesund	399	373	337	364	314
Hedmarken	505	521	473	493	525
Heggen og Frøland	219	315	248	288	353
Holmestrand	226	257	223		
Horten	353	305	432		
Inderøy	207	196	237	165	223
Indre Finnmark tingrett			89	152	153
Indre Follo	419	419	448		
Indre Sogn	132	117	85		
Jæren	309	369	412	421	924
Karmsund	339	328	366	376	380
Kongsberg	167	185	183	119	170
Kragerø	110	106	97	104	
Kristiansand	1297	1214	1323	1335	1454
Larvik	475	414	408	298	344
Lister				152	150
Lofoten	152	189	92	115	121
Lyngdal	121	120	139		
Midhordland	386	430	376	423	
Moss	519	490	406	458	500
Namdal	284	209	209	143	183
Nedre Romerike	954	1070	1227	1201	1631
Nedre Telemark	78	144	124	112	133
Nes	138	152	242		
Nordfjord	153	149	151		
Nord-Gudbrandsdal	90	77	95	46	91
Nordhordland	167	168	169	186	587
Nordmøre	405	323	394	504	431
Nordre Vestfold				352	452
Nord-Troms	1011	950	843	978	909
Nord-Østerdal	70	71	79	51	70

	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Inn 05	Inn 06
Ofoten	223	171	207	157	248
Oslo	6724	6283	6156	6331	6562
Rana	287	322	337	257	333
Ringerike	385	300	322	309	356
Romsdal	342	274	311	313	384
Ryfylke	219	196	160	140	133
Salten	681	537	515	595	620
Sandefjord	301	433	207	246	355
Sandnes	522	459	432		
Sarpsborg	557	514	463	572	542
Senja	235	263	229	213	232
Skien og Porsgrunn	872	933	1007	856	1047
Sogn				111	102
Solor	91	79	87	66	
Stavanger	1263	1352	1263	1068	1043
Stjør- og Verdal	366	290	359	331	375
Sunnfjord	301	289	295		
Sunnhordland	190	197	257	203	217
Summøre	558	540	592	704	662
Sør-Summøre	123	127	128	142	167
Sør-Gudbrandsdal	166	194	203	161	179
Sør-Trøndelag		364	469	446	479
Sør-Østerdal	198	186	226	245	245
Tinn og Heddal	112	146	198	131	106
Toten	392	414	322	281	398
Trondenes	165	137	221	164	193
Trondheim	1152	1198	1269	1279	1388
Tønsberg	643	651	612	816	892
Valdres	59	84	84	55	74
Vesterålen	167	147	193	131	177
Vest-Telemark	37	68	50	30	69
Vinger og Odal	303	236	344	232	
Voss	64	52	43	43	
Ytre Follo	279	300	228		
Ytre Sogn	85	68	57		
Øst-Finnmark tingrett			246	333	328
Øvre Romerike tingrett				317	460
Totalt	34782	34608	36434	35365	38489

ENE-saker behandlet 02-06

	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Behandlet 05	Behandlet 06
Alstahaug	199	194	245	167	238
Alta	201	226	210	128	199
Asker og Bærum	923	861	959	994	897
Aust-Agder tingrett			657	833	888
Bergen	2190	2197	2341	2298	2479
Brønnøy	80	92	72	66	94
Dalane	96	116	115	126	126
Drammen	857	749	781	800	901
Eidsvoll	286	276	353		
Eiker, Modum og Sigdal	369	485	420	301	412
Fiordane				463	446
Flekkefjord	131	71	102		
Follo				671	735
Fosen	104	130	173	134	147
Fredrikstad	547	524	549	518	744
Glåmdal					388
Hadeland og Land	214	191	160	170	248
Halden	428	543	805	809	662
Hallingdal	69	79	69	69	109
Hammerfest	186	210	193	71	139
Hardanger	113	106	118	119	122
Haugesund	401	364	325	364	308
Hedmarken	493	507	480	495	525
Heggen og Frøland	228	310	252	270	353
Holmestrand	236	250	222		
Horten	372	283	403		
Inderøy	213	192	240	157	225
Indre Finnmark tingrett			79	149	150
Indre Follo	433	415	431		
Indre Sogn	133	120	86		
Jæren	306	366	403	390	897
Karmsund	340	333	345	374	388
Kongsberg	167	185	185	117	165
Kragerø	113	102	91	101	
Kristiansand	1298	1137	1344	1362	1445
Larvik	457	424	413	307	326
Lister				159	151
Lofoten	157	187	96	104	124
Lyngdal	125	117	146		
Midhordland	381	427	376	413	
Moss	503	493	407	460	499
Namdal	283	219	207	137	179
Nedre Romerike	944	1033	1253	1209	1636
Nedre Telemark	75	142	128	108	121
Nes	142	157	235		
Nordfjord	156	136	146		
Nord-Gudbrandsdal	89	73	97	46	88
Nordhordland	168	162	173	179	586
Nordmøre	398	330	382	483	438
Nordre Vestfold				385	436
Nord-Troms	998	972	834	994	903
Nord-Østerdal	71	71	75	49	70

	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Behandlet 05	Behandlet 06
Ofoten	219	163	206	133	244
Oslo	6896	6011	6113	6468	6587
Rana	290	319	299	213	343
Ringerike	387	301	319	286	353
Romsdal	333	268	314	292	380
Ryfylke	233	203	158	134	129
Salten	661	543	524	561	629
Sandefjord	305	409	172	280	338
Sandnes	513	463	429	401	
Sarpsborg	550	512	464	550	558
Senja	251	266	226	194	238
Skien og Porsgrunn	914	917	979	876	1057
Sogn				108	104
Solor	93	79	84	65	
Stavanger	1249	1362	1224	1081	1004
Stjør- og Verdal	378	294	357	317	381
Sunnfjord	297	285	291		
Sunnhordland	196	199	252	188	219
Summøre	562	539	578	699	667
Sør- og Sunnmøre	127	127	125	140	162
Sør-Gudbrandsdal	167	193	202	164	169
Sør-Trøndelag				440	478
Sør-Østerdal	207	174	234	241	247
Tinn og Heddal	116	142	192	131	107
Toten	398	400	339	248	399
Trondenes	160	132	223	143	199
Trondheim	1152	1157	1281	1281	1331
Tønsberg	638	637	591	828	872
Valdres	74	80	85	48	76
Vesterålen	163	148	194	119	177
Vest-Telemark	41	65	49	34	65
Vinger og Odal	300	236	334	208	
Voss	65	55	43	40	
Ytre Follo	278	276	249		
Ytre Sogn	86	66	55		
Øst-Finnmark tingrett			227	334	331
Øvre Romerike tingrett				315	448
Totalt	36845	35399	36032	35109	38279

ENE-saker restanser 02-06

	31-12-02	31-12-03	31-12-04	31-12-05	31-12-06
Alstahaug	6	22	24	7	8
Alta	9	4	7	5	11
Asker og Bærum	46	51	50	37	37
Aust-Agder tingrett			45	37	50
Bergen	142	163	182	159	182
Brønnøy	2	5	3	4	5
Dalane	6	4	2	6	8
Drammen	45	66	85	53	71
Eidsvoll	19	37	55		
Eiker, Modum og Sigdal	15	15	17	15	30
Fiordane				22	21
Flekkefjord	7	1	4		
Follo				16	36
Fosen	5	21	11	27	18
Fredrikstad	20	25	43	39	26
Glåmdal					31
Hadeland og Land	11	14	6	31	19
Halden	19	13	34	23	10
Hallingdal		3	2	3	11
Hammerfest	11	10	7	11	9
Hardanger	7	5	10	2	20
Haugesund	5	15	28	22	27
Hedmarken	19	33	23	19	19
Heggen og Frøland	11	16	13	18	21
Holmestrand	5	11	12		
Horten	6	28	57		
Inderøy	3	7	4	8	7
Indre Finnmark tingrett			10	13	18
Indre Follo	25	25	36		
Indre Sogn	3				
Jæren	10	13	20	39	91
Karmsund	11	6	26	24	16
Kongsberg	2	2		2	7
Kragere	3	7	12	11	
Kristiansand	53	126	87	45	50
Larvik	32	21	15	6	29
Lister				9	8
Lofoten	4	6	2	9	6
Lyngdal	4	7	5		
Midhordland	14	17	18	25	
Moss	37	31	34	24	20
Namdal	11	1	3	6	10
Nedre Romerike	66	74	44	47	38
Nedre Telemark	5	6	1	5	16
Nes	10	6	13		
Nordfjord	3	16	10		
Nord-Gudbrandsdal	1	5	3		3
Nordhordland	7	13	7	14	46
Nordmøre	20	13	25	21	12
Nordre Vestfold				34	52
Nord-Troms		25	34	13	19
Nord-Østerdal	47		4	2	2

	31-12-02	31-12-03	31-12-04	31-12-05	31-12-06
Ofoten	10	17	15	31	23
Oslo	334	578	517	285	292
Rana	6	9	46	47	33
Ringerike	19	17	20	23	17
Romsdal	13	19	8	20	20
Ryfylke	12	5	7	6	10
Salten	34	28	19	34	27
Sandefjord	22	42	69	23	41
Sandnes	27	16	16	24	
Sarpsborg	30	32	31	38	25
Senja	4	1	4	19	12
Skien og Porsgrunn	19	35	63	41	37
Sogn				5	3
Solør	2	2	4	1	
Stavanger	48	38	75	35	73
Stjør- og Verdal	12	8	10	14	8
Sunnfjord	10	14	12		
Sunnhordland	9	8	13	24	15
Summøre	18	18	32	33	25
Sør-Summøre	3	3	6	8	13
Sør-Gudbrandsdal	15	12	11	8	19
Sør-Trøndelag		45	70	35	30
Sør-Østerdal		12	5	8	8
Tinn og Heddal	2	6	10	7	5
Toten	16	30	12	33	34
Trondenes	15	20	18	21	8
Trondheim	27	64	51	36	103
Tønsberg	28	40	61	39	54
Valdres	2	6	5	7	5
Vesterålen	9	8	7	12	12
Vest-Telemark	1	3	4		4
Vinger og Odal	8	7	18	24	
Voss	4	1	1	4	
Ytre Follo	11	34	10		
Ytre Sogn	1	3	2		
Øst-Finnmark tingrett			25	21	16
Øvre Romerike tingrett				24	35
Totalt	1678	2236	2410	1903	2127

ENE-saker saksbehandlingstid 02-06

	02	03	04	05	06
Alstahaug	0,6	0,5	1,1	1,0	0,5
Alta	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5
Asker og Bærum	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5
Aust-Agder tingrett			0,8	0,6	0,6
Bergen	0,8	1,0	0,8	0,7	0,6
Brønnøy	0,7	0,7	1,2	0,8	0,4
Dalane	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
Drammen	1,1	1,1	0,6	1,0	0,7
Eidsvoll	0,7	0,6	0,9		
Eiker, Modum og Sigdal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Fjordane				0,6	0,6
Flekkefjord	0,5	0,7	0,5		
Follo				0,6	0,6
Fosen	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7
Fredrikstad	0,5	0,5	0,5	0,9	0,7
Glåmdal					0,7
Hadeland og Land	0,6	0,9	0,8	1,0	0,9
Halden	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Hallingdal	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5
Hammerfest	0,7	0,6	0,6	0,7	0,4
Hardanger	0,5	0,8	0,8	0,7	1,0
Haugesund	0,3	0,4	0,5	0,7	0,6
Hedmarken	0,4	0,7	0,5	0,4	0,4
Heggen og Frøland	0,6	0,6	0,7	0,5	0,6
Holmestrand	0,9	0,5	0,5		
Hortén	0,6	0,5	0,8		
Indereøy	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5
Indre Finnmark tingrett			0,8	0,5	0,7
Indre Follo	0,9	0,8	0,8		
Indre Sogn	0,4	0,4	0,3		
Jæren	0,5	0,4	0,4	0,6	0,8
Karmsund	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6
Kongsberg	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Kragerø	0,6	0,5	0,5	1,3	
Kristiansand	0,6	0,6	0,7	0,7	0,4
Larvik	0,5	0,5	0,9	0,6	0,6
Lister				0,7	0,4
Lofoten	2,0	0,4	0,5	0,6	1,0
Lyngdal	0,4	0,5	0,4		
Midthordland	0,7	0,6	0,6	0,6	
Moss	0,7	0,8	0,6	0,8	0,8
Namdal	0,5	0,6	0,4	0,6	0,7
Nedre Romerike	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4
Nedre Telemark	0,4	0,5	0,5	0,5	0,7
Nes	0,8	0,7	0,6		
Nordfjord	0,8	0,3	0,3		
Nord-Gudbrandsdal	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5
Nordhordland	0,6	0,4	0,7	0,6	0,7
Nordmøre					
Nordre Vestfold	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5
Nord-Troms	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3
Nord-Østerdal	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4

	02	03	04	05	06
Ofoten	0,6	0,9	0,6	0,9	0,8
Oslo	0,7	0,7	0,9	0,6	0,5
Rana	0,7	0,8	0,6	1,7	1,2
Ringerike	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7
Romsdal	0,4	0,6	0,7	0,8	0,7
Ryfylke	0,8	0,8	0,6	0,7	0,6
Salten	0,4	0,6	0,5	0,6	0,6
Sandefjord	1,2	0,9	1,1	1,7	1,0
Sandnes	0,5	0,5	0,6	0,5	
Sarpsborg	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Senja	0,8	0,3	0,3	0,4	0,7
Skien og Porsgrunn	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6
Sogn				0,5	0,7
Solør	0,5	0,6	0,6	0,9	
Stavanger	0,3	0,4	0,6	0,6	0,6
Stjør- og Verdal	0,5	0,4	0,3	0,5	0,5
Sunnfjord	0,3	0,4	0,4		
Sunnhordland	2,9	0,8	0,6	0,8	0,8
Sumnøre	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Sør- og Sunnmøre	0,6	0,4	0,7	0,8	0,5
Sør-Gudbrandsdal	2,7	0,6	0,7	0,7	0,6
Sør-Trøndelag					
Sør-Østerdal	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5
Tinn og Heddal	0,4	0,5	0,6	0,7	0,6
Toten	0,7	0,8	0,8	1,0	1,1
Trondenes	0,6	0,7	0,5	0,7	0,7
Trondheim	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3
Tønsberg	0,7	0,7	0,7	0,8	0,5
Valdres	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7
Vesterålen	0,7	0,5	0,7	0,7	0,6
Vest-Telemark	1,1	1,0	1,0	1,1	0,9
Vinger og Odal	0,4	0,4	0,5	0,6	
Voss	0,4	0,4	0,3	0,3	
Ytre Follo	0,5	0,6	0,6		
Ytre Sogn	0,2	0,7	0,9		
Øst-Finnmark tingrett			0,6	0,6	0,5
Øvre Romerike tingrett				0,7	0,7
Gj.sn. saksbeh.tid pr. domstol	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
Veid Gj.sn. saksbeh.tid (ekskl. spesialembetene)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

MED-saker innkommet 02-06

	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Inn 05	Inn 06
Alstahaug	102	98	140	127	109
Alta	137	124	107	104	96
Asker og Bærum	400	329	369	410	356
Aust-Agder tingrett			362	367	372
Bergen	714	760	823	1027	876
Brønnøy	34	27	37	27	28
Dalane	74	65	52	54	61
Drammen	237	284	455	325	386
Eidsvoll	274	242	373		
Eiker, Modum og Sigdal	125	177	198	157	216
Fiordane				247	194
Flekkefjord	55	33	30		
Follo				302	352
Fosen	62	44	61	46	62
Fredrikstad	290	240	258	253	275
Glåmdal					244
Hadeland og Land	95	94	68	102	112
Halden	148	152	148	298	232
Hallingdal	49	53	50	104	105
Hammerfest	122	141	147	130	120
Hardanger	110	85	82	88	80
Haugesund	211	195	207	197	183
Hedmarken	251	348	371	407	426
Heggen og Frøland	105	143	135	166	173
Holmestrand	89	119	119		
Horten	140	175	167		
Inderøy	55	80	69	72	52
Indre Finnmark tingrett			84	86	99
Indre Follo	223	222	216		
Indre Sogn	41	91	72		
Jæren	101	103	101	168	400
Karmsund	129	113	141	142	143
Kongsberg	76	91	101	103	96
Kragerø	83	65	53	55	
Kristiansand	467	480	711	683	614
Larvik	217	249	248	235	256
Lister				115	85
Lofoten	68	66	94	79	56
Lyngdal	69	66	63		
Midhordland	259	208	156	190	
Moss	155	152	160	155	174
Namdal	81	108	86	51	48
Nedre Romerike	371	332	346	442	373
Nedre Telemark	62	83	87	77	61
Nes	82	107	130		
Nordfjord	94	106	100		
Nord-Gudbrandsdal	67	54	51	53	53
Nordhordland	96	119	75	88	241
Nordmøre	240	165	219	293	207
Nordre Vestfold				220	249
Nord-Troms	488	480	511	458	471
Nord-Østerdal	60	53	68	93	64

	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Inn 05	Inn 06
Ofoten	93	71	119	133	129
Oslo	3264	3662	3222	3425	3126
Rana	131	235	218	202	222
Ringerike	97	112	114	141	153
Romsdal	129	131	134	147	160
Ryfylke	47	46	59	71	73
Salten	223	244	205	265	240
Sandnessjøen	200	121	145	130	162
Sandnes	205	174	184	177	
Sarpsborg	179	175	185	271	217
Senja	114	143	118	113	155
Skien og Porsgrunn	269	280	412	466	528
Sogn				97	69
Solør	56	58	44	42	
Stavanger	295	377	315	334	336
Stjør- og Verdal	178	156	132	160	127
Sunnfjord	164	128	146		
Sunnhordland	139	132	177	159	126
Summøre	235	271	259	256	279
Sør-Summøre	80	75	76	98	68
Sør-Gudbrandsdal	78	70	76	68	74
Sør-Trøndelag		132	148	127	116
Sør-Østerdal	110	124	109	125	130
Tinn og Heddal	80	100	121	105	73
Toten	128	128	97	99	158
Trondenes	73	82	112	96	93
Trondheim	388	308	386	327	333
Tønsberg	277	251	278	290	333
Valdres	46	27	32	37	52
Vesterålen	77	78	92	98	97
Vest-Telemark	25	48	47	37	34
Vinger og Odal	113	156	118	158	
Voss	38	31	24	29	
Ytre Follo	127	136	115		
Ytre Sogn	32	39	34		
Øst-Finnmark tingrett			142	198	157
Øvre Romerike tingrett				374	339
Totalt	15983	16499	16896	17651	16959

MED-saker behandlet 02-06

	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Behandlet 05	Behandlet 06
Alstahaug	96	72	92	163	131
Alta	125	126	112	102	91
Asker og Bærum	380	322	369	409	396
Aust-Agder tingrett			296	461	340
Bergen	705	760	898	966	1046
Brønnøy	33	20	40	30	30
Dalane	76	66	56	45	64
Drammen	256	249	364	378	380
Eidsvoll	335	253	277		
Eiker, Modum og Sigdal	139	168	204	135	205
Fiordane				224	228
Flekkefjord	60	34	37		
Follo				316	303
Fosen	60	50	56	46	58
Fredrikstad	264	254	250	226	239
Glåmdal					250
Hadeland og Land	84	97	72	96	106
Halden	138	164	122	231	288
Hallingdal	47	54	51	84	106
Hammerfest	142	124	153	123	121
Hardanger	105	92	71	99	67
Haugesund	187	211	160	159	223
Hedmarken	255	310	362	434	422
Heggen og Frøland	106	115	139	151	195
Holmestrand	91	107	123		
Horten	157	156	112		
Inderøy	73	76	59	73	54
Indre Finnmark tingrett			64	72	105
Indre Follo	209	208	228		
Indre Sogn	45	76	92		
Jæren	114	96	96	165	322
Karmsund	117	108	128	130	132
Kongsberg	80	95	94	108	91
Kragerø	94	76	50	46	
Kristiansand	486	482	688	724	646
Larvik	227	291	226	275	245
Lister				107	104
Lofoten	83	71	89	71	72
Lyngdal	72	57	50		
Midthordland	217	230	195	160	
Moss	157	153	173	149	173
Namdal	98	99	71	77	52
Nedre Romerike	424	354	327	464	377
Nedre Telemark	69	71	86	74	71
Nes	91	101	128		
Nordfjord	88	122	105		
Nord-Gudbrandsdal	86	57	48	57	53
Nordhordland	103	90	98	79	272
Nordmøre	202	205	186	308	230
Nordre Vestfold				248	248
Nord-Troms	461	528	498	430	474
Nord-Østerdal	54	55	71	88	73

	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Behandlet 05	Behandlet 06
Ofoten	89	89	89	90	162
Oslo	3982	3812	3383	3549	3365
Rana	134	200	186	184	238
Ringerike	111	104	120	127	152
Romsdal	145	130	131	147	167
Ryfylke	58	46	50	69	73
Salten	215	244	249	241	209
Sandefjord	198	117	72	177	152
Sandnes	207	172	195	169	
Sarpsborg	171	167	197	233	243
Senja	167	127	122	113	133
Skien og Porsgrunn	281	281	337	443	544
Sogn				91	78
Solor	53	59	48	38	
Stavanger	278	349	317	319	319
Stjør- og Verdal	209	154	130	143	158
Sunnfjord	149	152	151		
Sunnhordland	194	140	163	136	142
Summøre	236	260	251	271	258
Sør-Summøre	83	75	73	84	75
Sør-Gudbrandsdal	73	86	76	68	69
Sør-Trøndelag		138	134	137	124
Sør-Østerdal	114	113	116	128	136
Tinn og Heddal	89	82	109	120	80
Toten	104	148	106	69	159
Trondenes	77	85	99	77	114
Trondheim	398	348	337	366	313
Tønsberg	256	279	241	314	344
Valdres	48	28	35	40	43
Vesterålen	79	76	84	83	119
Vest-Telemark	24	38	50	48	33
Vinger og Odal	99	144	130	147	
Voss	43	29	24	28	
Ytre Follo	135	108	136		
Ytre Sogn	34	36	32		
Øst-Finnmark tingrett			104	175	195
Øvre Romerike tingrett				345	410
Totalt	16854	16626	16343	17552	17690

MED-saker restanser 02-06

	31-12-02	31-12-03	31-12-04	31-12-05	31-12-06
Alstahaug	26	52	99	52	23
Alta	34	32	27	29	34
Asker og Bærum	88	94	87	88	50
Aust-Agder tingrett			170	71	103
Bergen	211	211	397	431	255
Brønnøy	7	14	11	8	6
Dalane	12	11	7	15	12
Drammen	75	109	199	93	99
Eidsvoll	109	98	193		
Eiker, Modum og Sigdal	19	28	22	22	34
Fiordane				71	37
Flekkefjord	6	5	6		
Follo				50	97
Fosen	14	8	13	13	14
Fredrikstad	91	77	86	63	93
Glåmdal					40
Hadeland og Land	25	23	19	25	31
Halden	32	20	46	85	30
Hallingdal	12	11	10	29	27
Hammerfest	11	28	22	29	27
Hardanger	16	8	19	8	20
Haugesund	44	28	75	85	44
Hedmarken	37	75	79	52	56
Heggen og Frøland	42	70	66	79	56
Holmestrand	13	25	22		
Horten	37	56	111		
Inderøy	2	6	16	15	13
Indre Finnmark tingrett			20	33	27
Indre Follo	82	96	84		
Indre Sogn	5	20			
Jæren	17	24	30	30	137
Karmsund	28	32	45	39	50
Kongsberg	6	2	9	4	9
Kragerø	21	10	12	12	
Kristiansand	132	126	143	96	64
Larvik	116	73	94	51	62
Lister				30	11
Lofoten	18	12	18	27	11
Lyngdal	11	19	20		
Midthordland	100	78	39	46	
Moss	50	49	48	43	43
Namdal	16	25	40	12	8
Nedre Romerike	105	73	88	82	77
Nedre Telemark	2	14	16	13	3
Nes	9	15	17		
Nordfjord	30	14	22		
Nord-Gudbrandsdal	9	6	9	4	4
Nordhordland	15	44	21	30	51
Nordmøre	68	28	61	38	15
Nordre Vestfold				84	85
Nord-Troms	174	126	137	112	108
Nord-Østerdal	12	10	7	13	3

	31-12-02	31-12-03	31-12-04	31-12-05	31-12-06
Ofoten	42	24	54	93	43
Oslo	1393	1227	1053	851	606
Rana	34	69	101	117	91
Ringerike	19	27	21	35	37
Romsdal	24	25	28	28	21
Ryfylke	6	6	15	17	16
Salten	69	69	25	49	80
Sandefjord	52	55	117	63	74
Sandnes	37	39	28	35	
Sarpsborg	34	42	30	51	25
Senja	21	37	33	32	53
Skien og Porsgrunn	53	52	128	121	113
Sogn				19	10
Solør	11	10	6	5	
Stavanger	79	106	103	55	72
Stjør- og Verdal	38	40	42	58	27
Sunnfjord	60	37	49		
Sunnhordland	42	33	48	40	22
Sunnmøre	41	52	61	40	58
Sør Sunnmøre	10	10	13	27	20
Sør-Gudbrandsdal	27	9	9	9	13
Sør-Trøndelag	40	40	54	33	24
Sør-Østerdal	10	21	16	11	5
Tinn og Heddal	9	27	39	15	8
Toten	44	24	15	30	29
Trondenes	17	14	27	46	24
Trondheim	96	56	105	63	82
Tønsberg	92	64	101	74	62
Valdres	10	9	6	3	12
Vesterålen	16	18	26	41	20
Vest-Telemark	6	16	13	1	2
Vinger og Odal	32	43	31	40	
Voss	5	7	7	6	
Ytre Follo	21	48	23		
Ytre Sogn	3	6	6		
Øst-Finnmark tingrett			49	70	31
Øvre Romerike tingrett				160	77
Totalt	4729	4560	5264	4550	3726

MED-saker saksbehandlingstid 02-06

	02	03	04	05	06
Alstahaug	2,6	3,2	5,6	5,2	3,7
Alta	3,0	3,2	2,4	2,6	2,8
Asker og Bærum	2,8	3,1	2,8	2,6	2,4
Aust-Agder tingrett			5,9	4,2	2,6
Bergen	3,7	4,8	6,3	5,8	4,6
Brønnøy	3,2	3,4	3,3	3,2	3,8
Dalane	2,5	3,0	2,9	2,6	3,6
Drammen	5,3	4,4	4,2	4,2	3,2
Eidsvoll	6,6	3,9	4,6		
Eiker, Modum og Sigdal	2,5	1,7	2,1	1,9	1,8
Fiordane				3,6	4,1
Flekkefjord	2,7	2,0	2,8		
Follo				3,0	2,8
Fosen	2,3	2,3	3,0	3,1	2,8
Fredrikstad	3,7	3,9	3,9	3,5	3,3
Glåmdal					2,9
Hadeland og Land	2,8	3,3	2,9	2,8	2,8
Halden	2,5	2,2	2,7	2,6	2,2
Hallingdal	2,8	2,7	2,7	3,0	2,7
Hammerfest	2,7	2,4	2,2	3,0	2,4
Hardanger	2,5	2,9	3,2	2,9	2,5
Haugesund	2,1	2,1	2,3	3,9	3,8
Hedmarken	1,9	2,4	2,2	2,1	1,9
Heggen og Frøland	3,4	4,7	6,3	5,2	4,8
Holmestrand	1,9	2,2	2,0		
Horten	3,8	4,6	4,4		
Inderøy	2,3	2,7	2,1	2,4	2,8
Indre Finnmark tingrett			2,4	3,1	3,2
Indre Follo	4,2	4,8	4,6		
Indre Sogn	1,9	2,1	3,2		
Jæren	2,8	3,1	2,6	2,8	2,8
Karmsund	2,5	2,4	2,4	3,7	2,9
Kongsberg	1,1	0,9	0,8	0,9	1,3
Kragerø	3,0	2,7	2,3	3,1	
Kristiansand	3,5	3,0	2,5	2,3	1,8
Larvik	6,4	5,3	3,5	3,1	2,5
Lister				2,8	2,6
Lofoten	3,1	2,6	2,5	3,5	3,0
Lyngdal	2,4	2,7	2,9		
Midthordland	4,2	4,8	3,8	2,9	
Moss	3,4	4,5	3,6	3,1	3,1
Namdal	3,6	4,3	4,2	3,7	3,7
Nedre Romerike	4,7	3,4	2,7	2,5	2,7
Nedre Telemark	2,0	1,7	1,8	2,3	2,4
Nes	2,2	1,9	1,6		
Nordfjord	2,9	3,1	3,0		
Nord-Gudbrandsdal	2,9	2,6	2,5	1,6	1,7
Nordhordland	3,6	4,2	4,5	2,8	3,1
Nordmøre	2,1	3,1	1,7	1,8	1,8
Nordre Vestfold				5,7	4,8
Nord-Troms	4,2	4,2	3,2	2,9	2,7
Nord-Østerdal	1,6	1,0	1,3	1,4	1,3

	02	03	04	05	06
Ofoten	4,5	5,2	3,5	4,8	5,5
Oslo	6,2	3,5	3,7	3,1	2,7
Rana	4,0	4,0	5,2	4,7	5,7
Ringerike	2,7	2,1	2,5	2,8	3,2
Romsdal	2,2	3,0	2,6	2,8	2,3
Ryfylke	4,1	2,6	2,3	2,8	2,9
Salten	2,8	2,9	2,7	2,2	2,2
Sandefjord	3,3	4,4	4,9	6,5	5,1
Sandnes	3,0	2,6	2,4	2,0	
Sarpsborg	2,9	2,6	2,6	2,6	2,4
Senja	4,3	3,1	3,2	3,3	3,2
Skien og Porsgrunn	2,7	2,2	2,4	2,8	2,6
Sogn				2,2	2,7
Solør	1,7	2,7	2,7	2,2	
Stavanger	3,3	2,7	3,6	2,6	2,3
Stjør- og Verdal	3,8	3,6	3,6	3,3	4,1
Sunnfjord	2,9	3,7	3,3		
Sunnhordland	5,0	3,6	2,5	2,8	2,8
Summøre	2,5	2,4	2,8	2,3	2,4
Sør-Summøre	2,6	2,7	2,5	2,0	2,4
Sør-Gudbrandsdal	2,4	2,9	1,9	2,9	2,1
Sør-Trøndelag		3,3	3,5	2,6	2,4
Sør-Østerdal	1,0	1,1	1,1	1,2	1,4
Tinn og Heddal	2,8	2,0	2,1	2,7	2,2
Toten	2,9	3,6	3,0	2,5	3,2
Trondenes	2,8	3,1	2,6	3,1	3,6
Trondheim	2,9	2,9	2,4	2,9	2,4
Tønsberg	3,3	3,4	4,2	3,5	2,6
Valdres	2,8	4,7	2,4	1,6	2,1
Vesterålen	3,7	2,9	2,7	3,4	3,3
Vest-Telemark	2,5	3,7	2,7	3,7	1,7
Vinger og Odal	3,3	3,2	3,2	2,5	
Voss	2,2	2,5	3,5	1,4	
Ytre Follo	2,9	3,0	3,0		
Ytre Sogn	1,6	2,0	1,5		
Øst-Finnmark tingrett			2,5	3,5	3,0
Øvre Romerike tingrett				5,2	3,3
Gj.sn. saksbeh.tid pr. embete	3,1	3,1	3,0	3,0	2,8
Veid gj.sn. saksbeh.tid (ekskl. spesialembetene)	4,0	3,4	3,5	3,2	2,9

ÅRSSTATISTIKK 2006

FOR

LAGMANNSRETTENE

Tabellene som presenteres er utarbeidet på grunnlag av saksavviklingsrapporten fra LOVISA. Feilregistreringer og programmeringsfeil i tabellproduksjonen kan forekomme, og det kan i enkelte tilfeller være differanser mellom domstolenes egne oversikter og tallmaterialet som presenteres som domstolens saksavvikling for 2006. Domstoladministrasjonen er likevel bl.a. av ressursmessige hensyn nødt til å legge til grunn den elektroniske innrapportering for domstolenes saksavvikling.

Rettinger som foretas i saksbehandlingssystemet for saker som er innkommet, saker som er behandlet og beholdninger gjør også at tallene ikke nødvendigvis stemmer 100 % overens.

SAKSBEHANDLINGSTID:

Det er definert følgende mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid:

Sivile ankesaker	6 måneder
Straffesaker	3 måneder

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden viser saksbehandlingstiden på avgjorte eller avsluttede saker i perioden.

KOMMENTARER TIL ÅRSSTATISTIKKEN

Ankeprøvsstatistikken er endret i forhold til tidligere år. Når det gjelder *ankeprøving* var disse egne saker i SAKS, men i Lovisa er ankeprøving kun et krav som avgjøres under sakstypen anke i straffesak. *Anke i straffesak* omfatter altså både ankeprøvsbehandlingen og en eventuell realitetsbehandling. Saksbehandlingstiden og beholdningen vil derfor ikke være sammenlignbar med tall før 2004.

Sivile ankesaker

SIVILE ANKESAKER INNKOMMET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	211	238	237	206	222	221
Borgarting LR	698	679	680	586	645	696
Eidsivating LR	116	132	151	152	125	138
Frostating LR	171	177	208	193	194	192
Gulating LR	462	438	411	390	384	363
Hålogaland LR	183	171	166	157	184	176
Totalt	1 841	1 835	1 853	1 684	1 754	1 786

SIVILE ANKESAKER BEHANDLET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	213	193	233	268	232	219
Borgarting LR	695	670	638	544	569	706
Eidsivating LR	123	127	120	156	157	149
Frostating LR	195	153	206	215	198	211
Gulating LR	434	453	392	458	515	446
Hålogaland LR	159	213	157	159	165	199
Totalt	1 819	1 809	1 746	1 800	1 836	1 930

SIVILE ANKESAKER BEHOLDNING

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	123	173	173	110	97	100
Borgarting LR	572	607	607	593	654	640
Eidsivating LR	70	101	101	99	66	54
Frostating LR	74	91	91	80	73	53
Gulating LR	502	506	506	416	281	196
Hålogaland LR	107	75	66	64	82	60
Totalt	1 448	1 553	1 544	1 362	1 253	1 103

SIVILE ANKESAKER SAKSBEH.TID

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	6,6	7,2		8,4	6,6	5,9
Borgarting LR	9,4	10,1		11,8	12,4	11,6
Eidsivating LR	6,6	6,6		8	8,3	5,6
Frostating LR	6,2	6,2		5,6	5,9	5,0
Gulating LR	12,3	12,8		13,0	11,8	9,5
Hålogaland LR	6,7	6,2		5,7	5,3	4,8
Veid gjennomsnitt	9,0	9,4		10,0	9,8	8,6

Sivile kjæremålssaker

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER INNKOMMET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	188	204	198	168	159	155
Borgarting LR	513	529	522	491	459	465
Eidsivating LR	114	117	120	139	122	90
Frostating LR	115	129	128	139	143	141
Gulating LR	298	315	292	270	204	235
Hålogaland LR	142	137	140	138	97	110
Totalt	1 370	1 431	1 400	1 345	1 184	1 196

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER BEHANDLET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	192	190	208	173	146	158
Borgarting LR	488	520	495	491	469	454
Eidsivating LR	124	108	115	149	134	86
Frostating LR	110	139	116	146	152	138
Gulating LR	299	312	291	281	228	215
Hålogaland LR	136	140	133	148	97	110
Totalt	1 349	1 409	1 358	1 388	1 226	1 161

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER BEHOLDNING

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	12	26	15	8	18	15
Borgarting LR	84	94	104	76	64	71
Eidsivating LR	15	24	29	24	11	13
Frostating LR	20	9	19	22	13	15
Gulating LR	70	72	67	50	21	42
Hålogaland LR	17	12	19	8	7	7
Totalt	218	237	253	188	134	163

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER SAKSBEH.TID

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	0,9	0,9		0,9	0,8	1,0
Borgarting LR	1,8	1,9		2,0	2,3	1,7
Eidsivating LR	1,3	1,7		2,4	1,9	1,2
Frostating LR	2	2,2		2,1	2,0	1,2
Gulating LR	2,3	2,4		2,2	2,5	1,6
Hålogaland LR	1,5	1,3		1,3	1,0	1,0
Veid gjennomsnitt	1,7	1,8		1,9	2,0	1,5

Straffesaker Lagrette

Straffesaker Ankeprøving

INNKOMMET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	36	46	49	38	38	44
Borgarting LR	105	84	152	118	151	107
Eidsivating LR	26	21	33	28	22	27
Frostating LR	40	39	38	43	37	27
Gulating LR	63	76	69	58	56	62
Hålogaland LR	33	26	34	36	38	21
Totalt	303	292	375	321	342	288

BEHANDLET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	34	35	51	44	37	48
Borgarting LR	105	84	131	113	128	141
Eidsivating LR	22	28	31	22	27	30
Frostating LR	27	41	50	38	39	25
Gulating LR	67	69	81	45	62	59
Hålogaland LR	24	30	32	33	32	30
Totalt	279	287	376	295	325	333

BEHOLDNING

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	13	24	22	16	17	12
Borgarting LR	55	53	76	73	88	53
Eidsivating LR	14	7	9	14	9	6
Frostating LR	23	21	8	13	12	13
Gulating LR	36	42	27	35	27	35
Hålogaland LR	15	11	6	10	16	7
Totalt	156	158	148	161	169	126

SAKSBEHANDLINGSTID

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	4,8	5,8		5,0	3,9	5,1
Borgarting LR	5,8	8,1		5,5	6,2	7,6
Eidsivating LR	5,0	5,7		4,3	4,0	4,5
Frostating LR	6,4	5,4		3,9	4,1	4,3
Gulating LR	7,1	6,5		5,3	5,9	6,7
Hålogaland LR	4,8	5,1		2,8	3,6	3,8
Veid gj.snitt	5,9	6,5		4,8	5,2	6,2

INNKOMMET

	Fra saks		LOVISA			
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	646	545	672	625	698	673
Borgarting LR	1036	1082	1341	1101	1301	1335
Eidsivating LR	426	370	406	434	429	410
Frostating LR	448	357	390	364	395	364
Gulating LR	634	709	683	723	697	739
Hålogaland LR	417	411	401	406	419	428
Totalt	3 607	3 474	3 893	3 653	3 939	3 949

BEHANDLET

	Fra saks					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	644	537	682	668	692	673
Borgarting LR	1026	1103	1180	1057	1315	1387
Eidsivating LR	417	373	385	436	439	403
Frostating LR	459	359	382	374	387	373
Gulating LR	615	719	739	721	695	734
Hålogaland LR	403	413	411	410	419	424
Totalt	3 564	3 504	3 779	3 666	3 947	3 994

BEHOLDNING

	Fra saks					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	5	13	3	7	13	25
Borgarting LR	71	50	50	123	94	78
Eidsivating LR	15	12	6	19	5	17
Frostating LR	9	7	15	11	16	3
Gulating LR	35	26	36	37	32	43
Hålogaland LR	19	16	6	9	7	7
Totalt	154	124	115	206	167	173

SAKSBEHANDLINGSTID

	Fra saks					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	0,1	0,1		0,3	0,2	0,2
Borgarting LR	0,6	0,6		1,1	1,1	0,9
Eidsivating LR	0,3	0,3		0,4	0,3	0,3
Frostating LR	0,4	0,4		0,7	0,4	0,3
Gulating LR	0,5	0,4		0,8	0,7	0,8
Hålogaland LR	0,3	0,3		0,4	0,3	0,3
Veid gj.snitt	0,4	0,4		0,7	0,6	0,6

Straffesaker andre

INNKOMMET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	119	87	116	74	94	108
Borgarting LR	130	145	129	126	149	171
Eidsivating LR	47	55	29	59	50	40
Frostating LR	55	44	56	39	38	53
Gulating LR	82	98	85	109	92	122
Hålogaland LR	50	64	53	57	46	66
Totalt	483	493	468	464	469	560

BEHANDLET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	111	92	97	91	90	109
Borgarting LR	112	133	145	105	153	169
Eidsivating LR	38	55	34	46	59	42
Frostating LR	57	43	59	45	34	56
Gulating LR	78	83	106	101	96	114
Hålogaland LR	43	59	53	60	49	59
Totalt	439	465	494	448	481	549

BEHOLDNING

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	27	21	40	21	23	23
Borgarting LR	64	76	88	80	78	79
Eidsivating LR	14	14	9	21	13	10
Frostating LR	8	9	6	10	13	10
Gulating LR	35	50	30	37	37	43
Hålogaland LR	18	23	22	19	14	21
Totalt	166	193	195	188	178	186

SAKSBEHANDLINGSTID

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	3,0	3,4		3,4	3,1	3,4
Borgarting LR	5,7	5,7		7,1	7,0	6,4
Eidsivating LR	3,9	4,0		4,2	3,6	3,1
Frostating LR	2,8	3,1		3,5	3,4	3,2
Gulating LR	3,7	4,5		3,6	4,0	4,8
Hålogaland LR	4,2	3,7		3,9	3,5	3,9
Veid gj.snitt	4,0	4,3		4,5	4,6	4,6

Straffesaker meddom

INNKOMMET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	95	71	81	83	102	88
Borgarting LR	134	123	164	124	166	166
Eidsivating LR	47	43	53	47	44	47
Frostating LR	67	57	53	59	56	68
Gulating LR	91	98	108	95	91	104
Hålogaland LR	51	56	64	43	44	64
Totalt	485	448	523	451	503	537

BEHANDLET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	81	78	76	93	94	94
Borgarting LR	124	132	148	121	138	178
Eidsivating LR	41	41	46	60	43	45
Frostating LR	55	67	58	51	58	70
Gulating LR	90	99	116	102	73	111
Hålogaland LR	55	65	51	44	52	58
Totalt	446	482	495	471	458	556

BEHOLDNING

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	33	27	33	21	28	24
Borgarting LR	72	65	69	75	101	97
Eidsivating LR	17	18	24	12	15	17
Frostating LR	25	15	11	20	16	15
Gulating LR	48	48	41	30	43	40
Hålogaland LR	20	10	21	20	12	19
Totalt	215	183	199	178	215	212

SAKSBEHANDLINGSTID

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	4	4,7		4,1	3,3	4,0
Borgarting LR	7,4	6,6		7,2	7,2	7,0
Eidsivating LR	4,6	4,6		5,1	4,8	3,7
Frostating LR	3,7	4,3		4,4	4,1	4,1
Gulating LR	5,2	6		4,7	4,8	5,4
Hålogaland LR	5,3	4,5		3,9	4,2	4,1
Veid gj.snitt	5,4	5,4		5,2	5,1	5,2

Straffesaker kjæremål

INNKOMMET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	696	731	696	661	610	564
Borgarting LR	1379	1461	1543	1289	1323	1250
Eidsivating LR	226	308	296	302	248	255
Frostating LR	294	286	301	318	269	307
Gulating LR	759	780	767	784	776	703
Hålogaland LR	222	228	214	183	187	190
Totalt	3 576	3 794	3 817	3 537	3 413	3 269

BEHANDLET

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	692	724	691	662	606	567
Borgarting LR	1389	1450	1511	1293	1335	1252
Eidsivating LR	229	309	292	305	250	252
Frostating LR	289	288	297	331	276	303
Gulating LR	755	774	732	811	762	713
Hålogaland LR	220	232	213	183	187	187
Totalt	3 574	3 777	3 736	3 585	3 416	3 274

BEHOLDNING

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	7	13	16	5	5	3
Borgarting LR	10	21	18	45	17	15
Eidsivating LR	2	2	7	4	2	5
Frostating LR	9	4	10	9	0	4
Gulating LR	13	19	48	19	23	9
Hålogaland LR	5	1	2	1	0	3
Totalt	46	60	101	83	47	39

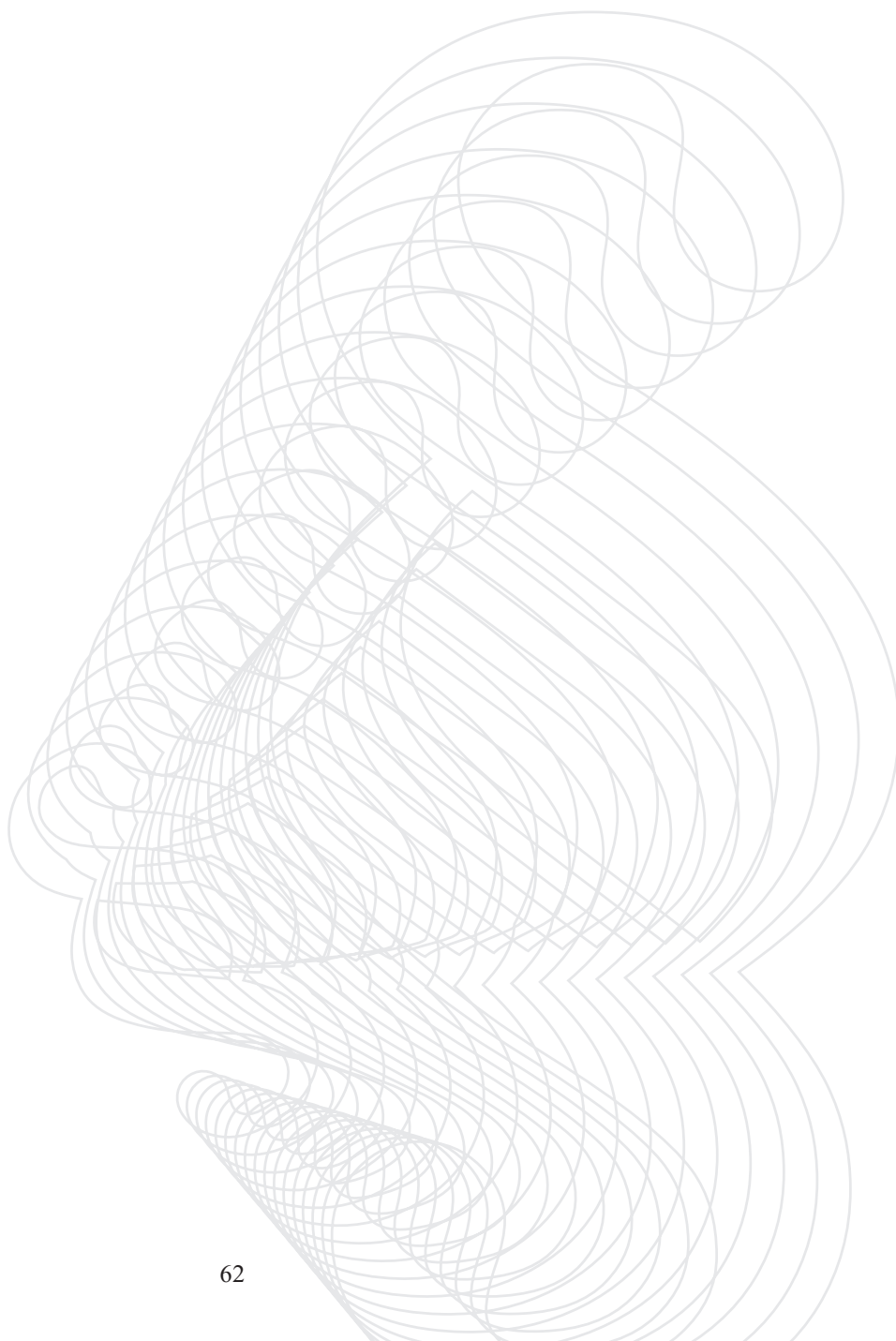
SAKSBEHANDLINGSTID

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agder LR	0,1	0,1		0,1	0,1	0,1
Borgarting LR	0,2	0,2		0,3	0,3	0,3
Eidsivating LR	0,2	0,2		0,3	0,2	0,2
Frostating LR	0,3	0,3		0,3	0,3	0,2
Gulating LR	0,2	0,3		0,4	0,3	0,4
Hålogaland LR	0,3	0,2		0,2	0,1	0,2
Veid gj.snitt	0,2	0,2		0,3	0,2	0,3

ÅRSSTATISTIKK 2006

FOR

HØYESTERETT

Forretningsstatistikk for Høyesterett

KJÆREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET - SIVILE SAKER

	2006	2005
Sivile ankesaker		
Ikke avgjorte saker ved periodens start	35	28
Innkommen	504	465
Avgjort	497	457
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	42	35
Resultat:		
Anken henvist til Høyesterett	74	88
Anken nektet fremmet	391	343
Anken avvist	1	0
Hevete ankesaker	2	4
Anketillatelse gitt (verdi/dir.)	4	2
Anketillatelse ikke gitt	20	15
Annet	5	5
	497	457

Sivile kjeremål		
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved periodens start	35	28
Innkommen kjeremål	421	342
Innkommen andre saker	9	7
Avgjort i kjeremålsutvalget	424	340
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved periodens slutt	41	36

Resultat:		
Kjeremål henvist til Høyesterett	13	4
Forkastet eller stadfestet	295	250
Tatt til følge/opphøvet	53	45
Kjeremålet avvist	36	24
Hevete kjeremål	9	11
Annet	18	6
	424	340

HØYESTERETT I AVDELING - SIVILE SAKER

	2006	2005
Sivile ankesaker		
Ikke avgjorte saker ved periodens start	46	30
Henvist til behandling	78	91
Avgjort	80	71
Behandlet i plenum	1	1
Hevet	1	4
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	43	46

Sivile kjeremål og andre saker		
Ikke avgjorte saker ved periodens start	2	2
Henvist til behandling	13	4
Avgjort	9	4
Behandlet i plenum	0	0
Hevet	0	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	6	2

Sivile saker samlet

Ikke avgjorte saker ved periodens start	48	32
Henvist til behandling	91	95
Avgjort	89	75
Behandlet i plenum	1	1
Hevet	1	4
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	49	48

BEHANDLINGSTID FOR SIVILE SAKER - KJÆREMÅLSUTVALGET OG HØYESTERETT I AVDELING

	2006	2005
Gjennomsnittlig behandlingstid for ankesaker fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,8	0,7
Gjennomsnittlig behandlingstid for kjeremål fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,8	0,7
Gjennomsnittlig behandlingstid for ankesaker fra kjeremålsutvalgets henvisning til Høyesteretts avgjørelse	6,2	5,8

KJÆREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET - STRAFFESAKER

	2006	2005
Straffeanker		
Ikke avgjorte saker ved periodens start	36	30
Innkommen	443	419
Avgjort	426	414
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	53	35
Resultat:		
Anken tillatt fremmet	84	106
Anken ikke tillatt fremmet	329	292
Anken avvist	4	4
Anken frafalt/hevet	5	8
Anketillatelse gitt (dir. anke)	1	0
Anketillatelse ikke gitt	3	3
Annet	0	1
	426	414

Straffekjeremål		
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved	26	38
Innkommen kjeremål	561	535
Innkommen andre saker	11	6
Avgjort i kjeremålsutvalget	565	552
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved	34	26
Resultat:		
Kjeremål henvist til Høyesterett	3	5
Forkastet eller stadfestet	486	475
Tatt til følge/opphøvet	45	40
Kjeremålet avvist	10	22
Kjeremålet frafalt	8	2
Annet	13	8
	565	552

KJÆREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET - SIVILE SAKER

	2006	2005
Straffeanker		
Ikke avgjorte saker ved periodens start	20	18
Tillatt fremmet til behandling	85	106
Avgjort	76	104
Behandlet i plenum	1	1
Hevet	1	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	28	20

Straffekjeremål og andre saker

Ikke avgjorte saker ved periodens start	1	3
Henvist til Høyesterett	4	5
Avgjort	3	7
Behandlet i plenum	0	0
Hevet	0	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	2	1

Straffesaker samlet

Ikke avgjorte saker ved periodens start	21	21
Tillatt fremmet til behandling / henvist til	89	111
Avgjort	79	111
Behandlet i plenum	1	1
Hevet	1	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	30	21

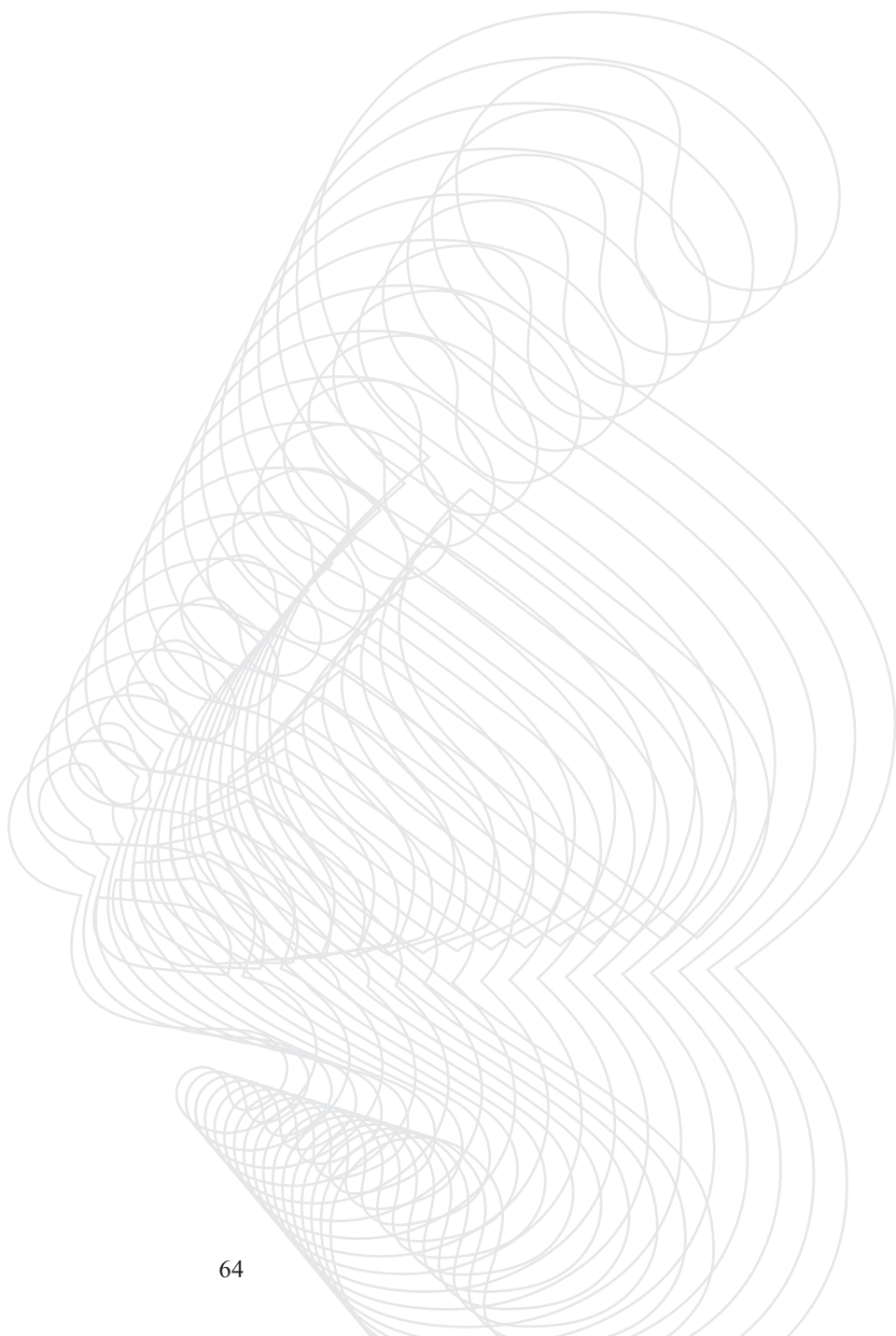
BEHANDLINGSTID FOR STRAFFESAKER - KJÆREMÅLSUTVALGET OG HØYESTERETT I AVDELING

	2006	2005
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffeanker fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,8	0,7
Gjennomsnittlig behandlingstid for kjeremål fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,4	0,3
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra kjeremålsutvalget til lot saken fremmet til Høyesteretts avgjørelse	2,8	2,7

ÅRSSTATISTIKK 2006

FOR

JORDSKIFTERETTENE

Jordskifterettene 2002 - 2006

Innkommende saker

Jordskifterett	2002	2003	2004	2005	2006
Østfold	27	36	40	35	31
Akershus og Oslo	29	49	29	26	25
Hedemarken og Sør-Østerdal	24	13	27	17	22
Glåmdal	17	16	14	22	26
Nord-Østerdal	26	23	15	17	25
Vest- Oppland og Sør-Gudbr.	12	27	34	36	40
Valdres	27	19	26	30	26
Vest-Oppland	9				
Nord-Gudbrandsdal	13	7	5	17	11
Nedre Buskerud	29	52	37	45	29
Øvre Buskerud	13	16	16	13	11
Vestfold	31	18	24	23	34
Nedre Telemark	20	17	30	40	21
Øvre Telemark	17	16	21	24	29
Aust-Agder	39	17	33	42	33
Marnar	32	36	18	30	33
Lista	35	24	26	22	20
Sør-Rogaland	11	20	14	28	21
Nord-Rogaland	0				
Nord- og Midthordland	33	38	35	30	56
Haugalandet og Sunnhordl.	30	42	33	36	40
Indre Hordaland	13	21	15	14	18
Sunnfjord og Ytre Sogn	24	37	36	46	30
Indre Sogn	11	8	9	21	13
Nordfjord	17	18	15	25	22
Romsdal	11	24	16	24	17
Sunnmøre	19	21	22	20	29
Nordmøre	9	21	16	28	14
Sør-Trøndelag	52	52	62	60	57
Nord-Trøndelag	28	8	17	22	15
Salten	40	25	31	22	23
Helgeland	51	20	14	17	27
Ofoten	16				
Lofoten og Vesterålen	28	18	25	15	11
Nord-Troms	20	25	30	63	39
Ofoten og Sør Troms	19	19	25	28	33
Finnmark	13	18	10	18	16
Totalt	845	821	820	956	897

Avsluttede saker

Jordskifterett	2002	2003	2004	2005	2006
Østfold	31	31	39	41	42
Akershus og Oslo	30	24	39	32	36
Hedemarken og Sør-Østerdal	21	24	30	29	29
Glåmdal	19	27	19	21	15
Nord-Østerdal	32	19	28	24	21
Vest- Oppland og Sør-Gudbr.	26	30	53	57	46
Valdres	16	34	33	27	22
Vest-Oppland	13				
Nord-Gudbrandsdal	8	7	43	49	10
Nedre Buskerud	37	43	28	17	41
Øvre Buskerud	15	16	35	39	18
Vestfold	36	34	32	31	19
Nedre Telemark	17	24	25	25	34
Øvre Telemark	25	23	45	38	35
Aust-Agder	30	39	45	29	39
Marnar	43	37	21	22	37
Lista	14	27	27	37	21
Sør-Rogaland	26	29	26	33	20
Nord-Rogaland	12				
Nord- og Midthordland	47	33	26	33	39
Haugalandet og Sunnhordl.	14	27	35	42	51
Indre Hordaland	14	23	19	19	18
Sunnfjord og Ytre Sogn	30	37	32	36	24
Indre Sogn	16	11	15	22	15
Nordfjord	11	18	20	18	27
Romsdal	18	23	23	24	19
Sunnmøre	31	21	21	32	24
Nordmøre	12	19	21	26	27
Sør-Trøndelag	77	78	81	67	66
Nord-Trøndelag	32	27	28	34	14
Salten	27	31	26	42	37
Helgeland	21	30	20	23	12
Ofoten	8				
Lofoten og Vesterålen	14	22	28	13	22
Nord-Troms	24	24	35	23	28
Ofoten og Sør Troms	22	13	10	25	29
Finnmark	29	16	15	10	12
Totalt	898	921	1023	1040	949

Restanser

Jordskifterett	2002	2003	2004	2005	2006
Østfold	45	53	55	48	37
Akershus og Oslo	45	68	55	47	34
Hedemarken og Sør-Østerdal	32	32	31	25	21
Glåmdal	46	33	31	30	35
Nord-Østerdal	66	65	59	50	47
Vest- Oppland og Sør-Gudbrandsdal	38	39	48	43	43
Valdres	43	35	32	35	39
Vest-Oppland	23				
Nord-Gudbrandsdal	38	41	30	24	23
Nedre Buskerud	134	121	97	90	81
Øvre Buskerud	43	44	31	27	24
Vestfold	46	46	39	27	42
Nedre Telemark	51	43	49	57	47
Øvre Telemark	50	44	37	42	35
Aust-Agder	99	72	56	63	60
Marnar	84	86	58	66	58
Lista	69	65	60	46	42
Sør-Rogaland	44	35	31	25	26
Nord-Rogaland	46				
Nord- og Midthordland	66	78	87	84	101
Haugalandet og Sunnhordl.	108	162	159	141	121
Indre Hordaland	81	77	74	69	68
Sunnfjord og Ytre Sogn	47	46	50	61	67
Indre Sogn	38	35	33	32	30
Nordfjord	30	31	28	34	29
Romsdal	31	39	32	34	32
Summøre	67	68	68	56	62
Nordmøre	64	64	59	61	45
Sør-Trøndelag	176	152	136	132	121
Nord-Trøndelag	65	49	45	43	43
Salten	82	81	86	64	57
Helgeland	94	80	71	66	81
Ofofen	35				
Lofoten og Vesterålen	48	48	44	53	39
Nord-Troms	39	48	48	95	105
Ofofen og Sør Troms	61	76	83	76	80
Finnmark	6	15	10	22	25
Totalt	2180	2071	1912	1868	1800

Gjennomsnittsalder slutta saker (år)

Jordskifterett	2002	2003	2004	2005	2006
Østfold	2.2	1.5	1.4	1.7	1.4
Akershus og Oslo	1.7	1.5	1.6	1.8	1.8
Hedemarken og Sør-Østerdal	2.0	3.1	1.0	1.7	1.1
Glåmdal	2.1	3.6	3.3	2.4	1.5
Nord-Østerdal	3.3	3.4	2.6	3.3	3.8
Vest- Oppland og Sør-Gudbrandsdal	2.8	2.4	1.6	1.6	1.6
Valdres	2.3	1.6	1.4	0.9	2.2
Vest-Oppland	1.5				
Nord-Gudbrandsdal	3.1	4.3	5.3	4.2	2.9
Nedre Buskerud	4.0	3.7	2.7	2.6	2.7
Øvre Buskerud	3.3	4.1	2.4	1.5	2.7
Vestfold	1.8	2.1	1.9	2.1	1.6
Nedre Telemark	2.5	2.5	1.9	1.1	1.7
Øvre Telemark	3.4	3.0	3.4	1.5	1.7
Aust-Agder	2.8	2.6	2.2	1.9	1.3
Marnar	2.3	2.3	1.8	2.4	2.1
Lista	2.4	2.8	2.9	2.7	2.3
Sør-Rogaland	3.6	3.5	2.6	1.9	2.8
Nord-Rogaland	3.8				
Nord- og Midthordland	2.4	2.2	3.4	3.0	2.5
Haugalandet og Sunnhordl.	4.7	4.2	3.4	4.3	4.7
Indre Hordaland	3.8	6.3	5.0	3.5	4.3
Sunnfjord og Ytre Sogn	1.9	1.8	1.3	1.5	2.2
Indre Sogn	3.2	3.3	3.7	3.1	1.9
Nordfjord	1.6	4.6	1.2	1.1	1.8
Romsdal	3.2	2.3	2.4	2.5	1.9
Summøre	2.6	2.4	3.0	4.0	2.7
Nordmøre	5.7	6.7	4.2	3.8	3.4
Sør-Trøndelag	3.9	3.4	3.2	5.3	2.3
Nord-Trøndelag	3.1	3.2	2.7	3.2	3.7
Salten	1.9	2.2	2.8	3.2	2.2
Helgeland	1.9	1.9	2.6	3.7	2.7
Ofofen	4.4				
Lofoten og Vesterålen	1.5	1.7	2.7	3.2	2.5
Nord-Troms	2.9	2.3	2.6	3.3	1.9
Ofofen og Sør Troms	3.4	5.0	2.4	3.6	3.2
Finnmark	1.0	1.5	0.9	1.2	1.3
Veid gj.snitt	2.7	2.9	2.5	2.6	2.3

Jordskifteoverrettene 2002 - 2006

Innkommende saker

Jordskifteoverrett	2002	2003	2004	2005	2006
Eidsivating	6	12	10	9	9
Agder	13	7	12	11	11
Gulating	10	10	18	7	7
Frostating	12	12	9	7	7
Hålogaland	6	7	1	5	5
Totalt	47	48	50	39	39

Avsluttede saker

Jordskifteoverrett	2002	2003	2004	2005	2006
Eidsivating	8	12	11	6	4
Agder	12	7	16	11	11
Gulating	13	8	14	10	14
Frostating	13	16	12	6	7
Hålogaland	6	6	5	4	2
Totalt	52	49	58	37	38

Restanser

Jordskifteoverrett	2002	2003	2004	2005	2006
Eidsivating	4	8	7	10	10
Agder	16	14	10	10	10
Gulating	9	9	12	12	12
Frostating	11	5	2	4	4
Hålogaland	2	4	0	1	1
Totalt	42	40	31	37	37

Gjennomsnittsalder slutta saker (år)

Jordskifteoverrett	2002	2003	2004	2005	2006
Eidsivating	1.1	1.2	1.5	1.4	2.7
Agder	1.3	1.7	1.8	1.8	1.4
Gulating	1.4	0.6	1.4	2.1	2.1
Frostating	1.3	0.4	1.2	1.1	1.1
Hålogaland	0.3	0.3	4.9	0.7	0.7
Veid gj.snitt	1.2	0.8	1.8	1.6	1.7